

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

« ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ/ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ
TRAFFICKING ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ »

ΡΑΠΑΚΟΥΛΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ-ΠΑΝΤΕΛΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ : Κ.ΜΠΙΤΣΑΝΗ ΕΥΓΕΝΙΑ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Καλαμάτα 2007

Στην πολυαγαπημένη μου μητέρα,
Μικρό αντίδωρο για το χρόνο που στερηθήκαμε.

*«Ο λόγος του Θεού είναι χαμηλή θύρα. Για να εισέλθει κάποιος μέσα ή πρέπει να είναι
παιδί ή πρέπει να σκύψει ταπεινά το κεφάλι»*

Αγ. Ιω. Χρυσόστομος

Ευχαριστίες

Επιθυμώ να ευχαριστήσω την οικογένεια μου, τους συγγενείς μου τους φίλους μου, την καθηγήτρια μου και όσους συνέβαλαν για την ολοκλήρωση της παρούσας πτυχιακής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνομογραφίες	3
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
1. ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ-ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	8
1.1 Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος.....	8
1.2 Εμπορία Ανθρώπων	11
1.2.1 Ορισμός της Εμπορίας ανθρώπων	13
1.3 Trafficking	14
1.3.1 Προέλευση των Θυμάτων	15
1.3.2 Μεταφορά των Θυμάτων στη Χώρα Υποδοχής και Εκμετάλλευσης.....	16
1.3.3 Συνθήκες Ζωής	17
2. ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.....	19
2.1 Νομοθεσία για την Εμπορία Ανθρώπων.....	19
2.1.1 Νομικό Πλαίσιο για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων.....	19
2.1.2 Νομικό Πλαίσιο για την Προστασία των Θυμάτων	22
2.2 Αντιμετώπιση της Εμπορίας σε Πολιτικό Επίπεδο.....	26
2.2.1 Δράσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης.....	27
2.2.2 Σύνοδος Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (SEECF).....	29
3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ	31
3.1 Σχέδιο «ΙΛΑΕΙΡΑ».....	31
3.1.1 Πυλώνες Ανάπτυξης	34
3.2 Σχέδιο Νόμου στα πλαίσια της Σύστασης Ο.Κ.Ε.Α	35
3.2.1 Δράσεις της Ο.Κ.Ε.Α	37
3.3 Διεθνής Συνεργασία	39
4. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ.....	42
4.1 Η Εμπορία στον Άξονα της Πολιτική της Παράνομης Μετανάστευσης.....	42
4.1.1 Η Πολιτική σχετική με τη Θεώρηση	44
4.1.2 Σφαιρική Προσέγγιση.....	44
4.2 Απόφαση – Πλαίσιο για Δικαστική και Αστυνομική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις	45
4.2.1 Ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο	46
4.2.2 Αστυνομική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις (AGIS).....	48
4.3 Πρόγραμμα Δάφνη II (2004-2008).....	49
4.3.1 Πεδίο Εφαρμογής.....	49
4.3.2 Στόχοι του προγράμματος.....	50
4.4 Τίτλος Διαμονής που Χορηγείται στα Θύματα.....	52

5. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ TRAFFICKING ΑΠΟ Μ.Κ.Ο.....	55
5.1 Προτάσεις για το Ν.3064/2002.....	55
5.2 Κέντρο Αναφοράς Trafficking.....	58
5.2.1 Φορείς και Αρμοδιότητες.....	60
6. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	63
6.1 Προφίλ Θυμάτων	64
6.2. Χαρακτηριστικά Πληθυσμού Εξαναγκαστικά Εκδιδόμενων Γυναικών	67
6.2.1 Εθνικότητες των εξαναγκαστικά Εκδιδόμενων Γυναικών	69
6.3 Αρωγή και Προστασία των Θυμάτων.....	71
6.4 Traffickers – Δίκτυα Διεθνικής σωματεμπορίας	74
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	78
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	81

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Π.Δ: Προεδρικό Διάταγμα

Φ.Ε.Κ: Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

Δ.Ο.Μ.: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης

Γ.Γ.Ι: Γενική Γραμματεία Ισότητας

Ε.Κ.Κ.Α: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Α-Π: Απόφαση – Πλαίσιο

Ο.Κ.Ε.Α.: Ομάδα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων

Ε.Ε: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η παρούσα εργασία γίνεται στα πλαίσια των πτυχιακών εργασιών του Τ.Ε.Ι Καλαμάτας του τμήματος «Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας». Τίτλος της εργασίας είναι : « **Η Παράνομη Διακίνηση/Εμπορία Ανθρώπων - Σχέση του Trafficking με την μεταναστευτική πολιτική** ». Το Trafficking είναι η εμπορία γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και ανήκει πλέον στην κατηγορία του οργανωμένου εγκλήματος. Αξίζει να γίνει μια ανασκόπηση στην κατηγορία αυτή όσον αφορά την εμφάνιση και την εξάπλωση των διάφορων ομάδων εγκλήματος στην Ελλάδα, πριν αρχίσουμε να αναλύουμε όρους και έννοιες.

Από το τέλος της δεκαετίας του '80 λόγω της κατάρρευσης του πρώην Ανατολικού μπλοκ, η Ελλάδα έγινε χώρα προορισμού χιλιάδων μεταναστών, προερχόμενων από χώρες με τις οποίες υπήρχαν ιστορικοί δεσμοί. Στις χώρες αυτές (Αλβανία, Ρωσία, Ουκρανία, Αμπχαζία, Ρουμανία, Μολδαβία κ.α) υπήρχε ελληνικό στοιχείο, το οποίο λόγω της δύσκολης οικονομικής κατάστασης που βρισκόταν, προσέβλεπε στην Ελλάδα ως να ήταν ο επίγειος παράδεισος. Αποτέλεσμα αυτής της ιστορικής ψυχικής επαφής, ήταν η υποδοχή στην Ελλάδα μεγάλου αριθμού ομογενών (οι μετανάστες υπολογίζονται από 1 έως 3 εκατομμύρια άτομα). Κι ενώ στην αρχή προσήλθαν ομογενείς με γνήσια πιστοποιητικά και φιλικά διακείμενοι στην Ελλάδα¹, εν συνεχεία λόγω της πλήρους κατάρρευσης των καθεστώτων τους και της άσχημης οικονομικής κατάστασης, κατέφθασαν άνθρωποι με πλαστά δικαιολογητικά ως οικονομικοί μετανάστες, αλλά και εγκληματίες, που ζητούσαν καλύτερο τρόπο ζωής και πρόσβαση δια μέσου της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ.

Η πρόσβαση και η κατοχύρωση ελληνικών δικαιολογητικών ήταν και είναι για τους εγκληματίες και τα συνδικάτα τους η χρυσή ευκαιρία, που τους δίνει την δυνατότητα να είναι Ευρωπαίοι και έτσι να ταξιδεύουν ανεξέλεγκτοι σε όλη τη Γηραιά Ήπειρο. Κάτω από αυτές τις επιδιώξεις η Ελλάδα έγινε σημείο συνάντησης μελών των οργανωμένων εθνικών συμμοριών και οι φυλές² που δραστηριοποιήθηκαν σε διάφορους τομείς εγκληματικής δράσης είναι οι Ρώσοι, οι Ρουμάνοι, οι

¹Ξανθάκος, Αλέξιος Ι. «Αστυνομία Δημόσιας Ασφάλειας (γενική και ειδική θεματολογία)», ΑΘΗΝΑ, 2002, σελ.240

²Μπόση Μαίρη, «Ζητήματα Ασφάλειας στη νέα Τάξη Πραγμάτων», εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 1999, σελ.278

Βούλγαροι, οι Αλβανοί, οι Γιουγκοσλάβοι, οι Τούρκοι και οι Ιταλοί, που δεν έχασαν την ευκαιρία να επεκτείνουν την δραστηριότητα τους στα Βαλκάνια περνώντας μέσα στην Ελλάδα.

Η άφιξη αρκετών παρανόμων και μάλιστα οργανωμένων στα πρότυπα της μαφίας, δεν άργησε να καλύψει κάθε τομέα εγκληματικής δραστηριότητας.

Βρίσκοντας πρόσφορο έδαφος από τους Έλληνες συναδέλφους τους, δεν άργησαν να αναπτύξουν ποικίλλες δραστηριότητες, άγνωστες μέχρι τότε για τα ελληνικά εγκληματικά δεδομένα. Οι τομείς στους οποίους μετά βεβαιότητας και αποδείξεων λειτουργεί παράνομο κύκλωμα είναι οι:

- Εμπορία και εκμετάλλευση παιδιών
- Παράνομη διακίνηση ανθρώπων - Μετανάστευση
- Κλοπές – διαρρήξεις
- Ληστείες
- Εμπορία όπλων
- Εκβιασμοί
- Εμπορία ναρκωτικών
- Εμπορία – παράνομη διακίνηση τσιγάρων
- Πληρωμένες ανθρωποκτονίες – Συμβόλαια θανάτου
- Εμπόριο γούνας

Τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκε στην Ελλάδα το φαινόμενο του Trafficking ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που προέκυψαν από την αύξηση του μεταναστευτικού κύματος. Η Ελλάδα αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες πύλες εισόδου μεταναστριών, που εν αγνοία τους προορίζονται για σεξουαλική εκμετάλλευση στην Ευρώπη. Αρχικά η Ελλάδα βρέθηκε απροετοίμαστη να αντιμετωπίσει αυτές τις περιπτώσεις, μόνο μετά το 1990 άρχισαν να καταγράφονται περιστατικά και να κρατώνται αρχεία, ώστε να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα. Η παρούσα εργασία αναλύει το trafficking γυναικών με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση, μιας και η εμπορία ανθρώπων περιέχει πολύ περισσότερα πεδία που θα ήταν αδύνατον να αναλυθούν στο πλαίσιο μιας εργασίας.

Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να παρουσιάσει την επιχειρησιακή (αστυνομική) δράση που εφαρμόζεται, όσον αφορά την πρόληψη, την καταστολή του φαινομένου και την κοινωνική πολιτική όσον αφορά την παροχή προστασίας και την αρωγή των θυμάτων του trafficking. Το *αντικείμενο* της εργασίας ωστόσο είναι η

Κοινωνική Αντεγκληματική Πολιτική όσον αφορά την Ελλάδα αλλά και την Ευρωπαϊκή Συνεργασία.

Η βασική *υπόθεση* που γεννάται είναι εάν τα μέτρα που εφαρμόζονται για το *human trafficking*, έχουν αποτέλεσμα ως προς την καταπολέμηση αλλά και την προστασία των θυμάτων.

Για την υλοποίηση του σκοπού μας, θέτουμε τους παρακάτω *στόχους* προς επίτευξη :

- Ο πρώτος στόχος είναι να αναδείξουμε την εμπορία ανθρώπων ως ένα φαινόμενο οργανωμένου εγκλήματος, που η ανάπτυξη του οφείλεται στη μετανάστευση (παράνομη ή μη) που μαστίζει την Ελληνική επικράτεια τα τελευταία χρόνια
- Ο δεύτερος στόχος είναι να δοθεί μία συνολική και εμπειρισταωμένη εικόνα του πεδίου δράσης του Κράτους και της πολιτείας σε συναργασία με τη Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον το πρόβλημα είναι διεθνούς χαρακτήρα
- Να εξετάσουμε στατιστικά στοιχεία των ετών 2003-2006 ως προς την αποτελεσματικότητα της κοινωνικής αντεγκληματικής πολιτικής της καταπολέμησης του φαινομένου.

Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εγγραφή της εργασίας είναι η εύρεση και μελέτη δευτερογενών πηγών όπως :

- Φ.Ε.Κ., Ενημερωτικά Σημειώματα, Αναφορές αντλούμενα από τη γενική γραμματεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το Γραφείο τύπου του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης και το Ε.Κ.Κ.Α
- Βιβλιογραφία και πληροφορίες από το διαδίκτυο σχετικές με τις Διαστάσεις της εγκληματικότητας, του *trafficking*, της Κοινωνικής Πολιτικής και της Ευρωπαϊκής στρατηγικής.

Η εργασία αναλύεται σε έξι κεφάλαια και συγκεκριμένα:

Το πρώτο κεφάλαιο ξεκινάει με την ιστορική αναδρομή του οργανωμένου εγκλήματος, εξηγώντας την μεταναστευτική ροή ως την βασική αιτία ανάπτυξης της εγκληματικότητας και κατ' επέκταση της εμπορίας ανθρώπων. Επίσης ασχολείται με το εννοιολογικό περιεχόμενο και τη διαδικασία του *trafficking* γυναικών από την επιλογή έως την εκμετάλλευσή τους από τα οργανωμένα κυκλώματα των δραστών.

Το δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζει το ρόλο του Υπουργείου Δικαιοσύνης μέσα από τις τροποποιήσεις του Νόμου 3064/2002 για την Εμπορία Ανθρώπων αλλά και δράσεις που έχει πραγματοποιήσει.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι δράσεις του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης μέσα από μια σειρά δραστηριοτήτων που έχουν πρόσφατα αναπτυχθεί τόσο για την καταπολέμηση του **trafficking** όσο και για την παράνομη διακίνηση αφού το ένα προϋποθέτει την ύπαρξη του άλλου.

Το τέταρτο κεφάλαιο συνεχίζει την παρουσίαση μέτρων και πολιτικών σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο για την αντιμετώπιση της εμπορίας μέσα από τη διασυνοριακή συνεργασία των κρατών –μελών της Ε.Ε

Το πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται στις Μ.Κ.Ο και στις προτάσεις τους για την προστασία και αρωγή των θυμάτων **trafficking**.

Το έκτο κεφάλαιο αποτελείται εξ ολοκλήρου από την παρουσίαση στατιστικών πινάκων και διαγραμμάτων των ετών καθώς και τη σύγκριση αυτών τη τελευταία τριετία 2003-2006 . Το κεφάλαιο τελειώνει με την διεξαγωγή των συμπερασμάτων της εργασίας.

Κατά την εγγραφή της εργασίας μου αντιμετώπισα τα εξής προβλήματα:

- Δυσκολία εύρεσης βιβλιογραφίας και
- Μη δυνατή δημιουργία ερωτηματολογίου στα θύματα **trafficking**, λόγω το ότι τα περισσότερα θύματα έχουν απελαθεί στη χώρα τους , λόγω έλλειψης συνεργασίας των Αστυνομικών Αρχών και των φορέων προστασίας και αρωγής για την παροχή πληροφοριών (στοιχεία θυμάτων) που έχουν παραμείνει στην Ελλάδα λόγω προφύλαξης προσωπικών δεδομένων .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

1.1 ΟΜΑΔΕΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Το Ρωσικό οργανωμένο έγκλημα

Όπως αναλύθηκε και πιο πάνω, με την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, η χώρα μας υποδέχτηκε μεγάλο αριθμό Ρώσων οι οποίοι, προσκομίζοντας πλαστά δικαιολογητικά για την Ελληνική τους καταγωγή, κατάφεραν να αποκτήσουν ελληνική ιθαγένεια και πολύ γρήγορα να εφοδιαστούν με γνήσια ελληνικά έγγραφα (ταυτότητες, διαβατήρια) και να αποκτήσουν ελεύθερη πρόσβαση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το θέμα της νόμιμης χορήγησης ή όχι αυτών των δικαιολογητικών έχουν κατ' επανάληψη διαταχθεί δικαστικές έρευνες. Ανάμεσα στους νομιμοποιημένους Ρώσους βρίσκονται και μέλη των ρωσικών ομάδων του οργανωμένου εγκλήματος, οι οποίοι μετέφεραν τη δραστηριότητα τους στην Ελλάδα και αμέσως ανέπτυξαν εγκληματική δράση, καλύπτοντας τομείς όπως η παράνομη διακίνηση και εκμετάλλευση γυναικών, η εκτέλεση συμβολαίων θανάτου και η παροχή προστασίας σε νυχτερινά κέντρα.

Το Τουρκικό Οργανωμένο έγκλημα

Κύρια δραστηριότητα του είναι η διακίνηση λαθρομεταναστών προς τα ελληνικά παράλια και διακίνηση ναρκωτικών. Τα κυκλώματα των δουλεμπόρων έχουν σταθερή και επαναλαμβανόμενη παρουσία στο Αιγαίο, μέσω του οποίου διακινούν λαθρομετανάστες από την Ασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η διακίνηση γίνεται με παλαιά σκάφη και αφού πρώτα εισπράξουν σημαντική αμοιβή (περίπου 2.000 δολάρια) για κάθε άτομο. Πολλές φορές όμως αφήνουν τα σκάφη ακυβέρνητα μεσοπέλαγα και απομακρύνονται με άλλα ταχύπλοα, για να μην συλληφθούν και άλλες φορές εγκαταλείπουν τους λαθρομετανάστες σε κάποια αιγαιοπελαγίτικη ξέρα ή τους πετάνε στη θάλασσα.³

Η δραστηριότητα αυτή είναι ένα σύγχρονο δουλεμπόριο, διεκπεραιούμενο από επαγγελματίες που η δράση τους, τα μέσα που χρησιμοποιούν, η συχνή επανάληψη και το υπολογιζόμενο οικονομικό όφελος παραπέμπουν σε εγκληματικά οργανωμένες

³ Αλεξιάδη Στεργίου, «Εγχειρίδιο Εγκληματολογίας», εκδ. Σακκούλα, Θεσσαλονίκη, 1996, σελ.197

ομάδες. Η χώρα μας μη μπορώντας να αντιμετωπίσει μόνη αυτή την ανθρώπινη πλημμυρίδα, ζήτησε σε διμερή και διεθνή συνάντηση συνεργασία, η οποία κατόπιν πιέσεων ευοδώθηκε και η Τουρκία πρόσφατα προσυπέγραψε τη Συμφωνία Επανεισδοχής, που τόσο καιρό αρνείτο.

Το Βουλγαρικό οργανωμένο έγκλημα

Δραστηριοποιείται στους τομείς της παράνομης διακίνησης γυναικών, με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη λαθρεμπορία αυτοκινήτων και τσιγάρων. Στην περιοχή Σαντάσκ της Βουλγαρίας εδρεύει το κύκλωμα διακίνησης αλλοδαπών γυναικών που, εκμεταλλεζόμενο την πραγματικά οδυνηρή οικονομική θέση των γυναικών του πρώην Ανατολικού μπλόκ, τις προωθεί μέσω αφύλακτων σημείων στην Ελλάδα. Οι Έλληνες συνεργάτες τις προωθούν πρωτίστως σε μπαρ και νυχτερινά κέντρα διασκέδασης, όπου ξεκινούν στην αρχή ως σερβιτόρες, για να εξαναγκαστούν στη συνέχεια να εκδίδονται σε πελάτες έναντι αμοιβής.

Το Αλβανικό οργανωμένο έγκλημα

Λόγω της προηγούμενης έκρυθμης κατάστασης στη γειτονική χώρα, οι Αλβανοί κατέκλυσαν κάθε σημείο της Ελλάδας, αφού παραβίασαν και κάθε σημείο της Ελληνοαλβανικής μεθορίου. Η πρόσφατη παρουσία των συνοριακών φυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας περιόρισε σημαντικά την ξέφρενη παράνομη δραστηριότητά τους, που καλύπτει τους τομείς:

- Παράνομων όπλων και πυρομαχικών
- Διακίνησης ναρκωτικών με ακατέργαστο χασίς και ηρωίνη
- Διακίνησης γυναικών για σεξουαλική εκμετάλλευση
- Κλοπής οχημάτων από χώρες τις Ε.Ε και κλοπής σκαφών από τα νησιά του Ιονίου
- Κλοπής ζώων από την Ελληνο-Αλβανική μεθόριο και
- Λαθρεμπόριο τσιγάρων

Οι εκθέσεις της Europol χαρακτηρίζουν την Αλβανία ως Κολομβία της Ευρώπης, αφού η διαφθορά έχει επεκταθεί σε όλα τα επίπεδα.⁴ Παρά τις προσπάθειες του Ιταλικού Υπουργείου Εσωτερικών να αναδιοργανώσει την Αστυνομία,

⁴ http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_765884_16/6/2006_187696,10/10/2006

εκατοντάδες αστυνομικοί εμπλέκονται στα πλοκάμια της διαφθοράς, βοηθώντας τους εγκληματίες στην διοχέτευση ναρκωτικών στην Ελλάδα και στην Ιταλία. Ακόμα κι όσοι μεταβαίνουν στην Αλβανία για επαγγελματικούς λόγους, συναντούν την εικόνα της απόλυτης παρανομίας, που περιγράφεται στις εκθέσεις της Ευροπόι και των Ιταλικών μυστικών υπηρεσιών.

Το Ρουμάνικο οργανωμένο έγκλημα

Δραστηριοποιείται κυρίως στις διαρρήξεις οικιών και καταστημάτων, στις κλοπές και στις ληστείες. Η ικανότητα αναρρίχησης και εισόδου στα διαμερίσματα, αλλά και η παραβίαση των κλειδαριών, έχει ταυτισθεί με τους Ρουμάνους διαρρήκτες. Τα κλοπιμαία τα αποστέλλουν στην πατρίδα τους, όπως και τα τιμαλφή, τα οποία λιώνουν για να μην αναγνωρίζονται. Επίσης τομέας δράσης είναι η διακίνηση γυναικών και η προώθηση τους για σεξουαλική εκμετάλλευση, με τους ίδιους τρόπους εξαναγκασμού που χρησιμοποιούν και οι άλλες εθνικότητες.

Το Ελληνικό οργανωμένο έγκλημα

Θα μπορούσαμε να εκτιμήσουμε ότι αυτό εμφανίζεται κατά τη δεκαετία του '70 και του '80 από μεμονωμένα άτομα. Οι ομάδες που δημιουργήθηκαν τότε είχαν στοιχειώδη οργάνωση και δραστηριοποιήθηκαν κυρίως στην πώληση προστασίας σε νυχτερινά κέντρα και καταστήματα. Ιδρυτές τους ήταν αρχικά οι ίδιοι οι καταστηματαρχές, που ήθελαν να φιλτράρουν τους πελάτες τους ή να οργανώνουν χτυπήματα εναντίον των ανταγωνιστών τους.⁵ Η αμέσως επόμενη γενεά των ετών 1989-'92 ήταν καλύτερα οργανωμένη και έδρασε στο κέντρο της Αθήνας, στην Λ. Συγγρού και στην παραλιακή.

Αργότερα τα σκήπτρα τα πήρα η παραλιακή λεωφόρος και την περίοδο 1993-'97 οι ομάδες αυτές αναλάμβαναν τη στελέχωση των μαγαζιών με δικά τους άτομα, το διορισμό πορτιέρηδων, τον έλεγχο της κάβας, την εκμετάλλευση των πάρκινγκ, την τροφοδοσία με λουλούδια παίρνοντας ποσοστά για την προστασία. Κατά την περίοδο 1998-2000 σημειώνεται έξαρση δολοφονιών και εγκληματικών ενεργειών

⁵Ξανθάκος Αλέξιος Ι., Αστυνομία Δημόσιας Ασφάλειας(γενική και ειδική θεματολογία),ΑΘΗΝΑ,2002,σελ.135

μέρα μεσημέρι, προκλητική αδιαφορία για την δημοσιότητα, δημόσιες απειλές, τηλεοπτικές συνεντεύξεις, δολοφονίες στις φυλακές Κορυδαλλού, συνθέτουν μια εικόνα που λίγο παλαιότερα θα προκαλούσε το φιλήσυχο αίσθημα των πολιτών.

Λίγο πριν το 2004 μια από τις σημαντικότερες εγκληματικές οργανώσεις κατά πολιτικών εξαρθρώθηκε. Η ηρωοποίηση και η μυθιστορηματική παρουσίαση πολλών εξ αυτών τους μετέβαλλε σε οικεία πρόσωπα της καθημερινότητάς μας, ενώ ο στρατός των προστατών αυξάνεται εντυπωσιακά και η παράνομη δραστηριότητα τους επεκτείνεται σε παράνομη διακίνηση γυναικών, ναρκωτικών και όπυ αλλού υπάρχει κέρδος.

1.2 Εμπορία Ανθρώπων

Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα ήρθε αντιμέτωπη με την έξαρση του φαινομένου της παράνομης διακίνησης ανθρώπων σχετικά πρόσφατα, μόλις στα μέσα της δεκαετίας του 1990.⁶ Και αν αρχικά ένας από τους κυριότερους συμμάχους της έξαρσης ήταν η πλήρης άγνοια της κοινής γνώμης τόσο στη χώρα μας όσο και στη πλειοψηφία των χωρών προορισμού για τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν την εικόνα της σύγχρονης δουλεμπορίας, την κατάσταση αυτή έχει σήμερα διαδεχθεί η ταύτιση του φαινομένου από τα ΜΜΕ αλλά και κατ' επέκταση από ένα μεγάλο τμήμα της κοινωνίας που επηρεάζεται από αυτά, με «σικάντικες ροζ ιστορίες» και η διαμέσου αυτής της διόδου υποβάθμιση του. Η νέα αυτή πραγματικότητα κρίνεται βέβαια προβληματική και επικίνδυνη καθώς υποδηλώνει σαφέστατα την αποτυχία της πολιτείας αλλά και όλων των υπολοίπων εμπλεκόμενων φορέων να αναδείξουν τη σημαντικότητα του προβλήματος, να το παρουσιάσουν στις πραγματικές του διαστάσεις και να καταστήσουν την κοινή γνώμη συντελεστή της αντιμετώπισής του.

Η πλέον «σκοτεινή» πλευρά της παράνομης μετανάστευσης είναι το εμπόριο ανθρώπων, το σύγχρονο δουλεμπόριο, με σκοπό την οικονομική και σεξουαλική εκμετάλλευσή τους. Στη χώρα μας τις διωκτικές αρχές έχουν κατά καιρούς απασχολήσει υποθέσεις οργανωμένων κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων, με τα θύματα να προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις χώρες των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης, αλλά και από χώρες της Ασίας και της Αφρικής.

Η οικονομική εκμετάλλευση μεταναστών διακρίνεται σε υποκατηγορίες. Η

⁶http://www.mdmgreece.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=140&Itemid=12.
20/12/2006

πιο πρόσφατη στα ελληνικά δεδομένα, που απασχόλησε τις δικαστικές αρχές για πρώτη φορά το 2004, αφορά τη μεταφορά στη χώρα μας ομάδων αλλοδαπών, προερχόμενων από τις πλέον υποβαθμισμένες και φτωχές περιοχές χωρών των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης και τη διοχέτευσή τους σε χειρωνακτικές εργασίες, κυρίως αγροτικές δουλειές, όπως η συγκομιδή προϊόντων. Οι αλλοδαποί εργάζονται για 15-16 ώρες την ημέρα και το μεγαλύτερο μέρος του μισθού τους, το εισπράττουν τα μέλη του κυκλώματος, αποδίδοντάς τους μόνο ένα μικρό ποσοστό του αντιτίμου της εργασίας τους.

Μια δεύτερη μορφή οικονομικής εκμετάλλευσης είναι η οργανωμένη προώθηση στην επαιτεία, που αφορά κυρίως ανηλίκους ή άτομα με ειδικές ανάγκες. Τα μέλη των κυκλωμάτων εντοπίζουν τα θύματά τους στις χώρες του εξωτερικού και στη συνέχεια τα εξαναγκάζουν να επαιτούν ή να πωλούν μικροαντικείμενα, συνήθως σε τουριστικές περιοχές. Σε αυτές τις περιπτώσεις το σύνολο των εσόδων πηγαίνει στα μέλη του κυκλώματος, ενώ έχουν καταγραφεί περιπτώσεις απόδοσης μέρους των χρημάτων σε συνεργούς τους στις χώρες προέλευσης των θυμάτων, στους ανθρώπους δηλαδή που εντοπίζουν και παραπλανούν τα θύματα για να έρθουν στην Ελλάδα.

Η εμπορία βρεφών και οργάνων είναι μια ακόμη μορφή της εμπορίας ανθρώπων, που τα τελευταία χρόνια λαμβάνει διαστάσεις. Αφορά ετοιμόγεννες γυναίκες, οι οποίες προωθούνται από τη Βουλγαρία στην Ελλάδα, προκειμένου να γεννήσουν σε νοσοκομεία της χώρας μας. Τα νεογέννητα βρέφη πωλούνται σε άτεκνα ζευγάρια.

Η πιο διαδεδομένη μορφή εκμετάλλευσης ανθρώπων με την οποία θα αναλύσουμε στα πλαίσια της παρούσας εργασίας είναι το *trafficking*⁷, η διακίνηση με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους, που αφορά κατά κανόνα γυναίκες. Η φτώχεια, η ανέχεια, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, τα προβληματικά εθνικά συστήματα εκπαίδευσης και κατ' επέκταση η ελλιπής παιδεία, οι κοινωνικές ανισότητες εν γένει τροφοδοτούν την διόγκωση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων. Τα προβλήματα αυτά υπήρχαν βέβαια πάντοτε, ενώ αντίθετα η έξαρση του φαινομένου είναι σχετικά πρόσφατη. Δεν είναι τυχαίο όμως ότι συμπίπτει χρονικά με την εντατικοποίηση της τάσης παγκοσμιοποίησης της διεθνούς οικονομίας, των αγορών και του εμπορίου. Μέσα σε αυτό το νέο περιβάλλον τα κυκλώματα παράνομης διακίνησης προσώπων βρήκαν πρόσφορο έδαφος για να αναπτυχθούν και να αναδειχθούν μία από τις πιο

⁷ Το *trafficking* εννοείται το "human trafficking" είναι διεθνής ονομασία της παράνομης διακίνησης, εμπορίας ανθρώπων (κατά κύριο λόγο γυναίκες) με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση.

αποδοτικές οικονομικά παράνομες δραστηριότητες.

Πρωταρχικά πρέπει να αντιληφθούμε ότι η εμπορία ανθρώπων δεν αποτελεί ένα πρόβλημα που θίγει μερικά μεμονωμένα άτομα. Και σε καμία περίπτωση δεν αφορά μόνο τη σεξουαλική εκμετάλλευση και ειδικότερα τη σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών, αλλά είναι μία σύγχρονη μάστιγα με πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό υπόβαθρο και αντίστοιχες γενεσιουργές αιτίες. Το θύμα στο *human trafficking* δεν είναι απλά ο άνθρωπος που γίνεται εμπόρευμα, είναι ο σύγχρονος πολιτισμένος κόσμος, οι αρχές και οι αξίες του οποίου τίθενται δια μέσου του φαινομένου σε έντονη, σε άγρια αμφισβήτηση. Η ελληνική κοινωνία δεν έχει αντιληφθεί ακόμα το μέγεθος της ευθύνης που έχει για την μείωση ή αύξηση του *trafficking* των γυναικών, διότι Έλληνες πολίτες είναι οι "πελάτες" που ενισχύουν τους εκμεταλλευτές των γυναικών. Πολλές είναι οι φορές μάλιστα που αυτές οι γυναίκες αντιμετώπισαν την κατάκριση του κόσμου, όταν θέλησαν να προσφύγουν στη δικαιοσύνη⁸, αντιμετωπίζοντας αυτές ως κοινές ιερόδουλες και όχι ως καταναγκαστικά εκδιδόμενες γυναίκες.

Με φόντο τα προβλήματα που αναφέρθηκαν παραπάνω, τα δρομολόγια της καταπάτησης των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ισοπέδωσης κάθε έννοιας στοιχειώδους ανθρωπίνης αξιοπρέπειας συνεχίζουν αδιάκοπα τη ροή τους από τον αναπτυσσόμενο προς τον ανεπτυγμένο κόσμο. Λατινική Αμερική, Αφρική και Ασία γίνονται εδώ και δεκαετίας γεννήτριες σύγχρονων δούλων, ανδρών, γυναικών και ανηλίκων, θυμάτων αγοραπωλησίας, βίας, σεξουαλικής και εργασιακής εκμετάλλευσης που έκαναν το λάθος να τολμήσουν να πραγματοποιήσουν το όνειρό τους για καλύτερες και ποιοτικότερες συνθήκες διαβίωσης.

1.2.1 Ορισμός της Εμπορίας Ανθρώπων

Η σύμβαση της Ευρωπαϊκής Νο. 2605/98 προσδιορίζει την εμπορία ανθρώπων σαν εγκληματική συμπεριφορά και την ορίζει ως « την υπαγωγή ενός προσώπου στην πραγματική και παράνομη εξουσία άλλων προσώπων, δια χρήσεως βίας, απειλών ή δια της εκμεταλλεύσεως σχέσεως εξαρτήσεως ή δια τεχνασμάτων, με σκοπό ιδίως

⁸ Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, Μαρτυρίες θυμάτων *trafficking*

την εκμετάλλευση και άσκηση σεξουαλικής βίας κατά ανηλίκων ή τη διενέργεια εμπορίου, συνδεδεμένου με εγκαταλελειμμένα παιδιά ».

Στον όρο εκμετάλλευση και στην έννοια της εμπορίας ανθρώπων έχει προστεθεί πρόσφατα και η παραγωγή, πώληση και διανομή πορνογραφικού υλικού. Οι μορφές που μπορεί να έχει είναι :

- Πορνεία ,βιομηχανία του σεξ - trafficking
- Εξαναγκαστική εργασία
- Επαιτεία
- Εμπόριο βρεφών
- Εμπόριο οργάνων
- Πορνογραφία
- Υποχρεωτική στράτευση ανηλίκων

1.3 Trafficking Γυναικών

Η εμπορία ανθρώπων δεν είναι αποκλειστικά και μόνο γέννημα της φτώχειας και της άνιση κατανομής του πλούτου, αλλά κατά βάση είναι γνήσιο τέκνο μιας ιδεολογίας που διαχωρίζει το ανθρώπινο είδος σε ανώτερους και κατώτερους κοινωνικά, φυσικά και πνευματικά ανθρώπους. Η δουλεία ενυπάρχει αιώνες σε όλες σχεδόν τους πολιτισμούς και πλήττει τα ευάλωτα κοινωνικά στρώματα. Σύγχρονη μορφή δουλείας είναι το trafficking, όπου οι γυναίκες ως ευάλωτες κοινωνικές ομάδες έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά θυματοποίησης για την σεξουαλική εργασία .

Το φαινόμενο του trafficking έχει τις εξής συνώνυμες ορολογίες του, όπως σωματεμπορία, δουλεμπόριο, καταναγκαστική πορνεία, εμπόριο "λευκής σαρκός", σύγχρονη σκλαβιά. Ως ένας ολοκληρωμένος και σαφής ορισμός που να αντιπροσωπεύει τις παραπάνω ορολογίες είναι ο επόμενος: Trafficking σημαίνει τη συλλογή, τη μεταφορά, τη μετακίνηση, την υπόθαλψη και παραλαβή ανθρώπων με παράνομα μέσα όπως απειλή, εκβιασμό, χρήση σωματικής ή ψυχολογικής βίας, απαγωγή, απάτη, εξαπάτηση, εκμετάλλευση δύναμης και θέσης του θύτη, εκμετάλλευση αδυναμίας του θύματος, λήψη ή προσφορά χρημάτων ή ανταλλαγμάτων για να επιτευχθεί ο σκοπός, που είναι να έχει ένα άτομο(θύτης) τον πλήρη έλεγχο του άλλου ατόμου(θύμα) με σκοπό την εκμετάλλευση του.

Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει την εκπόρνευση του άλλου, ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, εξαναγκαστική παροχή εργασίας ή υπηρεσιών, δουλεία ή άσκηση πρακτικών παρόμοιων με την δουλεία, υποτέλεια ή αφαίρεση οργάνων. Τα κέρδη που αποφέρει το παγκόσμιο εμπόριο ανθρώπων στα εγκληματικά δίκτυα μπορούν να συγκριθούν με τα αντίστοιχα του εμπορίου ναρκωτικών και όπλων.

Παρά τις διεθνείς απαγορεύσεις⁹, οι σεξουαλικές κακοποιήσεις γυναικών αποτελούν πάγια πρακτική τόσο κατά τη διάρκεια ειρηνικών όσο και εμπόλεμων περιόδων, ενώ οι δράστες παραμένουν ατιμώρητοι. Βασικοί παράγοντες ενισχύουν και διατηρούν το φαινόμενο:

- I. Η ευάλωτη, άνιση και «συμπληρωματική» θέση των γυναικών κατά την ειρηνική περίοδο
- II. Και η αδιαφορία των κυβερνήσεων για τη λήψη σοβαρών μέτρων πρόληψης, επιβολής ποινών στους δράστες και κοινωνικής ενσωμάτωσης των θυμάτων κατά τη μεταπολεμική περίοδο.

1.3.1 Προέλευση των Θυμάτων

Το *trafficking* στους ανθρώπους, η παράνομη και υψηλού οικονομικού κέρδους στρατολόγηση, μεταφορά, πώληση ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευση τους αποτελεί την κύρια δραστηριότητα οργανωμένων συνδικάτων του εγκλήματος που άρπαξαν την ευκαιρία και μεγαλώνοντας τις δουλείες τους, διακινούν καθημερινά όλο και μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων με όλο και μεγαλύτερα κέρδη. Εγκατεστημένα στην Ευρώπη, την Ασία ή την Μ.Ανατολή, τα παράνομα δίκτυα προώθησης λαθρομεταναστών, εκμεταλλεύονται αφ' ενός την τεράστια ανάγκη των ανθρώπων για επιβίωση, που σαν πλημμυρίδα καταφθάνουν στα δυτικά παράλια της Τουρκίας και την Κωνσταντινούπολη και αφ' ετέρου την ανυπαρξία ισχυρών νόμων και διαδικασιών, που θα σταματούσαν αποτελεσματικά αυτό το κύμα μετανάστευσης.

⁹ Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης 48/104 της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1993(ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, άρθρο 3)

Οι πολυεθνικές δουλεμπόρων για την εμπορία γυναικών και την εξώθηση τους στην πορνεία εδρεύουν στο Κόσσοβο. Η Ρουμανία, η Μολδαβία, η Ουκρανία, η Ρωσία, η Αλβανία, η Βουλγαρία και το Καζακστάν είναι οι χώρες προέλευσης, κατά 90%, εκατοντάδων γυναικών που οδεύουν προς την Ελλάδα, Ιταλία και την υπόλοιπη Ευρώπη.

Οι θύτες, επονομαζόμενοι *traffickers*¹⁰ βάζουν αγγελίες σε εφημερίδες και ζητούν υπαλλήλους για "τίμια" εργασία στο εξωτερικό. Αναλαμβάνουν όλες τις διαδικασίες για να περάσουν οι γυναίκες νόμιμα ή παράνομα τα ελληνικά – Ευρωπαϊκά σύνορα, υπάρχουν και περιπτώσεις απαγωγών και βίαιης μεταφοράς σε άλλες χώρες. Η τίμια εργασία που τους παρουσιάζουν είναι εργασία σε διάφορα καταστήματα, κυρίως καφετέριες, εστιατόρια και νυχτερινά κέντρα διασκέδασης.

1.3.2 Μεταφορά των Θυμάτων στη Χώρα Υποδοχής-"Παραγωγής"

Οι γυναίκες που πλησιάζουν τα κυκλώματα προωθούνται στη χώρα μας, είτε με νόμιμη οδό (δηλαδή με θεώρηση visa) και για τις χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση πλέον χρειάζεται μόνο η ταυτότητα, το οποίο φυσικά διευκολύνει περισσότερο τους *traffickers*, αν έχουν τις προϋποθέσεις του νόμου ή παράνομα, από αφύλακτα σημεία των βορείων συνόρων μας, όπου οι ημεδαποί και αλλοδαποί δουλέμποροι έχουν αγαστή συνεργασία, ενώ έχουν καταστήσει την περιοχή Σαντάσκ της Βουλγαρίας κέντρο προώθησης αλλοδαπών γυναικών στην Ελλάδα¹¹. Ένας άλλος τρόπος εισαγωγής γυναικών είναι η υπαγωγή σε κάποιο "τουριστικό γκρουπ" από ορισμένα γραφεία, τα οποία ειδικεύονται στην προώθηση λαθρεργατών και καλλιτεχνιδών, παρά το γεγονός ότι τα τουριστικά γραφεία για ξαναπάρουν εκ νέου τουριστική θεώρηση ομαδικού γκρουπ, πρέπει να προσκομίσουν το προηγούμενο ομαδικό διαβατήριο, στο οποίο να εμφανίζεται ότι όλοι οι πελάτες τους επέστρεψαν στη χώρα τους. Όμως οι πολυμήχανοι απατεώνες δεν διστάζουν στη πρώτη γραφειοκρατική δυσκολία να μετονομάζουν το πρακτορείο τους (άλλη επωνυμία και διεύθυνση).

Με την είσοδο των *trafficker* στην Ελλάδα, ουδείς μπορεί να ελέγξει που καταλήγουν αυτές οι "καλλιτέχνιδες", δηλαδή εάν όντως ασχολούνται με καλλιτεχνικά προγράμματα ή καταλήγουν στους γνωστούς οίκους ή κάνουν

¹⁰ http://www.ekato.org/gr/press/trafficking_gr.doc, 23/12/2006

¹¹ Αλεξιάδη Στεργίου, «Εγχειρίδιο Εγκληματολογίας», εκδ. Σακκούλα, Θεσσαλονίκη, 1996, σελ.59

εξυπηρετήσεις μέσω «ροζ τηλεφώνων». Οι εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες μας έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η πλειοψηφία των νέων αυτών γυναικών είναι θύματα των απατεώνων, που τους παρουσιάζουν την Ελλάδα σαν την Γη της Επαγγελίας, όπου θα έχουν τα πάντα εξασφαλισμένα, π.χ χρήματα και καριέρα. Επιπλέον τις υποχρεώνουν να υπογράφουν συμβόλαια στα Ελληνικά και στα Αγγλικά, που δεν γνωρίζουν να διαβάσουν. Ένας τυπικός όρος του συμβολαίου είναι η "παρέα με πελάτες του μαγαζιού" και έτσι οδηγούνται σαν πρόβατα επί σφαγή στα χέρια των προαγωγών τους.

1.3.3 Συνθήκες Ζωής

Ευρισκόμενες στην Ελλάδα οι γυναίκες αυτές, σύντομα υφίστανται τις πιέσεις των προαγωγών τους και ενώ ξεκινούν με κάποια αθώα εργασία όπως π.χ σερβιτόρα, στη συνέχεια με διάφορους τρόπους όπως η παρακράτηση των δεδουλευμένων, η χρήση σωματικής βίας, η παρακράτηση του διαβατηρίου, η άσκηση ψυχολογικής βίας όπως απειλής θανάτου για συγγενικά πρόσωπα και η απειλή καταγγελίας στις Αρχές, τις εξαναγκάζουν να αρχίσουν να εκδίδονται στους πελάτες των καταστημάτων.

Μια γυναίκα επίσης μπορεί να κρατείται δέσμια από έναν μόνο άνδρα ο οποίος την αγοράζει απευθείας από τους διακινητές και την εκδίδει¹². Οι περιπτώσεις αυτές συνήθως συνδέονται και με υψηλότατα ποσοστά κακοποίησης των γυναικών αυτών, οι οποίες ζούνε δέσμιες στο ίδιο σπίτι με τον εκμεταλλευτή - κακοποιητή τους αλλά και την οικογένεια αυτού αν υπάρχει. Οι γυναίκες κρατούνται υπό συνθήκες φυλάκισης, με κάποιες διαφοροποιήσεις, ανάλογα με το είδος της επιχείρησης χωρίς δυνατότητα διαφυγής αφού είναι δεμένες και κλειδωμένες σε σκοτεινά δωμάτια όπου λείπουν οι στοιχειώδεις κανόνες υγιεινής. Οι συνθήκες στις οποίες είναι αναγκασμένες να ζουν είναι ντροπή για τον ανθρώπινο πολιτισμό. Σπάνια επιχειρούν να φύγουν λόγω:

- Της σκληρής τιμωρίας που έπειτα υφίστανται
- Της άγνοιας της γλώσσας της χώρας της οποίας βρίσκονται
- Και το φόβο σύλληψης τους από τις αρχές

¹² http://www.obrela.gr/ekstrateia_trafficking.htm, 4/2/2007

Εργάζονται πολλές ώρες ημερησίως, όλες τις ημέρες τις εβδομάδας, με εξαίρεση τις πρώτες μέρες της εμμήνου ρύσεως. Συχνά, υποχρεούνται στην αδιάκοπη λήψη αντισυλληπτικών χαπιών προκειμένου να μη σταματούν ποτέ την εργασία τους και όσον αφορά στις ανήλικες συχνά την λήψη ορμονών. Δεν έχουν δικαίωμα να αρνηθούν κανένα πελάτη, ούτε τις σεξουαλικές προτιμήσεις ή διαστροφές αυτού καθώς και να απαιτήσουν την χρήση προφυλακτικού. Πολλές φορές βιάζονται, ξυλοκοπούνται και κακοποιούνται σωματικά από τους πελάτες ενώ εάν οι πελάτες δεν μείνουν ικανοποιημένοι, οι ιδιοκτήτες αυτών, ξυλοκοπούν τις γυναίκες χρησιμοποιώντας ηλεκτροσόκ, χωρίς τροφή, ενώ πολλές από αυτές απειλούνται για τη ζωή των παιδιών τους στις χώρες τους.

Τα θύματα είναι συχνά χρήστες ψυχοτρόπων ουσιών και αλκοόλ και γενικότερα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας¹³ όπως, τόσο σωματικής όσο και ψυχικής. Πολλές εξ' αυτών διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο να προσβληθούν από αφροδίσια νοσήματα ή AIDS, αφού εκδίδονται σε άγνωστο αριθμό πελατών. Οι περιπτώσεις εγκυμοσύνης αντιμετωπίζονται με εκτρώσεις ή με πώληση των μωρών που γεννιούνται.

Οι περισσότερες γυναίκες θύματα trafficking όπως είπαμε παραπάνω τελούν υπό καθεστώς ομηρίας, αφού τους απαγορεύεται να κυκλοφορούν. Συνήθως αμείβονται με ημερομίσθιο 15ευρώκαι δεν έχουν γνώση σε ποια πόλη ή γεωγραφικό τόπο βρίσκονται. Δεν μιλούν παρά μόνο τη γλώσσα τους, ενώ δεν έχουν ούτε ένα "χαρτί" στα χέρια τους, ούτε το διαβατήριό τους, που το παρακρατεί ο Διευθυντής του κέντρου διασκεδάσεως ή ο εκμεταλλευτής για λόγους ασφάλειας. Τα θύματα συχνά μεταπωλούνται στην τιμή των 1500-2000ευρώ σε άλλο ιδιοκτήτη, για να συνεχίσει και αυτός την δική του περαιτέρω εκμετάλλευση.¹⁴

¹³ http://www.undoc.org/undoc/trafficking_human_beings.htm, 22/12/2006

¹⁴ http://www.victimoftraffickingesclavagenoderre.org/pdf/trafficking_eng_grepor,13/10/2006

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

2.1 Νομοθεσία Εμπορίας Ανθρώπων

Εκτιμώντας ότι η εμπορία ανθρώπων και ιδίως γυναικών και παιδιών για σεξουαλική ή άλλου είδους εκμετάλλευση αποτελεί μια από τις σοβαρότερες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης συμβάλει στην καταπολέμηση και την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων με τους ακόλουθους τρόπους:¹

2.1.1 Νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων

Με το νόμο 3064/2002 (ΦΕΚ Α' 248) για την «καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών», αντιμετωπίζονται πλέον και οι σύγχρονες μορφές εμπορίας ανθρώπων καθώς και η εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως είναι οι γυναίκες, οι αλλοδαποί και οι ανήλικοι. Επίσης ο νόμος προβλέπει μια σειρά μέτρων για την προστασία και την αρωγή των θυμάτων των αδικημάτων που προβλέπονται σ' αυτόν.

Οι σημαντικότεροι τομείς της συγκεκριμένης νομοθετικής παρέμβασης συνοψίζονται στα εξής:

1. Μετά το άρθρο 323 του Ποινικού Κώδικα (εμπόριο δούλων), προστέθηκε νέο άρθρο (323^Α) με τίτλο εμπορία ανθρώπων, ώστε εκτός από το δουλεμπόριο, να

¹ Το Νομοθετικό Πλαίσιο περί εμπορίας ανθρώπων που παρατίθεται στο παρόν κεφάλαιο στηρίζεται στο Ενημερωτικό σημείωμα του Ν.3064/2002 (ΦΕΚ Α' 248) του Υπουργείου Δικαιοσύνης, βλ.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

αντιμετωπίζονται πλέον και οι σύγχρονες μορφές εμπορίας ανθρώπων, τους είναι αυτές που γίνονται με σκοπό την αφαίρεση οργάνων του σώματος, την εξαναγκαστική ή απατηλή εκμετάλλευση τους εργασίας προσώπων αλλά και τους στρατολόγησης ανηλίκων με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους σε ένοπλες συγκρούσεις. Οι προβλεπόμενες ποινές είναι η κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή, ενώ αν η πράξη στρέφεται κατ' ανηλίκου, τελείται κατ' επάγγελμα ή από υπάλληλο ή επέφερε κατ' αποτέλεσμα βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, απειλείται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή.

2. Αναμορφώθηκε το έγκλημα της μαστροπείας (άρθρο 349 του Π.Κ.), ώστε να παρέχεται ουσιαστική προστασία στους ανήλικους, δεδομένου ότι οι προβλεπόμενες ποινές, αντί αυτών της φυλάκισης, είναι κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή και στις διακεκριμένες περιπτώσεις (αν το έγκλημα τελέστηκε εναντίον προσώπου νεώτερου των δεκαπέντε ετών ή με απατηλά μέσα ή από ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Θετό γονέα, σύζυγο κ.λ.π. ή από υπάλληλο) κάθειρξη και χρηματική ποινή. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 349 του Π.Κ με φυλάκιση τουλάχιστον δεκαοχτώ μηνών και με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία προάγει στην πορνεία γυναίκες. Η τέλεση της πράξης αυτής από υπάλληλο, ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητα του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη, συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

3. Το έγκλημα της σωματεμπορίας (άρθρο 351 του Π.Κ.) μετατρέπεται στη βασικότερη διάταξη του 19^{ου} Κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα, που αναφέρεται στην οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας, ώστε να αντιμετωπίζεται ειδικότερα η εμπορία ανθρώπων, όταν τελείται με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου και με σκοπό την εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής. Έτσι σε βαθμό κακουργήματος τιμωρείται εφεξής η αναγκαστική ή η εν γνώσει της ευάλωτης θέσης των θυμάτων εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής τους, ενώ ως διακεκριμένη περίπτωση τιμωρείται η πράξη, όταν αφορά ανηλίκους ή συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή, ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα ή διαπράττεται από συγγενικά πρόσωπα ή τελείται κατ' επάγγελμα ή από υπάλληλο ή είχε ως συνέπεια τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος. Στην παρ.6 του άρθρου ορίζεται η έννοια της γενετήσιας εκμετάλλευσης, στην οποία δεν υπάγεται μόνο η από κερδοσκοπία επιχείρηση κάθε ασελγούς πράξης, αλλά και οποιαδήποτε χρησιμοποίηση του

σώματος, της φωνής ή της εικόνας και της εργασίας ή άλλων υπηρεσιών του παθόντος με σκοπό τη γενετήσια διέγερση.

4. Με σκοπό την ακόμα πιο αποτελεσματική προστασία των θυμάτων, θεσπίζεται ως αξιόποινη και η συμπεριφορά εκείνων, που ενώ γνωρίζουν τη μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονται οι άνθρωποι αυτοί (δηλαδή τα θύματα), σπείδουν και αποδέχονται είτε την εργασία τους είτε τις «υπηρεσίες τους», που έχουν να κάνουν με τη ικανοποίηση της γενετήσιας επιθυμίας των ίδιων (άρθρα 323 Α παρ. 3 και παρ.3 του Π.Κ.).

5. Στον Ποινικό Κώδικα προστέθηκαν ακόμη δύο νέα άρθρα και ειδικότερα τα άρθρα 348^Α και 351 Α. Το πρώτο θεσπίζεται το έγκλημα της πορνογραφίας ανηλίκων και μάλιστα το προστατευτέο όριο ηλικίας αυξάνεται και ανέρχεται στα δεκαοχτώ έτη και με το δεύτερο θεσπίζεται το αξιόποινο της ασελγείας που διαπράττει ενήλικος σε βάρος ανηλίκου με αμοιβή άλλα υλικά ανταλλάγματα και ανάλογα με την ηλικία του ανηλίκου κλιμακώνεται και η απειλούμενη ποινή.

6. Οι πράξεις του δουλεμπορίου, της εμπορίας ανθρώπων, της σωματεμπορίας και της ασελγείας με ανήλικο έναντι αμοιβής, προστίθεται με το άρθρο 11 παρ.2 του Ν. 3064/2002 στο άρθρο 8 του Ποινικού Κώδικα ώστε να είναι δυνατή η τιμώρησή τους και όταν τελούνται στην αλλοδαπή ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης.

7. Επίσης, οι πράξεις της εμπορίας ανθρώπων, της σωματεμπορίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και της ασελγείας με ανήλικο έναντι αμοιβής, εντάσσονται με το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 3064/2002 στον κατάλογο των εγκλημάτων του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση). Κατ' αυτόν τον τρόπο θα ισχύουν στην περίπτωση αυτή και οι διατάξεις για την προστασία των μαρτύρων. Επιπλέον, με την παράγραφο 5 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου (3064/2002), οι πράξεις της εμπορίας ανθρώπων (άρθρο 323 Α του Π.Κ.) και της σωματεμπορίας (άρθρο 351 του Π.Κ.) προστίθενται στον κατάλογο των αξιόποινων πράξεων του άρθρου 1 παρ.1 του νόμου 2331/1995 (ΦΕΚ Α' 173), όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάσταση του από το άρθρο 2 παρ.1 του νόμου 3424/2005 «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων του νόμου 2331/95 και προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην οδηγία 2001/95 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και άλλες διατάξεις». Συνεπώς θα ισχύουν και στην περίπτωση αυτή και οι διατάξεις του νόμου 2331/1995 που προβλέπουν την

κατάσχεση και την υποχρεωτική δήμευση με την καταδικαστική απόφαση περιουσιακών στοιχείων τα οποία προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα.²

8. Εξάλλου στον ίδιο νόμο έχουν περιληφθεί και διατάξεις για την προστασία των θυμάτων, των αδικημάτων που προβλέπονται σ' αυτόν. Ειδικότερα, τα μέτρα αυτά αφορούν την προστασία βασικών έννομων αγαθών των θυμάτων, ιδίως της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας τους, εφόσον αυτά απειλούνται από άμεσο κίνδυνο, την κοινωνική υποστήριξη των θυμάτων με την παροχή στέγης, διατροφής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχολογικής συνδρομής, τη νομική αρωγή των θυμάτων με την εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα.

2.1.2 Νομικό πλαίσιο για την προστασία των θυμάτων εμπορίας

Με το Προεδρικό Διάταγμα 233/2003 (ΦΕΚ Α' 204), που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 12 του Ν. 3064/2002, καθορίζονται οι φορείς, τα μέτρα και ο τρόπος παροχής της άνω προστασίας, αρωγής και μέριμνας.

Πιο συγκεκριμένα η αρωγή και προστασία που παρέχεται στα θύματα περιλαμβάνει:

- Προστασία για τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα, την προσωπική και γενετήσια ελευθερία, αν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος γι' αυτά τα αγαθά και για όσο χρόνο διαρκεί αυτός ο κίνδυνος.
- Την παροχή, από τις Υπηρεσίες και Μονάδες Παροχής Αρωγής και Προστασίας και για όσο χρόνο κρίνεται αναγκαίο απ' αυτές, δωρεάν αρωγής (βοήθειας) που αφορά τη στέγαση (διαμονή με ασφάλεια σε ειδικά καταλύματα, διατροφή και ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης), ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (ιατρική βοήθεια και χορήγηση των αναγκαίων φαρμάκων με τις οδηγίες του γιατρού), ψυχολογική υποστήριξη από ψυχολόγους – κοινωνιολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς και εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα.
- Ειδικά για τους ανήλικους, που δεν έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους, την ένταξη τους σε προγράμματα που αφορούν την εκπαίδευση και την επαγγελματική τους κατάρτιση.

² Συριπούδης Πασχάλης, «Παραδόσεις Ποινικού Δικαίου(γενικό μέρος)», Διδυμότειχο, 2002, σελ.112

- Για όσους δεν υπερβαίνουν το 23^ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα, εγγραφή στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση μέσω των προγραμμάτων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).
- Για τα θύματα που είναι αλλοδαποί και βρίσκονται παράνομα στη χώρα, είναι δυνατόν να αναστέλλεται η απέλαση τους με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών και έγκριση του Εισαγγελέα Εφετών μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στην ποινική δίκη κατά του υπαιτίου των παράνομων πράξεων (άρθρο 12 του νόμου 3064/2002).
- Ωσαύτως τα θύματα που είναι αλλοδαποί και βρίσκονται παράνομα στη χώρα, εφόσον το επιθυμούν, επαναπατρίζονται με ασφαλή τρόπο χωρίς να θίγεται η αξιοπρέπεια τους. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος για τον επαναπατρισμό που απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα ανηλίκων μετά από έκθεση του Επιμελητή ανηλίκων (άρθρο 13 του νόμου 3064/2002).

Με το νόμο 3386/2005 (ΦΕΚ Α' 212) «είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια», ορίζεται πλέον σαφώς η έννοια του θύματος εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 323, 323^Α, 349, 351 και 351^Α του Π.Κ. ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη χώρα μόνιμα ή παράνομα.

Η εισαγωγή στο νόμο του κεφαλαίου Θ' έχει ως σκοπό τη συνολική ρύθμιση της προστασίας και αρωγής των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο της καταπολέμησης του φαινομένου και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της οδηγίας 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 «Σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργιας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές».

Με τις διατάξεις του άρθρου 46 προβλέπεται ότι σε υπήκοο τρίτης χώρας που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων, με πράξη του Εισαγγελέα Πρωτοδικών, χορηγείται άδεια διαμονής χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου. Η σχετική αίτηση για την χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται είτε αυτοπρόσωπα είτε διαβιβάζεται μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Το άρθρο 47 αναφέρεται στο πρώτο στάδιο της όλης διαδικασίας που αφορά την ενημέρωση των θυμάτων για τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής και τις προϋποθέσεις που ζητούνται. Υφίσταται ιδιαίτερη πρόβλεψη για τις περιπτώσεις ασυνόδευτων ανήλικων θυμάτων, σχετικά με τα απαραίτητα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται από τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές, προκειμένου να προσδιοριστεί η ταυτότητα και η ιθαγένειά τους, ώστε να θεμελιωθεί το γεγονός ότι δε συνοδεύονται. Στο πλαίσιο της ανωτέρω πρόβλεψης, γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τον εντοπισμό της οικογένειας του ανήλικου και λαμβάνονται αμέσως τα απαραίτητα μέτρα, για να εξασφαλίσουν τη νομική τους εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται την εκπροσώπησή τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

Στο άρθρο 48 εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της προθεσμίας περίσκεψης, που αφορά στο επαρκές χρονικό διάστημα, το οποίο χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής στο θύμα εμπορίας ανθρώπων, ώστε να συνέλθει και να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών, προκειμένου στη συνέχεια να αποφασίσει αν θα συνεργαστεί ή όχι με τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές. Ειδικότερα ορίζεται προθεσμία περίσκεψης τριάντα ημερών, η οποία για τους ανήλικους παρατείνεται για ισόχρονο διάστημα, το οποίο θεωρείται επαρκές, ώστε να αντιληφθούν τον κίνδυνο που διατρέχουν και να συνεργαστούν με τις αρμόδιες αρχές. Ορίζεται ρητά ότι το διάστημα της προθεσμίας περίσκεψης δεν θεμελιώνει δικαίωμα διαμονής στη χώρα. Κατά το ίδιο δε διάστημα, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν απελαύνονται, τυχόν δε εκδοθείσα απόφαση απέλασης ανακαλείται. Η προθεσμία περίσκεψης μπορεί να τερματίζεται με απόφαση της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής, εφόσον το θύμα επανασυνδέσει τις σχέσεις του με τους δράστες των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων. Επιπλέον το κράτος διατηρεί σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας τη δυνατότητα να θέσει τέλος στην προθεσμία περίσκεψης για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Στο άρθρο 49 καθορίζονται μέτρα περίθαλψης και βοήθειας στα θύματα εμπορίας κατά τη διάρκεια της προθεσμίας περίσκεψης (όπως ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νομική βοήθεια).

Με τις διατάξεις του άρθρου 50 καθορίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων. Ειδικότερα προβλέπεται ότι μετά την παρέλευση της προθεσμίας περίσκεψης ή και πριν παρέλθει αυτή εφόσον συντρέχει η περίπτωση 2 της παραγράφου αυτής, ο αρμόδιος

Εισαγγελέας εξετάζει εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις και συντάσσει σχετική έκθεση:

1. Εάν κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του εν λόγω προσώπου στην Ελληνική Επικράτεια, προς διευκόλυνση της διενεργούμενης έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας
2. Εάν το ανώτερο πρόσωπο έχει επιδείξει σαφή βούληση συνεργασίας και
3. Εάν το ίδιο πρόσωπο έχει διακόψει κάθε σχέση με τους φερόμενους ως δράστες των αδικημάτων της παρ. 1 του άρθρου Ι του νόμου αυτού.

Επίσης προβλέπεται ότι στην περίπτωση που ο αρμόδιος Εισαγγελέας εκδόσει θετική γνώμη και υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εξετάζεται κατά προτεραιότητα η σχετική αίτηση και χορηγείται άδεια διαμονής δωδεκάμηνη με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές της αρχικής χορήγησης. Ορίζεται ακόμη ότι στα θύματα εμπορίας, στα οποία έχει χορηγηθεί η ανωτέρω άδεια διαμονής, διασφαλίζεται δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης και σε παροχές τακτικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 233/2003.

Στο άρθρο 51 ορίζονται οι προϋποθέσεις μη ανανέωσης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής. Ειδικότερα η άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει
2. Εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική
3. Όταν το θύμα παύει να συνεργάζεται
4. Εάν με πρωτοβουλία της αρμόδιας εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής η σχετική διαδικασία διακοπεί
5. Όταν έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται και η σχετική διαδικασία .

Τέλος στο άρθρο 52 προβλέπεται η δυνατότητα αλλαγής σκοπού διαμονής. Ειδικότερα, μέσα σε ένα μήνα από την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, μπορεί να χορηγείται στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων, άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους και υπό τις

αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

2.2 Αντιμετώπιση της Εμπορίας των Ανθρώπων στο Πολιτικό Επίπεδο

Με πρωτοβουλία του Υπουργού Δικαιοσύνης συστάθηκε ειδική Επιτροπή υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με σκοπό το συντονισμό σε πολιτικό επίπεδο των εργασιών για την εφαρμογή διατάξεων του νόμου 3064/2002 με αντικείμενο την «καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων». Αποτέλεσμα των εργασιών της επιτροπής, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων των συναρμόδιων Υπουργείων (Εσωτερικών, Οικονομίας, Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Τάξης) είναι η εκπόνηση του προγράμματος: Δράσεις κατά της Εμπορίας Ανθρώπων. Το πρόγραμμα βασίζεται στο συντονισμό των συναρμόδιων υπουργείων και καλύπτει όλο το φάσμα των δράσεων που αναφέρονται στην παράνομη διακίνηση και συγκεκριμένα:³

- Στην παρακολούθηση του φαινομένου-εντοπισμό του θύματος
- Στην αναγνώριση και προστασία του θύματος
- Στη δημιουργία ξενώνων-καταφυγίων
- Στην ιατρική και ψυχολογική υποστήριξη του θύματος
- Στη νομική προστασία και αρωγή του θύματος
- Στη διοικητική στήριξη-χορήγηση άδειας διαμονής
- Στον επαναπατρισμό και στην υποστήριξη στις χώρες προέλευσης με προγράμματα επανένταξης
- Στην εκπαίδευση και εργασιακή ένταξη των θυμάτων που παραμένουν στην Ελλάδα
- Στην εκπαίδευση δικαστών, εισαγγελέων και αστυνομίας
- Στην ενημέρωση της πολιτείας

³Γενική Γραμματεία Υπουργείου Δικαιοσύνης, «Αντιμετώπιση της Εμπορίας στο Πολιτικό Επίπεδο», Αθήνα, 2006

Επίσης, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης διευρύνθηκαν οι αρμοδιότητες της ανωτέρω επιτροπής ώστε να έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει και νομικές προτάσεις ή άλλα μέτρα όσον αφορά την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.

2.2.1 Δράσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης στα πλαίσια του προγράμματος Δράσεις κατά της Εμπορίας Ανθρώπων έχει επιμεληθεί στα παρακάτω:

1. Επιμόρφωση δικαστών και Εισαγγελέων που επιτυγχάνεται με την ένταξη σχετικών μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστών και τη διοργάνωση σεμιναρίων επιμόρφωσης των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών στα πλαίσια λειτουργίας του τμήματος επιμόρφωσης της Εθνικής Σχολής Δικαστών, τα οποία διεξάγονται ετησίως στην Κομοτηνή.

Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί με συμμετοχή και συνεργασία ημερίδες-σεμινάρια ως κάτωθι:⁴

- Τον Νοέμβριο του 2004 στη Θεσσαλονίκη ημερίδα στην οποία συμμετείχαν μέλη της Επιτροπής των Γενικών Γραμματέων και παρουσία των Μ.Μ.Ε., με στόχο την ενημέρωση του κοινού από εμπειρογνώμονες.
- Τον Φεβρουάριο του 2005 στην Εθνική Σχολή Δικαστών στη Θεσσαλονίκη νέα ημερίδα-σεμινάριο με τη συμμετοχή μελών της επιτροπής για την ενημέρωση των δικαστικών λειτουργών, των αστυνομικών και των σπουδαστών της Εθνικής Σχολής Δικαστών.
- Το Μάρτιο του 2005 ημερίδα στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, παρουσία μελών της επιτροπής, για την ενημέρωση των δικαστικών λειτουργών και των συναρμόδιων φορέων.
- Τη 17^η και 18^η Μαΐου στο Πολεμικό Μουσείο στην Αθήνα διημερίδα με την πρωτοβουλία του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης και την υποστήριξη των Υπουργείων Εξωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με σκοπό την εκπαίδευση όσων προσφέρουν υπηρεσίες στους κρατικούς ξενώνες για θύματα trafficking όσο και

⁴ Γενική Γραμματεία Υπουργείου Δικαιοσύνης, «Δράσεις του Υ.Δ.», Αθήνα, 2006

τους ξενώνες τους οποίους λειτουργούν Μ.Κ.Ο. με την χρηματοδότηση της ελληνικής πολιτείας και κλήθηκαν ειδικοί εκπαιδευτές επί του θέματος από όλη την Ευρώπη.

2. Ανάθεση σε ειδικό Εισαγγελέα: Με πρωτοβουλία του Προϊστάμενου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών ανατέθηκε σε μία Εισαγγελέα, στην Αθήνα, η αντιμετώπιση του φαινομένου.

3. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης λειτουργεί ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την κατάρτιση κυρωτικού νόμου και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων καθώς και του Πρωτοκόλλου του Ο.Η.Ε. για την πρόληψη και τιμωρία της διακίνησης προσώπων, ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών, που συμπληρώνει την Σύμβαση των Η.Ε. κατά του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος.

4. Από το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει συγκροτηθεί νομοπαρασκευαστική επιτροπή:

- Για την προσαρμογή στην ελληνική νομοθεσία στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την Απόφαση-Πλαίσιο του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2001 «σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες». Με την ως άνω Α-Π αναγνωρίζονται τα βασικά δικαιώματα των θυμάτων, δηλαδή πρόσβασης στη δικαιοσύνη (με κύρια έκφραση τη λήψη πληροφοριών), υποστήριξης, προστασίας και αποζημίωσης (συμπεριλαμβανόμενων και των δικαστικών δαπανών). Αναγνωρίζεται επίσης, ο θεσμός της ποινικής μεσολάβησης (ποινικής συνδιαλλαγής), τον οποίο οφείλουν τα κράτη-μέλη να ρυθμίσουν και να προωθήσουν κατά την εφαρμογή της Απόφασης-Πλαίσιο.
- Για την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη των διατάξεων της οδηγίας 2004/80/ΕΚ του συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 «για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων». Έχει, ήδη, καταρτισθεί το σχετικό σχέδιο νόμου.

2.2.2 Σύνοδος Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, στο πλαίσιο της Διαδικασίας Συνεργασίας Χωρών της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης (SEECF)

Μετά το πέρας των εργασιών της Συνόδου υπεγράφη Κοινή Δήλωση για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας. Η διευκόλυνση της περιφερειακής δικαστικής συνεργασίας-προϋπόθεση για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στον ευρύτερο χώρο μας - θα εξαρτηθεί από τη λήψη συγκεκριμένων και διαρκών μέτρων για: Τα κύρια σημεία της Κοινής Δήλωσης που υπέγραψαν οι Υπουργοί Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων των Χωρών της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης έχουν ως ακολούθως:

- Να ενισχύσουν τη δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας
- Να ενισχύσουν τις συμφωνίες και τα μέτρα που ήδη ισχύουν
- Να ενδυναμώσουν τη διασυνοριακή συνεργασία για την πρόληψη και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, με βάση τις διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες και λαμβάνοντας υπόψη τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το κεκτημένο Scheme
- Να ενισχύσουν τη συνεργασία με τη EUROJUST και τη EUROPOL στην Νότιο-Ανατολική Ευρώπη, μέσω της σύναψης συμφωνιών, ενθαρρύνοντας με έμφαση την υιοθέτηση εθνικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τους κανόνες και τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, με πλήρη σεβασμό στους κανόνες προστασίας δεδομένων
- Να χρησιμοποιήσουν πλήρως την εμπειρογνομοσύνη των Αξιωματικών Συνδέσμων που έχουν αναπτυχθεί στις χώρες της Διαδικασίας Συνεργασίας Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης
- Να εξετάσουν με την Κοινή Επιτροπή Συνεργασίας (JCC) του Κέντρου SECI για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος τη δυνατότητα να ενδυναμωθεί ο ρόλος του στην Νότιο-Ανατολική Ευρώπη και η συνεργασία με άλλες διεθνείς και περιφερειακές πρωτοβουλίες
- Να ενθαρρύνουν τη δημιουργία ενός μηχανισμού τακτικών διαβουλεύσεων, μεταξύ Ανωτέρων Αξιωματούχων της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, οι οποίοι θα συντονίζουν τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων Αρχών Εφαρμογής του Νόμου και θα καταρτίζουν Σχέδια Δράσης για την

πρόληψη και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας

- Να προωθήσουν τη σύσταση Ομάδων Εργασίας Δικαστών-Εισαγγελέων και Αξιωματούχων Εφαρμογής του Νόμου, που είναι ειδικευμένοι στο θέμα της εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας, οι οποίες θα προτείνουν μέτρα για την αποτελεσματική ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών, θα συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις περιγραφής της κατάστασης και εκτίμησης απειλής και όπου είναι αναγκαίο, θα επεξεργάζονται την ανάπτυξη πρωτοβουλιών σε επιχειρησιακό επίπεδο
- Να ενισχύσουν την εκπαίδευση των Δικαστικών και Αστυνομικών Αρχών, φέρνοντας αυτές πιο κοντά στο κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων
- Η Προεδρία της SEECP να ενημερώσει το επόμενο Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε. για τα πορίσματα αυτής της Συνάντησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

3.1 Σχέδιο «ΙΛΑΕΙΡΑ»

Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξεως και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας εκπονείται σχέδιο Επιχειρησιακής – Διυπηρεσιακής Δράσης για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων. Το Σχέδιο αυτό φέρει την κωδική ονομασία «ΙΛΑΕΙΡΑ» και σκοπός του είναι η ουσιαστική συντονισμένη και αποτελεσματική ανταπόκριση όλων των εμπλεκόμενων στην καταπολέμηση του trafficking Φορέων ,μέσω κοινών επιχειρήσεων πανελλαδικής εμβέλειας.¹

Το όνομα ΙΛΑΕΙΡΑ, που επελέγη για το πρόγραμμα κοινών δράσεων και διασυνοριακής συνεργασίας για την αντιμετώπιση του trafficking, προέρχεται από την αναφορά στην πρώτη απαγωγή γυναίκας στην ιστορία της ανθρωπότητας. Πρόκειται για μία από τις δύο θυγατέρες του βασιλιά της Μεσσηνίας Λευκίππου, την ΙΛΑΕΙΡΑ (η άλλη ήταν η Φοίβη) τις οποίες απήγαγαν οι Διόσκουροι Κάστορας και Πολυδεύκης, μολονότι ήταν ξαδέρφες τους και παρά το γεγονός ότι ήταν αρραβωνιασμένες με τους υιούς του αδελφού του Λευκίππου, Αφαρέα, Ίδα και Λυγκέα. Αποτέλεσμα της απαγωγής των δύο αδελφών ήταν ο φονικός πόλεμος μεταξύ των τεσσάρων -Ίδα και Λυγκεία κατά Κάστορα και Πολυδεύκη- στον οποίο βρήκαν τον θάνατο οι Διόσκουροι.

Το σχέδιο προτάθηκε για πρώτη φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξεως στο Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών στο Λουξεμβούργο την 27 & 28/4/2006, καθώς και στη συνεδρίαση του Συμβουλίου των Υπουργών την 1 & 2/6/2006 και έτυχε ευρείας αποδοχής ενώ πραγματοποιήθηκε (7 & 8/12/2006)επίσημη παρουσίαση του σχεδίου υπό την παρουσία του Υπουργού

¹ Γραφείο Τύπου Υπουργείο Δημόσιας Τάξεως(Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας), Σχέδιο «ΙΛΑΕΙΡΑ»,Αθήνα 2006

Δημοσίας Τάξεως κ. Βύρωνα Πολύδωρα και με επίσημο προσκεκλημένο τον Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρμόδιο για την Δικαιοσύνη, την Ελευθερία και την ασφάλεια κ. Franco Frattini¹. Στη συνάντηση παρέστησαν ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Προκόπης Παυλόπουλος, η Υπουργός Εθνικής παιδείας και Θρησκευμάτων κα. Μαριέττα Γιαννάκου, ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Αναστάσιος Παπαληγούρας και ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Ρωμύλος Κεδίκογλου.

Επίσης παρέστησαν οι επικεφαλής των Αστυνομιών 21 χωρών και των Διεθνών Οργανισμών EUROPOL, INTERPOL, FRONTEX και EUROJUST, ενώ ως παρατηρητές συμμετείχαν οι επικεφαλής των Οργανισμών SECI και PAMECA, καθώς και των πρεσβειών των Η.Π.Α και Μ. Βρετανίας. Λειτουργώντας προληπτικά και κατασταλτικά, θα αναπτυχθεί στη βάση δύο παραμέτρων και θα ολοκληρωθεί σε οκτώ φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης.²

Συγκεκριμένα η πρώτη παράμετρος περιλαμβάνει την επιχειρησιακή (αστυνομική) δράση, για την εξάρθρωση οργανωμένων κυκλωμάτων με διεθνικό χαρακτήρα και την απελευθέρωση θυμάτων. Η δεύτερη παράμετρος περιλαμβάνει την παροχή προστασίας και αρωγής στα θύματα ως αποτέλεσμα της παραπάνω δράσης. Οι φάσεις ολοκλήρωσης του σχεδίου είναι οι εξής:

- Εκπόνηση σχεδίου
- Προπαρασκευαστικές δράσεις
- Διεξαγωγή άσκησης επί χάρτου
- Διεξαγωγή πραγματικής άσκησης ετοιμότητας
- Πλήρης επιχειρησιακή δράση
- Περιφερειακή συνεργασία πραγματοποίησης συνεδρίου άσκησης επί χάρτου
- Διασυνοριακή πραγματική άσκηση ετοιμότητας
- Πραγματοποίηση κοινών διασυνοριακών επιχειρήσεων (διμερών-πολυμερών).

Αναγνωρίζεται ότι το πρόβλημα, λόγω του διεθνούς χαρακτήρα του και της επικινδυνότητας του, για να αντιμετωπιστεί απαιτεί ευρύτερη συνεργασία. Ειδικότερα απαιτείται στενή διασυνοριακή περιφερειακή συνεργασία με τις χώρες της Βαλκανικής και της Ν.Α Ευρώπης σε επίπεδο ανταλλαγής τεχνογνωσίας και

² <http://www.astynomia.gr/main/Article.jsr?ArticleID=149100,20/12/2006>

εμπειρίας, ανταλλαγής και αξιοποίησης πληροφοριών, πρωτίστως όμως μέσω κοινών επιχειρήσεων. Για το σκοπό αυτό το σχέδιο θα αναπτυχθεί και σε διασυνοριακό διαπεριφερειακό επίπεδο. Πρόκειται για ένα σχέδιο Εθνικού και Διασυνοριακού επιπέδου Επιχειρησιακής Διυπηρεσιακής Δράσης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο ενός συνολικού σχεδιασμού, για τον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων και επιχειρεί μέσα από συγκεκριμένες δράσεις όλων των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης και των Βαλκανίων να επιφέρει μια συνεκτική προσέγγιση στο πλαίσιο της εσωτερικής ασφάλειας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με το σχέδιο δράσης, σκοπείται να αναπτυχθεί ταυτόχρονη δράση των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης, σε επίπεδο αφ' ενός διωκτικών αρχών και αφ' ετέρου υποστηρικτικής συνδρομής των θυμάτων, ώστε να υπάρξουν βέλτιστα αποτελέσματα στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.

Πρακτικά τι σημαίνει η υλοποίηση του προγράμματος «Ιλάειρα» : έχει διαπιστωθεί ότι το *trafficking* αποτελεί δράση του οργανωμένου εγκλήματος, με εγκληματικές ομάδες να συνεργάζονται σε μια αλυσίδα, με «κρίκους» σε πολλές χώρες. Από τη χώρα προέλευσης των θυμάτων, στις χώρες διέλευσης, μέχρι τις χώρες προορισμού. Έως τώρα, χωρίς να υπάρχει συντονισμένη δράση μεταξύ των χωρών, συνήθως οι διωκτικές αρχές καταφέρνουν να πλήξουν μεμονωμένους «κρίκους» αυτής της αλυσίδας. Συλλαμβάνονται, για παράδειγμα, εκμεταλλευτές στις χώρες προορισμού και εντοπίζονται μερικά θύματα.

Ουσιαστικά, όμως, η αλυσίδα συνεχίζει να υφίσταται και να λειτουργεί, με γρήγορη αντικατάσταση του χαμένου «κρίκου». Μέσα από τη συνεργασία μεταξύ των διωκτικών αρχών, που προτείνεται με το «Ιλάειρα», πέρα από τη λειτουργία κοινής βάσης δεδομένων και ταχύτατης ανταλλαγής πληροφοριών, επιδιώκεται η συντονισμένη επιχειρησιακή δράση. Αναφέρει σχετικά αξιωματικός της ΕΛ.ΑΣ.³: «Εντοπίζουμε, για παράδειγμα, ένα κύκλωμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης στην Ελλάδα. Αντί να προχωρήσουμε σε συλλήψεις, θέτουμε τα μέλη υπό παρακολούθηση με άρση απορρήτου επικοινωνιών, με διείσδυση στο κύκλωμα, με όλες τις δυνατότητες που έχουμε. Τις πληροφορίες που συγκεντρώνουμε, τις γνωστοποιούμε άμεσα στις διωκτικές αρχές των χωρών που φαίνεται να εμπλέκονται. Εκείνες, παίρνουν τη σκυτάλη και παράλληλα κάνουν δική τους έρευνα. Από χώρα σε χώρα επιδιώκουμε να εντοπίσουμε όλη την αλυσίδα της ομάδας οργανωμένου εγκλήματος.

³ Γραφείο Τύπου Υπουργείο Δημόσιας Γάξης, από την παρουσίαση του σχεδίου «Ιλάειρα» στις 7&8/12/2006

Όταν θεωρούμε ότι έχουμε όλα τα στοιχεία που χρειάζονται, οργανώνουμε ταυτόχρονη αστυνομική επιχείρηση σε όλες τις χώρες και έτσι εξαρθρώνουμε την εγκληματική ομάδα στο σύνολό της».

3.1.1 Πυλώνες Ανάπτυξης

Στο Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης προσδιορίζονται τρεις βασικοί πυλώνες οι οποίοι είναι:

- Πρόληψη
- Προστασία θυμάτων της εμπορίας
- Αποτελεσματική τιμωρία των διακινητών-δραστών

Για να μπορέσει να υπάρξει *πρόληψη* της εμπορίας χρειάζεται περισσότερη ανταλλαγή πληροφοριών και αξιόπιστων στοιχείων τόσο στις χώρες προορισμού και διέλευσης όσο και προέλευσης, η περιφέρεια δηλαδή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αποτελεί χώρο προορισμού, χώρα προέλευσης και χώρα διέλευσης. Μέσω του σχεδίου επεκτείνεται η συνεργασία μεταξύ της Μαύρης θάλασσας και της Αδριατικής, σε μια περιοχή η οποία αποτελεί πρώτη προτεραιότητα όσον αφορά την αντιμετώπιση αυτού του φρικτού φαινομένου.

Ωστόσο για την συνεργασία χρειάζεται επίσης συνεχής επικοινωνία. Πολύ καλά γνωρίζουμε ποια είναι εντέλει η μοίρα των νεαρών κοριτσιών και των γυναικών που αποτελούν θύματα της εμπορίας γι' αυτό το λόγο θα πρέπει ν' αυξήσουμε την ευαισθητοποίηση του κοινού μέσω της επικοινωνίας εμπλέκοντας όλες τις χώρες προέλευσης σε αυτή την διαδικασία έτσι ώστε να καταστεί δυνατόν να έχουμε μια πιο βαθύτερη συναίσθηση όσον αφορά την πραγματική κατάσταση έτσι όπως έχει στις χώρες προορισμού.

Μετέπειτα προέχει η *προστασία* των θυμάτων βελτιώνοντας τις δυνατότητες προώθησης της κοινωνικής ένταξης των θυμάτων στην Ευρώπη αλλά πρωτίστως χρειάζεται να καταστεί δυνατόν να ξεφεύγουν τα θύματα από τους διακινητές. Σημαντική συμβολή στην εξάρθρωση των δικτύων και στην τιμωρία των διακινητών είναι τα ίδια τα θύματα τα οποία πρέπει να συνεργάζονται με την Αστυνομία αλλά για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να τους προσφέρεται μια καλύτερη προοπτική για τη

ζωή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση⁴ προσφέρει αυτές τις δυνατότητες ,όπως προγράμματα εκπαίδευσης και κοινωνικής ένταξης και επίσης η τήρηση της ευρωπαϊκής οδηγίας με την οποία τα θύματα εμπορίας ανθρώπων μπορούν να λάβουν άδεια παραμονής.

Όσον αφορά την *τιμωρία* και την *δίωξη* των κυκλωμάτων ο στόχος του «Ιλάιρα» είναι η συνεργασία μεταξύ των περιφερειακών αρχών όπως στη Νοτιοανατολική Ευρώπη συγκεκριμένα στα Βαλκάνια υπάρχει δυνατότητα καλύτερης συνεργασίας μέσω προγραμμάτων και σχεδίων σαν κι αυτό αλλά και μέσω των ευρωπαϊκών αρχών και οργανισμών όπως είναι η EUROPOL, η EUROJUST και η INTERPOL.

3.2 Σχέδιο Νόμου στα πλαίσια της σύστασης της Ο.Κ.Ε.Α

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, τον Απρίλιο του 2001 επεξεργάστηκε σχέδιο νόμου για την καταπολέμηση της εμπορίας σε ένα πλαίσιο δράσεων που αφορούν την πρόληψη, τη δίωξη και την αποκατάσταση των θυμάτων. Τμήμα των δράσεων αυτών, αποτελεί και η σύσταση της Ομάδας Καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων με στόχο τη μελέτη του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων στη χώρα μας και το σχεδιασμό μιας σειράς ενεργειών για την αντιμετώπιση του.

Στόχος του νομοσχεδίου είναι η καταπολέμηση εγκλημάτων που αφορούν την παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση στην Ελλάδα και η παροχή αρωγής στα θύματα, με απόλυτο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Ειδικότερα, το σχέδιο νόμου εισάγει μια σειρά μεταρρυθμίσεων του 19^{ου} Κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα, το οποίο τροποποιήθηκε με το Νόμο 1419/1984 και εκσυγχρονίζεται με το παρόν νομοσχέδιο.

Το πρώτο μέρος του νομοσχεδίου αφορά στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Οι βασικότερες ρυθμίσεις που εισηγείται το Σχέδιο νόμου με το θέμα αυτό, είναι οι εξής:

1. Αναδιαμορφώνονται οι διατάξεις για το έγκλημα της σωματεμπορίας, προβλέποντας όλες τις σύγχρονες μορφές τέλεσης παρόμοιων εγκλημάτων.

⁴<http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l33055.htm>, 4.12.2006

- Εντάσσεται πλέον η σωματεμπορία στο κατάλογο του οργανωμένου εγκλήματος, γεγονός που εξασφαλίζει την προστασία των μαρτύρων, κυρώσεις κατά νομικών προσώπων που αποκομίζουν κέρδη από αυτή και τη διενέργεια ειδικών ανακριτικών πράξεων όπως αυτές προβλέπονται στον πρόσφατο νόμο για την τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα
- Επίσης προστίθεται η σωματεμπορία στον κατάλογο των εγκλημάτων που περιλαμβάνονται στο νόμο για το ξέπλυμα του χρήματος
- Προβλέπεται η τιμωρία στη χώρα μας των εγκλημάτων της σωματεμπορίας και της ασέλγειας ανηλίκων ακόμη και όταν αυτά τελούνται στην αλλοδαπή και ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης τους.

2. Μεγάλη βαρύτητα δίδεται στην αντιμετώπιση της παιδικής πορνογραφίας. Προβλέπεται διάταξη του νόμου για κάθε πορνογραφικό υλικό που αφορά ανηλίκους, σε όποια μορφή παράγεται αυτό.

3. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται και στην προστασία ανηλίκων:

- Ειδικότερα, σε ότι αφορά τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ζωής τους, προβλέπονται αυστηρότερες ποινές, τιμωρούνται δε τα περισσότερα από αυτά ως αξιόποινες πράξεις σε βαθμό κακουργήματος
- Σε ότι αφορά στην οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής τους, θεσπίζεται διακεκριμένη περίπτωση στο έγκλημα της σωματεμπορίας και προβλέπονται αυστηρότερες ποινές
- Τέλος αντιμετωπίζεται για πρώτη φορά η ασέλγεια κατά ανηλίκων με αμοιβή και τιμωρείται ο πελάτης με ποινές που διαβαθμίζονται ανάλογα με την ηλικία του ανήλικου, όπως στις περιπτώσεις της αποπλάνησης
- Καινοτομία του σχεδίου αποτελεί ότι για την συγκεκριμένη η ανηλικότητα προστατεύεται μέχρι του ορίου των 18 ετών, επιβαρύνεται δε η ποινή αν ο υπαίτιος πράττει κατά συνήθεια

4. Επεκτείνεται η ίση προστασία μεταξύ αντρών και γυναικών.

Το δεύτερο μέρος του Σχεδίου Νόμου αφορά την αρωγή των θυμάτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι με εξαίρεση αποσπασματικές προβλέψεις για τα θύματα της τρομοκρατίας, είναι η πρώτη φορά που εισάγεται νομοθετική ρύθμιση για την

παροχή αρωγής στα θύματα. Οι ρυθμίσεις που αφορούν την αρωγή των θυμάτων περιλαμβάνουν:

- Την προστασία των εννόμων αγαθών τους
- Την κοινωνική υποστήριξη τους που αφορά κυρίως την παροχή στέγης, διατροφής και περίθαλψης
- Τη νομική υποστήριξη τους με την εξασφάλιση νομικού παραστάτη
- Την εξασφάλιση διερμηνέα
- Την ένταξη των ανηλίκων σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης
- Όσον αφορά σε θύματα-αλλοδαπούς, τη ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την παραμονή τους στην Ελλάδα και τον ασφαλή επαναπατρισμό τους.

Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου εναρμονίζεται με διεθνή κείμενα και διατάξεις και εντάσσεται στην γενικότερη στρατηγική του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης των ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση, θωρακίζοντας τη χώρα ενάντια στη σύγχρονη μορφή δουλείας που έχει πάρει διεθνώς ανησυχητικές διαστάσεις.

3.2.1 Ομάδα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων(ΟΚΕΑ)

Πηγή:<http://www.ydt.gr>

Η ΟΚΕΑ, όπως προαναφέραμε συστάθηκε τον Απρίλιο του 2001, συγκροτήθηκε από υψηλόβαθμους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας, ειδικό σύμβουλο του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, εκπρόσωπο του Διεθνούς Οργανισμού

Μετανάστευσης και κοινωνικό επιστήμονα ειδικό σε θέματα εμπορίας ανθρώπων, υπό την προεδρία του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας.⁵

Βασικός στόχος του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης μέσα από την σύσταση της ΟΚΕΑ, ήταν η θεσμοθέτηση ενός ειδικού συντονιστικού οργάνου με αντικείμενο τη χάραξη στρατηγικής για την αντιμετώπιση του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων και την πρόταση συγκεκριμένων μέτρων που συμβάλλουν αποφασιστικά στην καταπολέμηση των κυκλωμάτων που διακινούν και εμπορεύονται γυναίκες σε εθνική και διεθνή κλίμακα.

Η ΟΚΕΑ ανέπτυξε αγγειολόγοι δράση και συνέλαβε σημαντικά στην προσπάθεια κατανόησης και αντιμετώπισης του φαινομένου στην Ελλάδα, στο πλαίσιο και των γενικών κατευθύνσεων του Ο.Η.Ε, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Επίσης ανέπτυξε συνεργασία με Διεθνείς και Εθνικούς Οργανισμούς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Ειδικότερα, η ΟΚΕΑ πραγματοποίησε τις εξής δράσεις:⁶

- Πρότεινε σχέδιο νόμου σχετικά με τη δίωξη εγκλημάτων που αφορούν την εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική τους εκμετάλλευση και την προστασία των θυμάτων
- Δημιούργησε αρχείο με αποφάσεις και διακηρύξεις διεθνών οργανισμών καθώς και με το θεσμικό πλαίσιο άλλων χωρών αναφορικά με το ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων
- Συμμετείχε σε διάφορες εκδηλώσεις για την ενημέρωση των πολιτών, σε ημερίδες και συνέδρια διαφόρων φορέων, ενώ σύντομα θα εκδόσει διμηνιαίο newsletter, με στόχο την ενημέρωση σχετικά με θέματα εμπορίας ανθρώπων στην Ελλάδα και διεθνώς
- Συνέβαλε σημαντικά στην ειδικότερη ενημέρωση και εκπαίδευση Αστυνομικών πάνω στο ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων. Στο πλαίσιο αυτό, το θέμα trafficking εντάχθηκε στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα όλων των βαθμίδων της Ελληνικής Αστυνομίας.

Η ομάδα με διευρυμένη τη σύνθεση της από εκπροσώπους συναρμοδίων Υπουργείων και με βάση το θεσμικό πλαίσιο του 2001 θα επεκτείνει τις δράσεις της με σκοπό την ολοκλήρωση του έργου της, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στους τομείς

⁵ Γραφείο Τύπου Υ.Δ.Τ., «Σχέδιο Νόμου Ο.Κ.Ε.Α», Αθήνα 2006

⁶ <http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?ArticleID=162280,4.11.2006>

του εθελοντικού επαναπατρισμού καθώς και της προστασίας και αρωγής των θυμάτων.

3.3 Διεθνής Συνεργασία

Η Ελληνική Αστυνομία δραστηριοποιείται ενεργά και πέρα των εθνικών της συνόρων, συνεργαζόμενη με διεθνείς οργανισμούς και συγκεκριμένα την Ε.Ε, τον Ο.Η.Ε., την INTERPOL, την EUROPOL, το SECI, κ.α. Ειδικότερα στο πλαίσιο της λειτουργίας του οργανισμού SECI, πραγματοποιήθηκαν οι επιχειρήσεις "Mirage 2002" και "Mirage 2003". Συγκεκριμένα:⁷

- **"Mirage 2002"**: Η επιχείρηση διεξήχθη στο διάστημα από 7 έως και 16 Σεπτεμβρίου 2002, και όπως ανακοινώθηκε από το SECI είχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:
 - ο Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 20.558 έλεγχοι
 - ο Ελέγχθηκαν 1.738 γυναίκες
 - ο Αναγνωρίστηκαν ως θύματα 237 γυναίκες
- **"Mirage 2003"**: Η επιχείρηση επαναλήφθηκε το Σεπτέμβριο του 2003 σε δύο φάσεις (1-5/9/2003 και 15-19/9/2003). Όπως ανακοινώθηκε από το SECI, είχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:
 - ο Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 20.629 έλεγχοι.
 - ο Ελέγχθηκαν 11.170 γυναίκες.
 - ο Αναγνωρίστηκαν ως «θύματα» 463 γυναίκες.
 - ο Επιβλήθηκαν διοικητικά μέτρα σε 2.175 περιπτώσεις (πρόστιμα, προσωρινή φυλάκιση κ.λ.π.).
 - ο Αναγνωρίστηκαν 595 άτομα ως δράστες (διοργανωτές, στρατολόγοι, οδηγοί και μαστροποί).
 - ο Σχηματίστηκαν για 319 υποθέσεις ανάλογες δικογραφίες.
 - ο Ασκήθηκε ποινική δίωξη σε 207 δράστες
- **«Mirage 2004»**: Η Επιχείρηση Mirage επαναλήφθηκε τον Ιούνιο του 2004 με σημαντικά επίσης αποτελέσματα

⁷ <http://www.europa.eu.int/hellas/2forall/2.1.2007>

- Αναγνωρίστηκαν ως «θύματα» 601 γυναίκες
- Αναγνωρίστηκαν 545 άτομα ως δράστες
- Ασκήθηκε ποινική δίωξη σε 302 δράστες.

- **Επιχείρηση ΛΗΔΑ**

Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας στην Ε.Ε. πραγματοποιήθηκε η κοινή επιχείρηση με την κωδική ονομασία «ΛΗΔΑ», με πολύ θετικά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα διενεργήθηκαν 134 έρευνες και αναγνωρίστηκαν 110 ύποπτοι διακινητές εκ των οποίων οι 38 συνελήφθησαν. Ο συντονισμός της επιχείρησης έγινε από την χώρα μας και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων έγινε με την υποστήριξη της EUROPOL. Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. που συμμετείχαν στην κοινή αυτή επιχείρηση: ήταν η Ελλάδα, η Ιταλία και η Πορτογαλία μαζί με τα κράτη-μέλη της Νοτιοανατολικής Πρωτοβουλίας-Συνεργασίας (SECI) : Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κροατία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Π.Γ.Δ.Μ., Μολδαβία, Ουγγαρία, Σλοβενία και Σερβία-Μαυροβούνιο.

- **Συνεργασία Αστυνομικών Διευθύνσεων-Παραμεθορίων Περιοχών**

Για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος πραγματοποιούνται, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, διμερές συναντήσεις με τις Αστυνομικές Αρχές των χωρών Αλβανία, ΠΓΔΜ και Βουλγαρία.

Μέσω αυτών των συναντήσεων, επιδιώκεται ο συντονισμός του διαβατηριακού ελέγχου, η επιτήρηση στα μη ελεγχόμενα τμήματα των συνόρων, η αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, η καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, προσώπων, όπλων κ.α.

- **Συμμετοχή σε διεθνείς συναντήσεις**

Η Ελληνική Αστυνομία συμμετέχει με εκπροσώπους της Αξιωματικούς, και παρακαλουθεί μεγάλο αριθμό συναντήσεων που γίνονται στα πλαίσια της Ε.Ε., του

Ο.Η.Ε., Europol, Interpol, SECI, Αδριατικής πρωτοβουλίας και Ιονίου, πρωτοβουλίας για τη Μαύρη Θάλασσα και τον Εύξεινο Πόντο κ.λ.π. Συμμετέχει, επίσης, σε σεμινάρια και ημερίδες τόσο στο Εξωτερικό όσο και στο Εσωτερικό της χώρας.

- **Ανταλλαγή Πληροφοριών(Interpol, Europol, SECI)**

Στην προσπάθεια καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και κάθε μορφής εγκληματικότητας, η Ελληνική Αστυνομία ανταλλάσσει πληροφορίες με την Europol, Interpol, SECI καθώς και μέσω των διμερών σχέσεων που έχει αναπτύξει συνομολογώντας συμφωνίες αστυνομικής συνεργασίας τόσο με κράτη-μέλη της Ε.Ε. όσο και με Τρίτες Χώρες. Επίσης, και μέσω της τοποθέτησης αστυνομικών συνδέσμων στις χώρες Ιταλία, Βουλγαρία, Κύπρο, Τουρκία, Αλβανία, Ρωσία, Ουκρανία, Π.Γ.Δ.Μ., Κροατία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σερβία-Μαυροβούνιο, Ρουμανία και Λίβανο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

4.1 Η Πολιτική Της Παράνομης Μετανάστευσης ως Μέτρο της Καταπολέμησης Της Εμπορίας

Η κοινοποίηση της επιτροπής στο συμβούλιο συγκεντρώνει σε συνεκτικό πλαίσιο των κύριων στοιχείων κοινής πολιτικής στον τομέα της μετανάστευσης εκθέτει τα μελλοντικά μέτρα και τις μορφές συνεργασίας για να τεθεί σε εφαρμογή διαρθρωμένη πολιτική πρόληψης και καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης. Κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ταμπερέ του 1999¹, τα κράτη μέλη ανέλαβαν τη δέσμευση να καταπολεμήσουν την παράνομη μετανάστευση στη πηγή της για να καθιερωθεί αποτελεσματικότερη η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών σε στενή συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης.² Προηγουμένως, το σχέδιο δράσης της Βιέννης³ είχε υπογραμμίσει την αναγκαιότητα να υποβληθούν συγκεκριμένες προτάσεις για να καταπολεμηθεί αποτελεσματική παράνομη μετανάστευση. Έκτοτε, έχουν υποβληθεί διάφορες πρωτοβουλίες, μεταξύ των οποίων:

¹ Στεφάνου Κ. Φατούρας Αρ. και Χριστοδουλίδης Θ., Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές τόμος Α' (Ιστορία- Θεσμοί- Δίκαιο), εκδ. Ι.Σιδέρη, Αθήνα, 2002, σελ.242

² Οι αξίες "της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας", όπως υπογραμμίζονται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ και στα Συμπεράσματα του Τάμπερε, αντανακλούν τη σταθερή επιθυμία των πολιτών της Ευρώπης. Εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης, της φτώχειας και των περιφερειακών συγκρούσεων τα μεταναστευτικά φαινόμενα αποκτούν πρωτόγνωρες διαστάσεις και δημιουργούν νέες ανάγκες και υποχρεώσεις για την Ένωση. Παράλληλα η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνδέεται με νέες προκλήσεις και ευκαιρίες στο τομέα αυτό σε ότι αφορά στη μετατόπιση των εξωτερικών συνόρων, αλλά και γενικότερα στην υλοποίηση των πολιτικών της Ένωσης σε ένα πλαίσιο 25 ή και περισσότερων κρατών.

³ <http://www.europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/133080.htm>, 12/11/2006

- οδηγία που αποσκοπεί στον καθορισμό της υποβοήθησης εισόδου και απόφαση που ορίζει το ποινικό πλαίσιο για την καταστολή της υποβοήθησης της εισόδου
- οδηγία για την εναρμόνιση των χρηματικών κυρώσεων που επιβάλλονται στους μεταφορείς
- ανακοίνωση της Επιτροπής για την κοινοτική πολιτική για τη μετανάστευση
- ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη θέση σε εφαρμογή ανοικτής μεθόδου συντονισμού της κοινοτικής πολιτικής για την μετανάστευση.

Κατά την εκπόνηση συνολικής στρατηγικής, η Επιτροπή υπενθυμίζει τη σημασία της τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από ορισμένες διεθνείς πράξεις όπως π.χ. από την Ευρωπαϊκή σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα (CEDH) και την Σύμβαση της Γενεύης σχετικά με το προσφυγικό καθεστώς. Η συζήτηση για τη δυνατότητα και τους τρόπους θέσης σε εφαρμογή συνολικού σχεδίου καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης πρέπει να λαμβάνει υπόψη διάφορα στοιχεία, δηλαδή:

- την ύπαρξη διαφορετικών μορφών παράνομης διανομής και ειδικών αναγκών των εν δυνάμει τρωτών ομάδων (γυναίκες, ανήλικοι, μη συνοδευόμενοι ανήλικοι κλπ)
- την δυνατότητα να ενισχυθεί η συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης. Ιδίως, οι υποψήφιοι προς προσχώρηση χώρες έχουν υποχρέωση πλήρους μεταφοράς του κεκτημένου του Shengen.⁴ Η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών προϋποθέτει λοιπόν, μεταξύ άλλων, να ληφθούν υπόψη ορισμένα στοιχεία σχετικά με την εξωτερική κοινοτική πολιτική.
- την ύπαρξη συνόλου διατάξεων σχετικά με την έκδοση θεώρησης, τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων, την σωματεμπορία, την παράνομη απασχόληση που πρέπει να εφαρμοστούν σωστά.⁵ Εξάλλου, για να συμβάλουν στην συνεκτική εφαρμογή των νομικών διατάξεων στον τομέα της δικαστικής

⁴ <http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/l33020.htm>, 15/10/2006

⁵ Η Ε.Ε. έχει εντείνει τις προσπάθειες, κυρίως από το 1999, να ικανοποιήσει την κοινή απαίτηση των πολιτών για καλύτερη διασφάλιση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας διατηρείται ως θέμα υψηλής προτεραιότητας. Επίσης, η καταπολέμηση της διασυνοριακής οργανωμένης εγκληματικότητας και ιδιαίτερα της εμπορίας ανθρώπων αποτελούν σημαντικά θέματα στα οποία θα δοθεί έμφαση κατ' εφαρμογή των συμπερασμάτων του Τάμπερε και των μεταγενέστερων Ευρ. Συμβουλίων.

συνεργασίας, είναι απαραίτητο τα κράτη μέλη να προβλέπουν κοινούς ορισμούς των ποινικών πράξεων καθώς και κατάλληλες κυρώσεις. Η απόφαση πλαίσιο χρησιμοποιήθηκε κατά το 2001 όσον αφορά την σωματεμπορία ή για να καθοριστεί το ποινικό πλαίσιο για την καταστολή της υποβοήθησης της εισόδου και της παράνομης μετανάστευσης.

4.1.1 Η πολιτική σχετικά με τη θεώρηση

Η πολιτική σχετικά με τη θεώρηση συνδέεται στενά με την πολιτική ελέγχου των μεταναστευτικών ροών. Δύο θεμελιώδεις πράξεις διέπουν τον τομέα αυτό, ο κανονισμός για τον καθορισμό του καταλόγου των τρίτων χωρών των οποίων οι υπήκοοι υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης και ο κανονισμός για την καθιέρωση ενός κοινού προτύπου θεώρησης. Σύμφωνα με το σημείο 22 των συμπερασμάτων του Ταμπερέ,⁶ πρόκειται επί του παρόντος να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την έκδοση και τον έλεγχο των θεωρήσεων (ανταλλαγή πληροφοριών, αμοιβαία συνδρομή, κατάρτιση του προσωπικού). Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή εξετάζει την πιθανότητα να συστήσει:

- κοινές θέσεις για την έκδοση θεωρήσεων ξεκινώντας π.χ. πρότυπο σχέδιο
- δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις χορηγούμενες θεωρήσεις που να περιλαμβάνει, εκτός από τα προσωπικά δεδομένα, φωτογραφίες και αντίγραφο των ταξιδιωτικών εγγράφων.

4.1.2 Σφαιρική προσέγγιση

Για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, η καλύτερη μέθοδος εργασίας είναι η σφαιρική προσέγγιση. Η μέθοδος αυτή επιτρέπει να ληφθούν υπόψη άλλα θεμελιώδη θέματα όπως:

- η σωματεμπορία (η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση οδηγίας για την χορήγηση άδειας παραμονής στα θύματα της σωματεμπορίας που συνεργάζονται στην ποινική έρευνα κατά των εκμεταλλευτών τους),

⁶<http://europa.eu/scadplus/leg/el/1vb/114009.htm>,15/10/2006

- η οικονομική εκμετάλλευση των μεταναστών. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην κατάσχεση των παράνομων κερδών που απορρέουν από εγκληματικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την παράνομη μετανάστευση,
- η συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης,
- η ευθύνη του μεταφορέα,
- η πολιτική επανεισδοχής και επιστροφής. Ως προς αυτό, η Επιτροπή θα υποβάλει Πράσινο βιβλίο κατά τη διάρκεια του 2002.

Επίσης, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η παράνομη μετανάστευση συνδέεται συχνά με δίκτυα του οργανωμένου εγκλήματος που δρουν διεθνώς. Γι' αυτό, η προσέγγιση των διατάξεων σχετικά με τα συστατικά στοιχεία των ποινικών αδικημάτων και των εφαρμοστέων κυρώσεων αποδεικνύεται πολύ χρήσιμο εργαλείο

4.2 Απόφαση – Πλαίσιο για Δικαστική και Αστυνομική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

Ο στόχος της εν λόγω απόφασης-πλαισίου 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2002, για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων [Επίσημη Εφημερίδα L 203 της 1.8.2002], είναι η προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά την αστυνομική και δικαστική συνεργασία για ποινικά θέματα σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων⁷. Η απόφαση-πλαίσιο έχει σκοπό τη θέσπιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο πλαισίου κοινών διατάξεων για ορισμένα θέματα, όπως η ποινικοποίηση, οι κυρώσεις, οι επιβαρυντικές περιστάσεις, η δικαιοδοσία και η έκδοση.

Μετά την έγκριση το 1997 της κοινής δράσης του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών, πολλαπλασιάστηκαν οι πρωτοβουλίες τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο, το σχέδιο δράσης της Βιέννης, καθώς και τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε ωθούν στην έκδοση συμπληρωματικών διατάξεων προκειμένου να ρυθμιστούν ορισμένα θέματα ποινικού

⁷ Στεφάνου Κ., Αρ.Φατούρας και Θ. Χριστοδουλίδης, Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές τόμος Α'(Ιστορία- Θεσμοί- Δίκαιο), εκδ. Ι.Σιδέρη, Αθήνα, 2002

δικαίου και διαδικασιών. Επιπλέον, τον Δεκέμβριο του 2000, κατά τη συνεδρίαση υπογραφής που διεξάχθηκε στο Παλέρμο, ο Ευρωπαίος επίτροπος Antonio Vittorino υπέγραψε, εξ ονόματος της Κοινότητας, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών⁸ σχετικά με την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος και τα πρόσθετα πρωτόκολλα που αφορούν την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και της μεταφοράς μεταναστών δια ξηράς, αέρος και θαλάσσης.

Η απόφαση-πλαίσιο, μέσο που θεσπίστηκε δυνάμει της συνθήκης του Άμστερνταμ, αναμένεται ότι θα ανταποκριθεί καλύτερα σε ορισμένες προτεραιότητες, λαμβάνοντας υπόψη τη μελλοντική διεύρυνση της ΕΕ. Με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο, η Επιτροπή θέλησε να συμπληρώσει τα ήδη υπάρχοντα μέσα για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

4.2.1 Ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο

Η κοινή δράση Κοινή δράση 98/428/ΔΕΥ⁹, της 29ης Ιουνίου 1998, που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου [Επίσημη Εφημερίδα L 191, 07.07.1998], δημιουργεί ένα δίκτυο δικαστικών συνδέσμων μεταξύ των κρατών μελών («Ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο») για βελτίωση, στο νομικό και πρακτικό επίπεδο, της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως για την καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκληματικότητας (οργανωμένο έγκλημα, δωροδοκία, διακίνηση ναρκωτικών, τρομοκρατία).¹⁰

Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- κεντρικές αρχές που είναι αρμόδιες σε κάθε κράτος μέλος για τη διεθνή δικαστική συνεργασία

⁸ <http://europa.eu/scadplus/leg/el/1vb/l33088htm.,5/6/2006>

⁹ <http://europa.eu/scadplus/leg/el/1vb/l33137.htm,19/10/2006>

¹⁰ Σημαντικό στοιχείο στην επίτευξη των στόχων της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας αποτελεί ο συντονισμός με τις τρίτες χώρες, ιδιαίτερα με τις ΗΠΑ, την Ρωσία, τις χώρες της Βαλκανικής και της Μεσογείου. Η προώθηση της συμφωνίας δικαστικής συνεργασίας Ε.Ε - ΗΠΑ είναι ένα πρώτο σημαντικό βήμα που θα καθοδηγήσει στους συναφείς μελλοντικούς χειρισμούς

- ένας ή περισσότεροι σύνδεσμοι σε κάθε κράτος μέλος, οι οποίοι οφείλουν να γνωρίζουν επαρκώς μία γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από τη δική τους εθνική γλώσσα
- δικαστές σύνδεσης, που αναφέρονται στην κοινή δράση 96/277/ΔΕΥ, μπορούν να συνδεθούν με το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο από τα κράτη μέλη που τους ορίζουν
- η Επιτροπή ορίζει σύνδεσμο για εκείνους τους τομείς που εμπίπτουν στην σφαίρα της αρμοδιότητάς της

Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο:

- διευκολύνει την καθιέρωση των κατάλληλων επαφών μεταξύ των συνδέσμων των διαφόρων κρατών μελών
- οργανώνει περιοδικές συνεδριάσεις των αντιπροσώπων των κρατών μελών παρέχει σε μόνιμη βάση ορισμένες βασικές πληροφορίες, προσαρμοσμένες στα σύγχρονα δεδομένα, κυρίως μέσω κατάλληλου τηλεπικοινωνιακού δικτύου

Οι σύνδεσμοι:¹¹

- είναι ενεργοί διαμεσολαβητές με στόχο να διευκολύνουν τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως στην καταπολέμηση σοβαρών μορφών εγκληματικότητας (οργανωμένο έγκλημα, δωροδοκία, διακίνηση ναρκωτικών, τρομοκρατία). Είναι στη διάθεση των τοπικών δικαστικών αρχών
- παρέχουν τις απαραίτητες νομικές και πρακτικές πληροφορίες στις τοπικές δικαστικές αρχές της χώρας τους, στους συνδέσμους και στις τοπικές δικαστικές αρχές των υπολοίπων χωρών, για να τους βοηθήσουν να ετοιμάσουν αποτελεσματικά αίτηση δικαστικής συνεργασίας ή για να βελτιώσουν τη δικαστική συνεργασία εν γένει
- διευκολύνουν το συντονισμό της δικαστικής συνεργασίας, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν περισσότερες αιτήσεις των τοπικών δικαστικών

¹¹ <http://www.europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l33095.htm>, 20/8/2006

αρχών κράτους μέλους που απαιτούν συντονισμένη δράση σε άλλο κράτος μέλος.

4.2.2 Αστυνομική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις (AGIS)

Η καθιέρωση του ενιαίου προγράμματος-πλαισίου με Απόφαση 2002/630/ΔΕΥ του Συμβουλίου¹², της 22ας Ιουλίου 2002, για την συγχρηματοδότηση σχεδίων που υποβάλλονται από τους φορείς των κρατών μελών και τις υποψήφιες χώρες στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, που θα επιτρέπει συντονισμένη και πολυτομεακή προσέγγιση των διαφόρων δραστηριοτήτων σχετικά με τη δημιουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης καθώς και την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να δημιουργήσουν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και να εντείνουν τη συνεργασία για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Οι κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι μεταξύ άλλων:

- να αναπτυχθούν, να τεθούν σε εφαρμογή και να αξιολογηθούν οι ευρωπαϊκές πολιτικές στον τομέα της δημιουργίας του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης καθώς και της καταπολέμησης και της πρόληψης της εγκληματικότητας·
- να ενθαρρυνθεί η δημιουργία δικτύου, η αμοιβαία συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών·
- να ενθαρρυνθεί η συνεργασία με τις υποψήφιες και τις τρίτες χώρες.

Τα σχέδια αφορούν ορισμένους ειδικούς τομείς όπως η γενική και ποινική δικαστική συνεργασία, η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών καταστολής και άλλων οργανισμών που εμπλέκονται στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, η παροχή βοήθειας στα θύματα εγκληματικών δραστηριοτήτων. Οι κατηγορίες δράσεων που μπορούν να επωφεληθούν από το πρόγραμμα αυτό είναι

¹² <http://www.europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l33091.htm>.30/7/2006

μεταξύ άλλων η κατάρτιση, τα προγράμματα ανταλλαγών και πρακτικών ασκήσεων, οι μελέτες και η έρευνα, η διάδοση των αποτελεσμάτων, η ενίσχυση για τη δημιουργία δικτύων, οι διασκέψεις και τα σεμινάρια.¹³

4.3 Πρόγραμμα Δάφνη II (2004-2008)

Το πρόγραμμα Δάφνη II, Απόφαση 803/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση προγράμματος κοινοτικής δράσης (2004-2008) , αποτελεί συνέχεια του προγράμματος Δάφνη I¹⁴ που έληξε στα τέλη του 2003. Το πρόγραμμα αυτό ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένο και ανταποκρίθηκε σε μια πραγματική ανάγκη σε ό,τι αφορά τη στρατηγική της καταπολέμησης της βίας. Για το δεύτερο στάδιο του προγράμματος (2004-2008), το ύψος των πιστώσεων ανέρχεται σε 50 εκατ. ευρώ έναντι 20 εκατ. για το πρώτο στάδιο. Το πρόγραμμα Δάφνη επιτρέπει τη χρηματοδότηση προγραμμάτων με στόχο τη στήριξη των θυμάτων πράξεων βίας και την πρόληψη της έκθεσής τους σε μελλοντική βία. Τέτοια προγράμματα αναμένεται να επιτρέψουν να συνειδητοποιηθούν οι προσωπικές και κοινωνικές ζημιές από τη βία στα θύματα, τις οικογένειες, τις κοινότητες και την κοινωνία γενικότερα. Αποβλέπει στην πρόληψη και την καταπολέμηση κάθε μορφής βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων και την παροχή βοήθειας στα θύματα. Αποβλέπει επίσης στη συνδρομή των οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό και στην ενίσχυση της συνεργασίας τους.

4.3.1 Πεδίο Εφαρμογής

Χάρη στο πρόγραμμα Δάφνη, η Ένωση προσφέρει προστιθέμενη αξία στις δράσεις πρόληψης της βίας που πρέπει να αναληφθούν κυρίως από τα κράτη μέλη μέσω της διάδοσης και της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών, της προώθησης καινοτόμου στρατηγικής, του καθορισμού προτεραιοτήτων από κοινού, της

¹³ <http://www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000D0293:EL:HTML,16/7/2006>

¹⁴ <http://www.europa.eu/scadpluw/leg/leg/el/vb/I33062.htm,12/6/2006>

δημιουργίας δικτύου και της κινητοποίησης όλων των ενεχομένων. Εντοπίζονται σαφώς τρεις ομάδες-στόχοι. Πρόκειται για :

- παιδιά (έως 18 ετών)
- νέους (από 12 έως 25 ετών) και
- γυναίκες.

Καλύπτονται όλα τα είδη βίας και όλες οι πτυχές του φαινομένου αυτού, είτε συμβαίνουν στη δημόσια σφαίρα είτε ιδιωτικά. Μπορεί να πρόκειται για οικογενειακή βία, για βία σε σχολικούς και άλλους οργανισμούς, στο χώρο εργασίας, για σεξουαλική εκμετάλλευση για εμπορικούς σκοπούς, ακρωτηριασμούς γεννητικών οργάνων ή εμπόριο ανθρώπων. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και της Τουρκίας (υπό ορισμένες προϋποθέσεις για αυτή την χώρα).¹⁵ Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και σε θεσμικά όργανα (τοπικές αρχές στο αρμόδιο επίπεδο, πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα) που ασχολούνται με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των παιδιών, των νέων και των γυναικών, με τη βοήθεια στα θύματα τέτοιας βίας, την προώθηση της απόρριψης αυτής της βίας ή τη διευκόλυνση αλλαγής στάσης και συμπεριφοράς εις βάρος ευάλωτων ομάδων και θυμάτων.

4.3.2 Στόχοι του προγράμματος

Πρόκειται κυρίως για τη δημιουργία δικτύου με τους αρμόδιους οργανισμούς, ανταλλαγές πληροφοριών και καλών πρακτικών και μέτρων ευαισθητοποίησης. Το πρόγραμμα Δάφνη περιλαμβάνει τα ακόλουθα είδη δράσης στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για συγχρηματοδοτούμενα ειδικά σχέδια με την επωνυμία «πρόσκληση Ι»:

- εντοπισμός και ανταλλαγή καλών πρακτικών και επαγγελματικών εμπειριών·
- πραγματοποίηση ερευνών, μελετών και έρευνας·

¹⁵ <http://www.europa.eu/scadpluw/leg/ieg/el/lvb/133299.htm>, 15/10/2006

- επιτόπου εργασία με τη συμμετοχή των ευεργετούμενων για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων·
- δημιουργία βιώσιμων πολυτομεακών δικτύων·
- κατάρτιση και σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων·
- συνοδευτικά προγράμματα και βοήθεια στα θύματα και στους δράστες περιστατικών βίας·
- καθορισμός και υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης για συγκεκριμένες ομάδες-στόχους·
- εντοπισμός και αξιοποίηση δράσεων που συμβάλλουν στο σεβασμό, την αξιοπρεπή διαβίωση και την ανάπτυξη προσώπων που είναι ευάλωτα στη βία.

Παράλληλα, προβλέπονται επίσης συμπληρωματικές δραστηριότητες με πρωτοβουλία της Επιτροπής προκειμένου να καλυφθούν τα κενά του προγράμματος ή τομείς που δεν έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη στο πλαίσιο των προτεινόμενων δράσεων. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη μεταφορά, την προσαρμογή και τη χρήση των διαθέσιμων αποτελεσμάτων, με την επωνυμία «πρόσκληση II». Πρόκειται, για παράδειγμα, για μελέτες, κατάρτιση δεικτών και στατιστικών ή άλλες δραστηριότητες με στόχο την αύξηση των γνώσεων για το θέμα.

Για να τύχουν χρηματοδοτικής υποστήριξης, τα προγράμματα θα πρέπει να έχουν εκπονηθεί με τη συμμετοχή τουλάχιστον δύο κρατών μελών. Τα προγράμματα της πρόσκλησης I μπορεί να έχουν διάρκεια 12 ή 24 μηνών και η κοινοτική στήριξη για τα προγράμματα αυτά δεν μπορεί να υπερβαίνει το 80% του συνολικού κόστους του προγράμματος. Αντίθετα, τα προγράμματα της πρόσκλησης II πρέπει να έχουν διάρκεια 12 μηνών και μπορεί να τύχουν επιδότησης κατά 100% του συνολικού κόστους. Όσον αφορά την υλοποίηση και την παρακολούθηση η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της υλοποίησης του προγράμματος. Μεριμνά ώστε οποιοδήποτε αποτέλεσμα ή προϊόν έχει χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος να διατίθεται δωρεάν και σε ηλεκτρονική μορφή. Μεριμνά ώστε να υπάρχει ισορροπία μεταξύ των τριών ομάδων-στόχων (παιδιά, νέοι και γυναίκες).¹⁶

¹⁶ <http://www.europa.eu/scadpluw/leg/leg/el/vb/133077.htm>, 22/12/2006

4.4 Τίτλος διαμονής που χορηγείται στα θύματα

Η παρούσα οδηγία 2004/81/ΕΚ¹⁷ του Συμβουλίου σχετικά με τον τίτλο διαμονής καθιερώνει την άδεια διαμονής που χορηγείται στα θύματα εμπορίας ανθρώπων ή εάν ένα κράτος αποφασίσει να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής αυτής της οδηγίας, στους υπηκόους τρίτων χωρών που πέφτουν θύματα συνεργίας στη λαθρομετανάστευση.

Η άδεια διαμονής επιδιώκει να ενθαρρύνει τους υπηκόους τρίτων χωρών να συνεργαστούν με τις αρμόδιες αρχές, ενώ συνεχίζει να υπόκειται σε ορισμένους όρους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά την ειδική σύνοδό του στο Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, εξέφρασε την αποφασιστικότητά του να καταπολεμήσει στην πηγή της τη λαθρομετανάστευση, στρεφόμενο κυρίως κατά εκείνων που επιδίδονται στην εμπορία ανθρώπων και στην οικονομική εκμετάλλευση μεταναστών. Η διεθνής κοινότητα, αντιμέτωπη με το πρόβλημα αυτό, υπέγραψε το Δεκέμβριο του 2000 την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διακρατικής εγκληματικότητας και τα πρωτόκολλά της για τη λαθρομετανάστευση και την εμπορία ανθρώπων (στις 31 Δεκεμβρίου 2001, 140 χώρες είχαν ήδη υπογράψει). Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η παρούσα οδηγία προτείνει μια σειρά πρωτοβουλιών σχετικά με την καταπολέμηση αυτού του φαινομένου, όπως η οδηγία 2002/90/ΕΚ¹⁸ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2002 για τον ορισμό της υποβοήθησης της παράνομης εισόδου, διέλευσης και διαμονής και η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου 2002/629/ΔΕΥ της 19ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση τίτλων διαμονής περιορισμένης διάρκειας, ανάλογα με το διάστημα που απαιτείται για την περάτωση των σχετικών εθνικών διαδικασιών, στους υπηκόους τρίτων χωρών που συνεργάζονται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων ή της υποβοήθησης της λαθρομετανάστευσης, ακόμα και όταν εισέρχονται παρανόμως στο έδαφος των κρατών μελών.¹⁹

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους εν λόγω υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι έχουν συμπληρώσει την ηλικία ενηλικίωσης σύμφωνα με το δίκαιο του εκάστοτε κράτους μέλους. Τα κράτη μέλη μπορούν ωστόσο να αποφασίσουν την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας στους ανήλικους που

¹⁷ <http://www.europa.eu/scadpluw/leg/leg/el/1vb/I33187.htm>, 22/12/2006

¹⁸ http://eurlex.europa.eu/smartapic/cgi/sga_doc?smartapic!celexpluwprod!DocNumber&lg=el&type_d oc=Directive&au_doc=2002&au_doc=90

¹⁹ Ιωάννου Κ., Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια, Αθήνα, 1993, σελ. 286

ανταποκρίνονται σε ορισμένες προϋποθέσεις οριζόμενες από το εθνικό τους δίκαιο, στην περίπτωση που αυτό κρίνεται αναγκαίο για το συμφέρον του παιδιού.

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενημερώνεται από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους για τις δυνατότητες που παρέχει η οδηγία. Για να μπορέσει να λάβει απόφαση και δεδομένων των κινδύνων που μπορεί να επιφέρει η απόφαση αυτή, ο ενδιαφερόμενος υπήκοος της τρίτης χώρας έχει στη διάθεση του περίοδο περίσκεψης που του επιτρέπει να συνέλθει και να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών των αδικημάτων. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας περίσκεψης, ο ενδιαφερόμενος υπήκοος της τρίτης χώρας:

- δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο μέτρου απομάκρυνσης,
- του παρέχεται στέγαση, ιατρική περίθαλψη και ψυχολογική στήριξη,
- του παρέχεται δωρεάν νομική και γλωσσική βοήθεια.

Οι αρμόδιες αρχές είναι αρμόδιες να κρίνουν σχετικά με τη χρησιμότητα της παρουσίας του θύματος, τη σαφή θέλησή του να συνεργαστεί καθώς και τη διακοπή κάθε σχέσης με τους υποτιθέμενους δράστες των αδικημάτων. Όταν πληρούνται οι τρεις αυτές προϋποθέσεις και υπό την επιφύλαξη της δημόσιας τάξης και της εσωτερικής ασφάλειας, μπορεί να χορηγηθεί ο τίτλος διαμονής μικρής διάρκειας. Ο τίτλος διαμονής ισχύει τουλάχιστον έξι μήνες και μπορεί να ανανεωθεί εάν εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για την έκδοσή του. Ο κάτοχός του δικαιούται να έχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην επαγγελματική κατάρτιση και την εκπαίδευση. Επίσης, τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να συνδέσουν την έκδοση του τίτλου διαμονής με την προϋπόθεση να παρακολουθήσει το θύμα πρόγραμμα επανένταξης, η οποία θα αποσκοπεί είτε στην ένταξη του στη χώρα υποδοχής είτε στη διευκόλυνση της επιστροφής του στη χώρα προέλευσης.

Επίσης, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν ιδιαίτερα υπόψη τους τις συνθήκες ορισμένων κατηγοριών αδύναμων ατόμων (έγκυοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, θύματα βιασμού και *trafficking*). Κατά τη λήξη του (εάν δεν ανανεωθεί ο τίτλος διαμονής), εφαρμόζεται το κοινό δίκαιο για τους αλλοδαπούς. Ωστόσο, οι αρμόδιες για την αίτηση αρχές θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τη συνεργασία που έχει προσφέρει το θύμα. Η ανάκληση του τίτλου διαμονής μικρής διάρκειας δικαιολογείται για λόγους δημόσιας τάξης και εσωτερικής ασφάλειας, κατάχρησης και απάτης ή ακόμα

επανασύνδεσης των σχέσεων με τους υποτιθέμενους δράστες των αδικημάτων. Το αργότερο στις 6 Αυγούστου του 2007, η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας προτείνοντας ενδεχόμενες τροποποιήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ TRAFFICKING ΑΠΟ Μ.Κ.Ο.

5.1 Προτάσεις για το Ν. 3064/2002

Η διεθνική διακίνηση και σωματεμπορία αναγνωρίζεται από το διεθνές δίκαιο ως σοβαρή παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σύγχρονη μορφή δουλείας, καθώς επίσης και ως μορφή βίας κατά των γυναικών. Συγκεκριμένα για τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επέρχονται με τη διεθνική σωματεμπορία, το κράτος έχει υποχρέωση όχι μόνο για πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος και προστασία των θυμάτων, αλλά κυρίως έχει την υποχρέωση ψυχοκοινωνικής επανένταξης και οικονομικής αποζημίωσης των θυμάτων.¹

Σύμφωνα με στοιχεία μη-κυβερνητικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στα Βαλκάνια στο θέμα της διεθνικής σωματεμπορίας, τουλάχιστον το 90% των αλλοδαπών γυναικών που βρίσκονται στη "βιομηχανία του σεξ" στις βαλκανικές χώρες πρέπει να αναγνωριστούν ως θύματα διεθνικής σωματεμπορίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου του Ο.Η.Ε. Ωστόσο, μόνο το 1/3 έρχεται σε επαφή με σύστημα προστασίας θυμάτων, και μόνο 7% των θυμάτων λαμβάνουν μακροχρόνια και αποτελεσματική αρωγή. Επίσης, δεν υπάρχουν ιδιαίτερα προγράμματα υποστήριξης για παιδιά (άνθρωποι κάτω των 18 ετών). Αλλά ούτε και συγκεκριμένο σύστημα αναγνώρισης και παραπομπής σε αρωγή θυμάτων διεθνικής σωματεμπορίας γενικότερα.

Η έννοια "θύμα" χρησιμοποιείται στο Πρωτόκολλο ενάντια στην Διακίνηση προσώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, ενώ δεν αναφέρεται στο πρωτόκολλο ενάντια στη Λαθρεμπορία μεταναστών. Παρατηρείται επίσης διεθνής κριτική όσον αφορά την αντιμετώπιση της ευρωπαϊκής ένωσης στο θέμα της διεθνής σωματεμπορίας, και από όργανα του Ο.Η.Ε.(παρατηρήσεις της Ύπατης Αρμοστείας των Η.Ε για τα ανθρώπινα δικαιώματα και της Ύπατης Αρμοστείας των Η.Ε για τους πρόσφυγες), αλλά και από διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.²

Συνοψίζοντας, η κριτική έγκειται στο γεγονός ότι η ευρωπαϊκή ένωση δεν αντιμετωπίζει το φαινόμενο ως πρόβλημα παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μετακινούμενων πληθυσμών, αλλά εστιάζει στο πρόβλημα της διεθνικής σωματεμπορίας

¹http://news.kathimerini.gr/4dogi/_w_articles_world/100023_25,12/5/2006

²<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000DO293:EL:HTML>

ως διεθνικό έγκλημα παράνομης μετακίνησης πληθυσμών, με προγράμματα καταστολής περισσότερο παρά προστασίας των θυμάτων. Η αντιμετώπιση από πλευράς ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων απαιτεί εξάλλου, οι κυβερνήσεις να αναγνωρίσουν την διεθνή τους υποχρέωση για προστασία και διασφάλιση των δικαιωμάτων όλων των θυμάτων, άσχετα με το αν θα χρησιμεύουν ως μάρτυρες στις διαδικασίες δίωξης των δραστών και καταστολής του εγκλήματος ή όχι. Μια τέτοια αντιμετώπιση, σύμφωνη με το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θα υποχρέωνε τις κυβερνήσεις βέβαια να εξετάζουν υποθέσεις παραβιάσεων και να τιμωρούν τους δράστες, αλλά κυρίως να παρέχουν ουσιαστικές υποδομές προστασίας στα θύματα, που μα συμπεριλαμβάνουν μηχανισμούς αποζημίωσης και μέτρα προστασίας ενάντια σε αυθαίρετες απελάσεις των θυμάτων ως παράνομους μετανάστες.

Λαμβανόμενων υπόψη των ανωτέρω, οι ΜΚΟ θέτουν ορισμένες προτάσεις όσον αφορά τους φορείς, τα μέσα και τον τρόπο παροχής σύμφωνα με Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμόν 233(ΦΕΚ Α'204/28-8-2003) για την προστασία και αρωγή στα θύματα των εγκλημάτων των άρθρων 323,323^Α,349,351 ΚΑΙ 351^Α του Ποινικού Κώδικα το οποίο κάνει λόγο για προστασία της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας των θυμάτων, καθώς επίσης και για την αρωγή σχετικά με τη στέγαση, τη διατροφή, τη διαβίωση, την περίθαλψη και την ψυχολογική και νομική στήριξη των θυμάτων. Συγκεκριμένα προτείνει:³

- Δημιουργία ευέλικτου, επαρκούς, και αποτελεσματικού μηχανισμού εποπτείας και ελέγχου των διακινούμενων προσώπων που εισέρχονται και παραμένουν στην Ελλάδα, υπό τον συντονισμό συγκεκριμένου οργάνου. Εξασφάλιση παρουσίας Μ.Κ.Ο. στο όργανο αυτό. Θεσμοθέτηση μηχανισμού διερεύνησης, αναγνώρισης και παραπομπής σε αρωγή θυμάτων διεθνικής σωματεμπορίας.

Συγκεκριμένα προτείνεται η θεσμοθέτηση μηχανισμού για τη διερεύνηση και αναγνώριση(screening) των θυμάτων ως τέτοιων.⁴ Ο μηχανισμός θα πρέπει να ενεργοποιείται άμεσα κατ' αρχήν σε επίπεδο αρμόδιων αρχών που έρχονται σε επαφή με θύματα. Για παράδειγμα, σε περιπτώσεις ατόμων που συλλαμβάνονται από τις αρχές θα πρέπει να ενημερώνεται το αρμόδιο όργανο screening προκειμένου να ενεργοποιηθεί η διαδικασία διερεύνησης κατά την οποία θα διακρίνονται τα θύματα διεθνικής

³ Γενική Γραμματεία Υπουργείου Δικαιοσύνης,Παρεμβάσεις μη Κυβερνητικών Οργανώσεων,Αθήνα ,2006

σωματεμπορίας από τα κατά συνείδηση παραβατικά άτομα κατά των οποίων θα κινηθεί δίωξη.⁵ Έχει διαπιστωθεί ότι, δυστυχώς ως τώρα αναγνωρίζονται ως θύματα συνήθως μόνο τα άτομα που μαρτυρούν ή έχουν ενεργή συμμετοχή στην εξάρθρωση του κυκλώματος. Επισημαίνεται ότι το screening να γίνεται σε χώρο υποδοχής-φιλοξενίας των θυμάτων και όχι σε ένα ψυχρό χώρο στον εισαγγελέα ή σε κάποιο αστυνομικό τμήμα.⁶

- Πρόβλεψη δημιουργίας ειδικού κονδυλίου ή προϋπολογισμού για την αντιμετώπιση των αναγκών λειτουργίας του μηχανισμού αρωγής, όπως ισχύει σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε και στην Κύπρο.
- Πρόβλεψη για χρηματική υποστήριξη Μ.Κ.Ο που ασχολούνται με την αρωγή θυμάτων εμπορίας και διακίνησης
- Διασφάλιση στα θύματα ειδική ποινική μεταχείριση και πρόβλεψη για την περαιτέρω παραμονή τους στην Ελλάδα ή τον ασφαλή επαναπατρισμό τους. Ειδικότερα να μην ασκείται κατ' αρχήν ποινική δίωξη για πράξεις των οποίων είναι άμεσο αποτέλεσμα της κατάστασης τους ως θυμάτων διεθνικής σωματεμπορίας. Ως εκ τούτου, να μην επιβάλλεται το μέτρο της απέλασης εάν έχει ήδη επιβληθεί η ως άνω αναγνώριση να συνιστά λόγω αναστολή της. Είναι δε δυνατόν με το παρόν νομικό πλαίσιο, περί δικαίου αλλοδαπών, να χορηγείται και στα θύματα διεθνικής σωματεμπορίας άδεια παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους(Ν. 2910/2001).
- Η διασφάλιση ότι τα θύματα σε καμία περίπτωση δεν θα τελούν υπό κράτηση
- Εγγυήσεις ως προς την ενημέρωση των θυμάτων για το δικαίωμα αίτησης ασύλου και για την διευκόλυνση τους στην υποβολή της, όταν περιλαμβάνονται στο πεδίο προστασίας της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί προσφύγων. Σημειωτέον ότι ο φόβος δίωξης λόγω φύλου ή λόγω ένταξης σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα συνιστά λόγο αναγνώρισης της ιδιότητας του πρόσφυγα. Σε αυτές τις περιπτώσεις περιλαμβάνονται και γυναίκες-θύματα διεθνικής σωματεμπορίας
- Διασφάλιση ενημέρωσης των θυμάτων για το δικαίωμα τους να έρθουν σε επαφή με τις προξενικές αρχές της χώρας προέλευσης τους και διευκόλυνση της πρόσβασης στις προξενικές αρχές εφόσον το θύμα το επιθυμεί
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε κυβερνητικούς αξιωματούχους ή σε αστυνομικούς με περιεχόμενο με περιεχόμενο:α) πληροφορίες για τις παραβιάσεις

⁵ <http://www.re-public.gr/wp-print.php?p=69,12/2/2007>

⁶ Γενική Γραμματείας Υπουργείου Δικαιοσύνης,Παρεμβάσεις μη Κυβερνητικών Οργανώσεων,Αθήνα ,2006

ατομικών δικαιωμάτων σε βάρος διακινουμένων ανθρώπων β) την έμφαση ότι οι διακινούμενοι άνθρωποι πρέπει να αντιμετωπίζονται ως θύματα και όχι ως εγκληματίες γ)αρωγή υγείας και ψυχοκοινωνική υποστήριξη στους αστυνομικούς. Πρόβλεψη για συμμετοχή Μ.Κ.Ο. στα εκπαιδευτικά προγράμματα ως εκπαιδευτές, και θέσπιση επισήμων διοδίων συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών για το παραπάνω θέμα. Υπενθυμίζουμε την απαραίτητη προϋπόθεση της αντιστοιχίας φύλου των αστυνομικών με τα θύματα

- Ίδρυση και λειτουργία ειδικών χώρων υποδοχής και παραμονής για τα θύματα εμπορίας και διακίνησης. Να προβλέπεται η φύλαξη των χώρων υποδοχής και παραμονής από τις αστυνομικές αρχές. Στους χώρους αυτούς θα καλύπτονται οι ανάγκες διαβίωσης των θυμάτων, θα τους παρέχεται η απαραίτητη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ψυχολογική στήριξη από ειδικευμένο και ειδικά εκπαιδευμένο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και θα εξασφαλίζεται η πλήρης ενημέρωση για τα δικαιώματά τους και νομική αρωγή, εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των θυμάτων.
- Δυνατότητα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας(ΓΓΙ) να συμβάλλεται με φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και Μ.Κ.Ο. για την δημιουργία χώρων υποδοχής και παραμονής θυμάτων. Συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης με την δημιουργία γραφείων πληροφόρησης
- Λειτουργία τηλεφωνικών γραμμών SOS σε γλώσσες των βασικών χώρων προέλευσης των θυμάτων και ενημερωτικών- συμβουλευτικών γραφείων⁷

5.2 Κέντρο αναφοράς Trafficking(υπό συζήτηση)

Το κέντρο αναφοράς trafficking έχει προταθεί από Μ.Κ.Ο για θεσμοθέτηση. Μετά την αναγνώριση των θυμάτων ως τέτοιων, να παραπέμπονται σε ένα συντονιστικό όργανο αρωγής για θύματα trafficking. Το συντονιστικό όργανο προτείνεται να είναι μικτό[(μη-) κυβερνητικοί φορείς, επιστημονικοί]και να είναι υπεύθυνο να παραπέμπει τα θύματα στους φορείς που θα χρησιμοποιούνται για την αρωγή των θυμάτων, αλλά και γενικότερα για την καταπολέμηση της διακίνησης εμπορίας ανθρώπων.

⁷ Ε.Κ.Κ.Α,Ενημερωτικό Σημείωμα για Θύματα Trafficking,Αθήνα ,2006

Προτείνεται το συντονιστικό όργανο αρωγής να συσταθεί υπό εντολή της τοπικής αυτοδιοίκησης(Νομαρχίας ή Δήμου), όπως συμβαίνει σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. και να εδρεύει στο νοσοκομείο «Ανδρέας Συγγρός». Η πρόσβαση στις ιατρικές υπηρεσίες των θυμάτων οφείλει να είναι άμεση αμέσως μετά το screening και το χαρακτηρισμό τους ως θύματα trafficking, ώστε να εκτιμηθούν και να υποστηριχθούν ψυχιατρικά αλλά και να αντιμετωπισθούν άμεσα τα επείγοντα προβλήματα(κακώσεις, ψυχιατρικά και λοιμώδη νοσήματα). Ο έλεγχος για ΣΜΝ και HIV/AIDS οφείλει να γίνεται με την συγκατάθεση του θύματος και μετά από συμβουλευτική στη γλώσσα του.

Η ACT UP με το πρόγραμμα αντιμετώπισης και περίθαλψης οροθετικών ατόμων, υποστηρίζει τη λειτουργία της μεγαλύτερης Μονάδας Ειδικών Λοιμώξεων της χώρας(με δυναμικότητα 620 οροθετικών ασθενών) του νοσοκομείου «Α. Συγγρός» με εθελοντές, ιατρούς, ψυχολόγους πολιτισμικούς διαμεσολαβητές και φυσιοθεραπευτές αλλά και νομικούς. Η ομάδα (εθελοντών και μη) που προσφέρει υπηρεσίες στη ΜΕΛ έχει αποκτήσει ικανή εμπειρία και αξιοπιστία στη διαχείριση περιστατικών με ειδικά χαρακτηριστικά, μερικά των οποίων αφορούν και θύματα trafficking. Η ΜΕΛ υποστηρίζεται από το εργαστήριο αναφοράς ΣΜΝ και HIV/AIDS, το συμβουλευτικό σταθμό ψυχολογικής υποστήριξης και συλλειτουργεί με το νεοϊδρυθέν ιατρείο ΣΜΝ του νοσοκομείου «Α.Συγγρός». Η ACT UP μπορεί να καλύψει τις υγειονομικές ανάγκες των θυμάτων με τους κάτωθι εθελοντές:

Ειδικότητα	Αριθμός
Δερματολόγοι	2
Πνευμονολόγοι	2
Ψυχίατροι	2
Ενδοκρινολόγοι	1
Παθολόγοι	2
Φυσιοθεραπεύτρια	1
Ψυχολόγοι	2
Κοινωνικοί ανθρωπολόγοι	2
Πολιτισμικός Διαμεσολαβητής	1
Μεταφραστές	5

Προτείνεται αρχικά η στέγαση του συντονιστικού οργάνου αρωγής στον ήδη υπάρχοντα χώρο, που θα βρίσκεται σε άμεση επικοινωνία με την Ελληνική Αστυνομία και το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, τις Μ.Κ.Ο του χώρου και τα καταφύγια όπου θα καλύπτονται οι ανάγκες των θυμάτων σε 24ωρη βάση.⁸ Για την λειτουργία του κέντρου αναφοράς *trafficking* απαιτείται η ενδυνάμωση του προσωπικού της και βέβαια η κάθετη χρηματοδότηση του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ειδικό κωδικό χρέωσης για την κάλυψη του κόστους των εξετάσεων και της νοσηλείας των θυμάτων. Η οργάνωση έχει ήδη συζητήσει την δημιουργία και λειτουργία του Κέντρου Αναφοράς *Trafficking* με τη διοίκηση του νοσοκομείου «Α. Συγγρός» με θετική ανταπόκριση.

5.2.1 Φορείς και Αρμοδιότητες

Οι παρακάτω φορείς δηλώνουν τη σύμπραξη τους στο Συντονιστικό όργανο αρωγής(Κέντρο Αναφοράς *Trafficking*)με τις εξής ο καθένας αρμοδιότητες:⁹

- Άρσις, Κοινωνική υποστήριξης νέων (Θεσ/νίκη): ενδιαφέρον για συμμετοχή στη έρευνα καταγραφής του φαινομένου της παράνομης διακίνησης γυναικών σε συνεργασία με το Κέντρο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων (Θεσ/νίκη) και άλλων μορφών Κακομεταχείρισης και υπηρεσίες υποστήριξης στον ξενώνα κακοποιημένων γυναικών του Δήμου Θεσσαλονίκης με σκοπό την φιλοξενία θυμάτων *trafficking* επί ένα πεντάμηνο ωστόσο δημιουργηθεί μία σταθερή δομή φιλοξενίας των θυμάτων
- Γιατροί του Κόσμου:δημιουργία ξενώνα / στέγης για τα θύματα, προσφορά ιατρικής στήριξης
- Γιατροί Χωρίς Σύνορα: παροχή ιατρικής περίθαλψης(παθολογική, γυναικολογική και οδοντιατρική εξέταση) καθώς και υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης και συμβουλευτικής μέσω των Πολυιατρείων Αθήνας και Θεσσαλονίκης
- Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης:δημιουργία γραμμής SOS, συνεργασία για τα θέματα ανηλίκων στην σωματεμπορία
- Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Ανδρικής βίας κατά των γυναικών:ενημερωτικές καμπάνιες ευαισθητοποίησης, ψυχολογική στήριξη

⁸Ε.Κ.Κ.Α. *Ενημερωτικό Σημείωμα για Θύματα Trafficking*, Αθήνα ,2006

⁹ Γενική Γραμματείας Υπουργείου Δικαιοσύνης, *Παρεμβάσεις μη Κυβερνητικών Οργανώσεων*, Αθήνα,2006

- Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι: παρακολούθηση της τήρησης των διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιοποίηση και υποβολή εκθέσεων σε αρμόδιες αρχές και διεθνείς οργανώσεις και οργανισμούς μέσω διαδικτύου
- Ελληνικό συμβούλιο για τους πρόσφυγες: αναλαμβάνει την εκπροσώπηση των αιτούντων άσυλο, διαθέτει πολύχρονη εμπειρία σε μεθόδους screening και διαθέτει ανθρώπινο δυναμικό 11 μελών της Νομικής Υπηρεσίας και Κοινωνικών Λειτουργών
- Κέντρο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Κακομεταχείρισης(Θεσ/νίκη): το κέντρο είναι ο μοναδικός φορέας που ασχολείται με τα θύματα trafficking στη Θεσσαλονίκη. Υπάρχει επαφή με τις αστυνομικές αρχές για την νομική υποστήριξη των θυμάτων και την ιατρική, ψυχολογική και κοινωνική αποκατάσταση τους. Φροντίζουν για τον ασφαλή επαναπατρισμό του θύματος και στα πλαίσια της ανάγκης για διασφάλιση της προστασίας του στη χώρα προέλευσης φέρουν το θύμα σε επαφή με τους αντίστοιχους τοπικούς φορείς. Ο φορέας μπορεί να συμμετάσχει στο screening των θυμάτων στην Β. Ελλάδα έχοντας ήδη μια εμπειρία και επαφή με τα θύματα από τον Σεπτέμβρη του 2001
- Κοινωνική αρωγή Ελλάδα: ως ενεργό μέλος δικτύου της Ανατολικής Ασίας και Ουκρανίας, Γεωργίας και Βαλκανίων δύναται να βοηθήσει στον τομέα επανασύνδεσης θυμάτων σωματεμπορίας με τις οικογένειες τους στις χώρες καταγωγής τους. Διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό στον τομέα της υγείας (ιατρούς, μαίες, κοινωνικές λειτουργούς και μέλη με μακρόχρονη εμπειρία σε ανθρωπιστικούς τομείς παροχής βοήθειας, ανακούφισης και πολλαπλής στήριξης κοινωνικά αποκλεισμένων ατόμων και κοινωνικών ομάδων συνανθρώπων μας¹⁰
- STOP NOW, Κέντρο έρευνας και Δράσης για την Ειρήνη (ΚΕΔΕ): εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού και συγκεκριμένων κοινωνικών και επαγγελματικών κατηγοριών, έρευνα, δημοσιεύσεις σε Ελλάδα και το εξωτερικό, ενεργοποίηση της ήδη υπάρχουσας Ιστοσελίδας με σκοπό το συντονισμό των δράσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό

¹⁰ <http://www.greekhelsinki.gr/greek/articles/4-10-2005-aimgreek14.html>

- Κέντρου Έρευνας και Υποστήριξης Θυμάτων Κακοποίησης και Κοινωνικού Αποκλεισμού (Ε.Κ.Υ.Θ.Κ.Κ.Α.), Ιωάννινα: το ΕΚΚΥΘΚΚΑ στα πλαίσια του Συντονιστικού Οργάνου Αρωγής μπορεί να αναλάβει: α) τη συνεργασία με το Σώμα Συνοριακών Φρουρών του Νομού Ιωαννίνων με σκοπό την ανίχνευση (screening) των θυμάτων εκ του συνόλου των λαθρομεταναστών που καθημερινά συλλαμβάνονται, β) την συνεργασία με το σώμα συνοριακών φρουρών του νομού Ιωαννίνων με σκοπό την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στους συνοριοφύλακες και ιδιαίτερα στις γυναίκες αυτών, γ) την δημιουργία ξενώνα 20 κρεβατιών για θύματα της ευρύτερης περιοχής Β.Δ Ελλάδας, την ιατρική ,την ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη των θυμάτων)την πληροφόρηση/ευαισθητοποίηση των εν δυνάμει θυμάτων στις χώρες προέλευσης τους , σε συνεργασία με αντίστοιχες τοπικές οργανώσεις
- Κέντρο Στήριξης Οικογένειας(ΚΕΣΟ), ΜΚΟ της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και «Αλληλεγγύη», ΜΚΟ της Εκκλησίας της Ελλάδος: δημιουργία ξενώνα/στέγης για θύματα χωρητικότητας 40 ατόμων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ TRAFFICKING ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γενικά

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία για τα θύματα, την αρωγή και προστασία αυτών, καθώς και τους δράστες των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων των ετών 2003-2006.

Οι πίνακες και η επεξεργασία αυτών έγινε με τα στοιχεία τα οποία προέρχονται από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (συμπεριλαμβανομένης και της ιστοσελίδας στο διαδίκτυο) από το ΕΚΚΑ και την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.

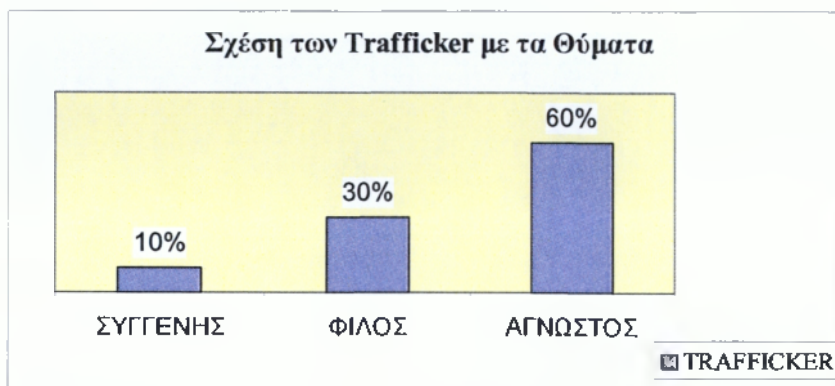
Οφείλουμε να τονίσουμε ότι τα στοιχεία, όσον αφορά τους αριθμούς και τα ποσοστά που χρησιμοποιούνται στους πίνακες, αντιπροσωπεύουν τα θύματα(γυναίκες) trafficking , τα οποία έχουν αναγνωριστεί ως θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης από τους αρμόδιους φορείς-εμπειρογνώμονες αναγνώρισης θυμάτων. Επίσης, ο αριθμός των δραστών αντιπροσωπεύει τον αριθμό, τον οποίο έπειτα από διεξαγωγή ερευνών η Ελληνική Αστυνομία έχει καταφέρει να συλλάβει.

6.1. Προφίλ θυμάτων Trafficking

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Ποια η σχέση των trafficker με τα θύματα	
ΣΥΓΓΕΝΗΣ	10%
ΦΙΛΟΣ	30%
ΑΓΝΩΣΤΟΣ	60%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από Γ.Γ.Ι¹¹

Στον πίνακα 1 παρουσιάζεται η σχέση του δράστη με το θύμα . Αυτό που βλέπουμε είναι ότι το 40% των δραστών προέρχεται από το οικείο περιβάλλον του θύματος που σημαίνει 100% εμπιστοσύνη στο "φίλο" και τον "συγγενή" και ευκολότερη και νόμιμη μεταβίβαση(χωρίς αντιστάσεις) του θύματος στη χώρα προορισμού.

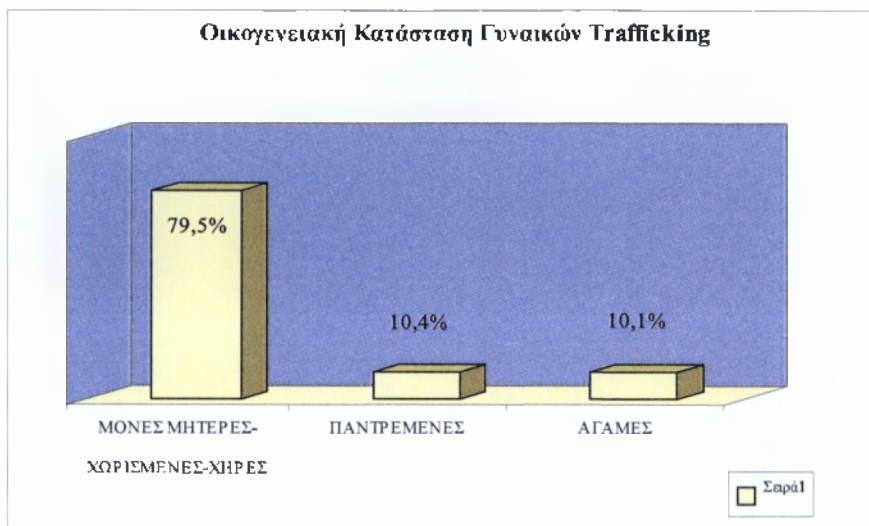
Διάγραμμα 1: Απεικόνιση σε ραβδόγραμμα η σχέση του θύματος με το δράστη

¹¹ Γ.Γ.Ι:Γενική Γραμματεία Ισότητας
<http://www.isotitagr/index.php/docs,20/12/2006>

Ακολουθεί ο πίνακας 2 ο οποίος παρουσιάζει την οικογενειακή κατάσταση των θυμάτων που "πέφτουν" θύματα trafficking.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Οικογενειακή κατάσταση των θυμάτων	
ΜΟΝΕΣ ΜΗΤΕΡΕΣ-ΧΩΡΙΣΜΕΝΕΣ-ΧΗΡΕΣ	79,5%
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΕΣ	10,4%
ΑΓΑΜΕΣ	10,1%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από Γ.Γ. ¹²	

Αυτό που παρατηρούμε από τον παραπάνω είναι ότι οι γυναίκες που θυματοποιούνται είναι ανυπεράσπιστες και μόνες με οικογενειακά βάρη όπως η ανατροφή των παιδιών τους. Επομένως, για τους δράστες μια γυναίκα απροστάτευτη με οικογενειακές οικονομικές δυσκολίες είναι το εύκολο θύμα.

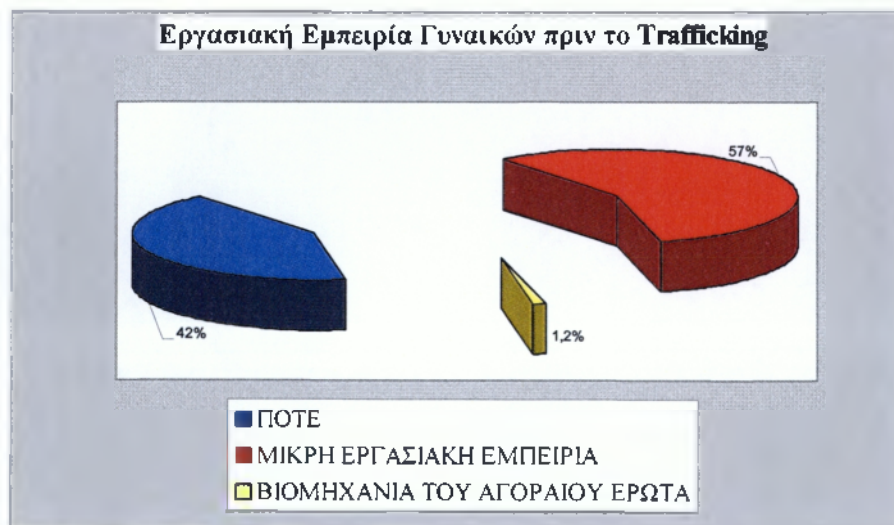
Διάγραμμα 2: Οικογενειακή κατάσταση γυναικών

¹² <http://www.isotita.gr/index.php/docs,20/12/2006>

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η εργασιακή εμπειρία των γυναικών πριν τη θυματοποίησή τους

ΠΙΝΑΚΑΣ 3:Εργασιακή Εμπειρία πριν το Trafficking	
ΠΟΤΕ	42%
ΜΙΚΡΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	57%
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΥ ΑΓΟΡΑΙΟΥ ΕΡΩΤΑ	1,2%
ΣΥΝΟΛΟ	100%
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από ΓΓ ¹³	

Αυτό που παρατηρείται είναι ότι οι γυναίκες – θύματα δεν είχαν εργαστεί σχεδόν καθόλου ως υερόδουλες πριν τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους, αφού μόνο το 1,2% εργάστηκε στη βιομηχανία του αγοραίου έρωτα ,που σημαίνει ότι αυτές οι γυναίκες δεν έχουν ιδέα ότι το αντικείμενο της εργασίας τους έχει να κάνει με αυτό.

Διάγραμμα 3:Εργασιακή εμπειρία πριν το trafficking

¹³ <http://www.isotitagr/index.php/docs,20/12/2006>

6.2. Χαρακτηριστικά Πληθυσμού Εξαναγκαστικά Εκδιδόμενων Γυναικών

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.: Αριθμός θυμάτων Trafficking κατά χώρα προέλευσης,1-1-2003 έως 30-12-2006

Υπήκοοι των Χωρών	2003	2004	2005	2006
ΑΓ. ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ		1		
ΑΛΒΑΝΙΑΣ	1	9	2	4
ΑΡΜΕΝΙΑΣ		1	2	
ΑΥΣΤΡΙΑΣ		1		
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1	10	9	10
ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ			1	
ΓΕΩΡΓΙΑΣ		2		1
ΓΚΑΝΑΣ		1		
ΕΛΛΑΔΑΣ		2		
ΔΑΝΙΑΣ			1	
ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ	1	1	2	
ΕΣΘΟΝΙΑΣ			1	
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	2	3	1	
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	1		1	1
ΚΙΡΚΙΣΤΑΝ			1	1
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ	7	8	3	1
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ	4	4	3	2
ΜΑΡΟΚΟΥ		1		
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	10	10	7	5
ΝΙΓΗΡΙΑΣ	2	3	8	3
ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ		2	1	
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	4	5	1	
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	14	21	12	5
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	1			1
ΠΟΛΩΝΙΑΣ		1		1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ	1			
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	10	41	60	20
ΡΩΣΙΑΣ	31	50	28	25
ΣΥΡΙΑΣ				1
ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ		1		
ΤΣΕΧΙΑΣ	3	3		
ΛΕΤΟΝΙΑΣ				2
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	93	181	137	83

Πηγή:Υπουργείο Δημόσιας Τάξης¹⁴

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε τα εξής:

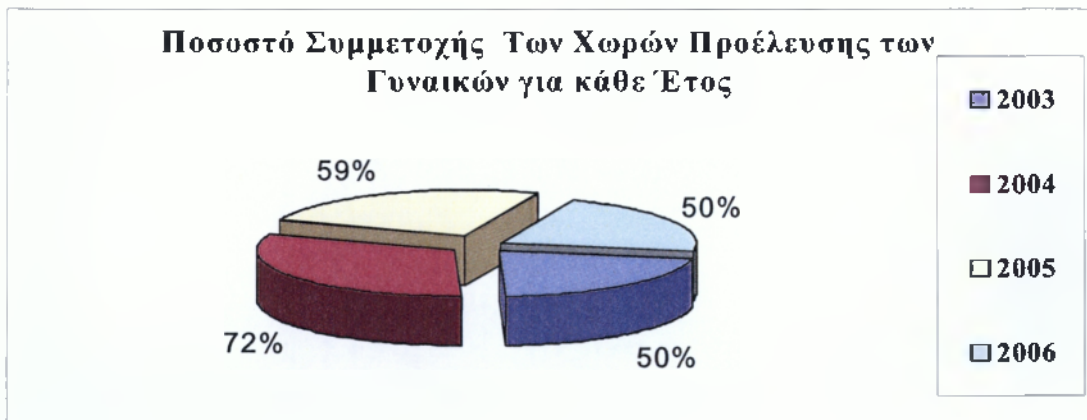
- Από το 2003 - 2004 ο αριθμός των θυμάτων αυξήθηκε κατά 48,6%
- Από το 2004 -2005 ο αριθμός μειώθηκε κατά 24,3% και
- Το 2006 ο αριθμός επίσης μειώθηκε κατά 39,4%

¹⁴ <http://www.ydt.gr/main/Articles.jsp/ArticleID=162260,20/1/2007>

Η μείωση ή αύξηση των θυμάτων στη χώρα μας οφείλεται στο μειωμένο ή αυξημένο αριθμό των χωρών που είναι ενεργές ως προς τη διακίνηση γυναικών ,και όχι στον αυξημένο ή μειωμένο αριθμό γυναικών που κάθε χώρα διακινεί.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 4:

- Το 2003 συμμετείχε το 50% των χωρών προέλευσης των γυναικών
- Το 2004 η συμμετοχή αυξήθηκε στο 72%
- Το 2005 μειώθηκε στο 59% και τέλος
- Το 2006 το ποσοστό συμμετοχής των χωρών προέλευσης ήρθε στα επίπεδα του 2003

Διάγραμμα 4: Απεικόνιση του ποσοστού συμμετοχής των χωρών υπηκοότητας των θυμάτων trafficking

6.2.1 Εθνικότητες των εξαναγκαστικά εκδιδόμενων γυναικών

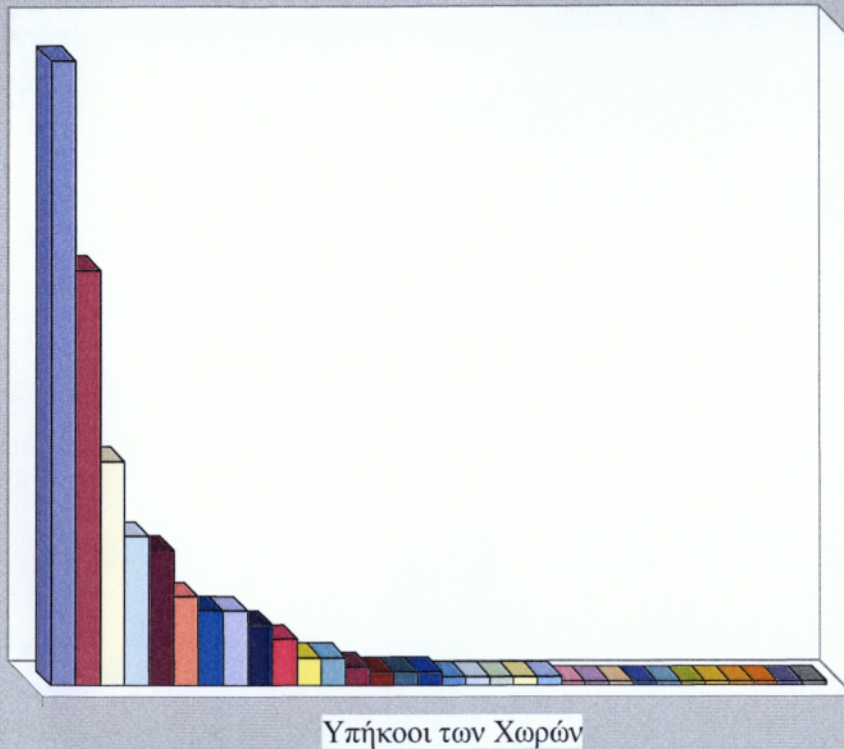
ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Ταξινόμηση χωρών κατά αριθμό γυναικών θυμάτων trafficking 1-1-2003 έως 30-6-2006

Υπήκοοι των Χωρών	ΣΥΝΟΛΟ	Ποσοστιαία κατανομή κατά χώρα
ΡΩΣΙΑΣ	134	29,6%
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	89	19,7%
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	48	10,6%
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	32	7,1%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	29	6,4%
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ	19	4,2%
ΑΛΒΑΝΙΑΣ	16	3,5%
ΝΙΓΗΡΙΑΣ	16	3,5%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ	13	2,9%
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	10	2,2%
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	6	1,3%
ΤΣΕΧΙΑ	6	1,3%
ΕΡΥΘΡΑΙΑ	4	0,9%
ΓΕΩΡΓΙΑΣ	3	0,7%
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	3	0,7%
ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ	3	0,7%
ΕΛΛΑΔΑΣ	2	0,4%
ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ	2	0,4%
ΠΟΛΩΝΙΑΣ	2	0,4%
ΚΙΡΚΙΣΤΑΝ	2	0,4%
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	2	0,4%
ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	1	0,2%
ΓΚΑΝΑΣ	1	0,2%
ΔΑΝΙΑΣ	1	0,2%
ΕΣΘΟΝΙΑΣ	1	0,2%
ΑΓ. ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ	1	0,2%
ΜΑΡΟΚΟΥ	1	0,2%
ΑΥΣΤΡΙΑΣ	1	0,2%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ	1	0,2%
ΣΥΡΙΑΣ	1	0,2%
ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	1	0,2%
ΑΓ. ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ	1	0,2%
ΣΥΝΟΛΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	452	100,0%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από Υπουργείο Δημόσιας Τάξεως¹⁵

¹⁵ το ίδιο

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑ ΑΡΙΘΜΟ ΘΥΜΑΤΩΝ 2003-2006

Διάγραμμα 5: Ταξινόμηση των χωρών κατά αριθμό θυμάτων 2003-2006

Από τον πίνακα 5 παρατηρούμε τις εθνικότητες οι οποίες εμφανίζουν μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών (θυμάτων) την περίοδο από το 2003 έως το 2006.

- Παρατηρούμε ότι το βασικό σώμα των εξαναγκαστικά εκδιδόμενων απαρτίζεται από Ρωσίδες, Ρουμάνες, Ουκρανές, Μολδαβές, Βουλγάρες, Λευκορωσίδες, Αλβανίδες και Νιγηριανές. Με αξιόλογους αριθμούς ακολουθούν οι γυναίκες από τη Λιθουανία, το Ουζμπεκιστάν και το Ην. Βασίλειο.
- Σ' αυτό το σημείο παρατηρούμε μέσα από τα δεδομένα του συγκεκριμένου πίνακα ότι το 37,5% των χωρών είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το 33,1% των θυμάτων είναι υπήκοοι της.

6.3 Αρωγή και Προστασία των Θυμάτων

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Παροχή Προστασίας σε Γυναίκες Θύματα Εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση (trafficking) για τα Έτη 2003-2006

Ετη	Θύματα	Παροχή Αρωγής και Προστασίας		Διάταξη Εισαγγελία		Συνεργασία ΚΟ και Μ.Κ.Ο.		Συνεργασία Διπλωματικές Αρχές		Συνεργασία με Δ.Ο.Μ.	
		Αριθμός Θυμάτων	Ποσοστιαία Μεταβολή Έτους	Αριθμός Θυμάτων	Ποσοστιαία Μεταβολή Έτους	Αριθμός Θυμάτων	Ποσοστιαία Μεταβολή Έτους	Αριθμός Θυμάτων	Ποσοστιαία Μεταβολή Έτους	Αριθμός Θυμάτων	Ποσοστιαία Μεταβολή Έτους
2003	93	27	30%	1	3,70%	14	52,0%	0	0,0%	14	52%
2004	181	46	25,40%	25	54,30%	31	67,3%	12	26,0%	17	36,90%
2005	137	57	42%	20	35%	19	33,3%	33	57,8%	12	21%
2006	83	39	47%	34	87,10%	37	95,0%	22	64,7%	20	51,20%
Σύνολο	494	189	34,20%	80	47,30%	101	60,0%	67	39,6%	63	37,20%

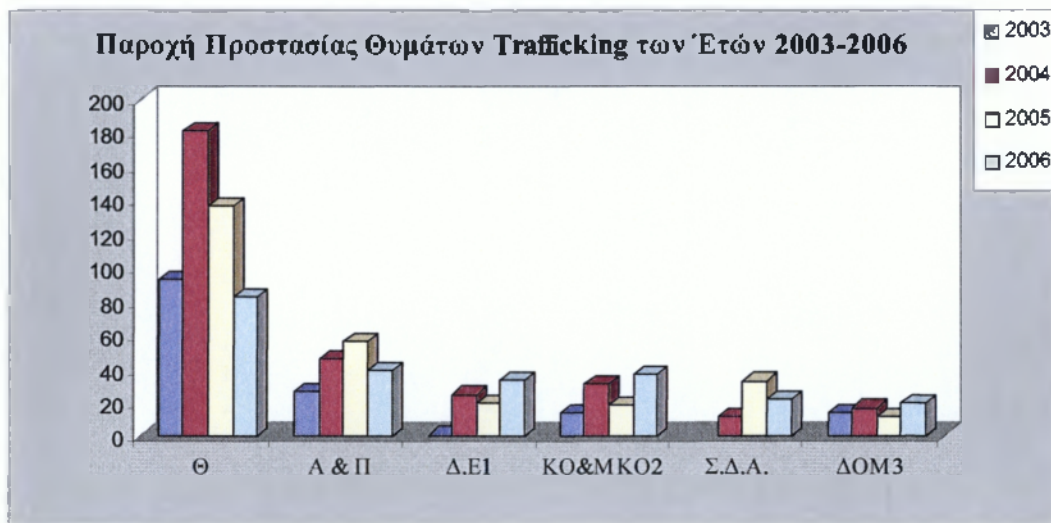
Πηγή: Υπουργείο Δημόσιας Τάξης¹⁶

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε τα εξής:

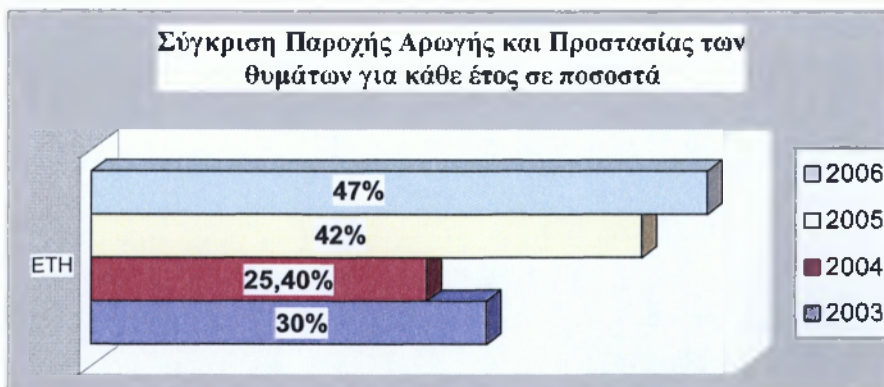
- Το 2003 στο 30% των θυμάτων παρασχέθηκε αρωγή και προστασία από τους αρμόδιους φορείς της πολιτείας ενώ το 2004 μόλις το 25,4% δέχεται αρωγή και προστασία. Αντίθετα το 2005-2006 τα ποσοστά αυξάνονται κατά 42% και 47% αντίστοιχα.
- Από το 30% των θυμάτων που δέχτηκαν την μέριμνα της πολιτείας μόνο για το 3,7% εκδόθηκε διάταξη του Εισαγγελέα, με την οποία αναστάλη η απέλαση αυτών σύμφωνα με τον Ν. 3064/2002. από το 2004 και έπειτα παρατηρούμε μεγάλη αύξηση των διατάξεων που σημαίνει την εφαρμογή του νόμου από τα αρμόδια όργανα.

¹⁶ <http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?20/12/2ArticleID=162290,20/1/2007>

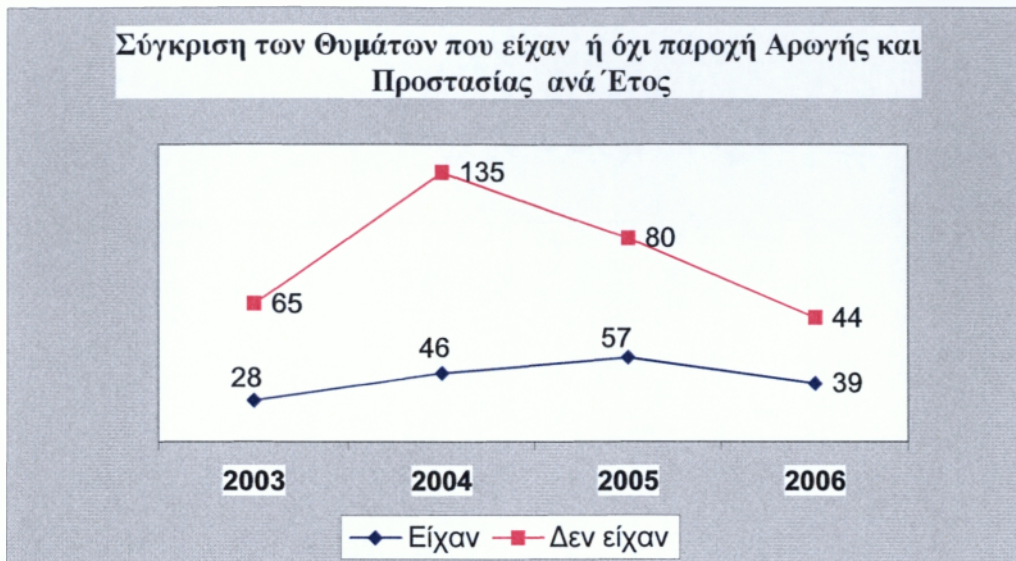
- Η παροχή αρωγής από Κ.Ο καθώς και Μ.Κ.Ο το 2005 μειώνεται από 67,3% στο 33,3% ενώ το 2006 αυξάνεται στο 95%
- Η συνεργασία των θυμάτων με τις διπλωματικές αρχές το έτος 2003 ήταν ανύπαρκτες ενώ μόλις το 2005 αυξάνεται στο 57,8%.
- Τέλος η συνεργασία με τον Δ.Ο.Μ. σημειώνει αυξομειώσεις χωρίς μεγάλες αποκλίσεις

Διάγραμμα 6: Απεικόνιση Παροχής Προστασίας των Θυμάτων Trafficking 2003-2006

Διάγραμμα 7: Σύγκριση ποσοστών παροχής αρωγής και προστασίας των θυμάτων 2003-2006

Διάγραμμα 8: Διαγραμματική απεικόνιση σύγκρισης τιμών θυμάτων παρασχεθέντων αρωγής και μη.

Το διάγραμμα 8 απεικονίζει την πραγματική κατάσταση όσον αφορά την παροχή βοήθειας των θυμάτων . Συγκεκριμένα:

- Το 2003 σε 28 θύματα παρασχέθηκε βοήθεια και σε 65 όχι
- Το 2004 μόνο 45 άτομα δέχτηκαν την παρεχόμενη αρωγή και προστασία ενώ σε 135 θύματα δεν παρασχέθηκε καμιά βοήθεια
- Το 2005 παρατηρούμε ο αριθμός μεταξύ των θυμάτων που δέχτηκαν αρωγή και σε αυτών που δεν είχαν μειώνεται
- Η μείωση αυτή συνεχίζεται και το 2006 με μικρή απόκλιση των συγκρινόμενων τιμών του διαγράμματος

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Σύγκριση Αριθμού Δραστών από 2003 έως 2006

Έτη	Δράστες
2003	284
2004	352
2005	202
2006	206
2003-2006	1044

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από Υπουργείο Δημόσιας Τάξης¹⁸

Διάγραμμα 10: Αριθμός δραστών από το 2003 έως 2006

Αυτό που παρατηρούμε από το διάγραμμα 10 είναι ότι το 2004 παρατηρούμε αυξητική δραστηριότητα των δραστών τα επόμενα έτος σημειώνεται μια μείωση ενώ το 2006 οι τιμές παραμένουν σε σταθερά επίπεδα. Παρόλο που ο αριθμός των δραστών που συλλαμβάνει η αστυνομία είναι αρκετά μεγάλος, παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει μείωση για τα επόμενα έτη. Το γεγονός αυτό έγκειται στο ότι οι περισσότεροι διακινητές αφήνονται ελεύθεροι εν αναμονή της εκδίκασης των εφέσεων, περιλαμβανόμενων διακινητών που είχαν ήδη καταδικαστεί σε φυλάκιση.

¹⁸ <http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?20/12/2ArticleID=13441,20/1/2007>

6.4 Traffickers-Δίκτυα διεθνικής σωματεμπορίας

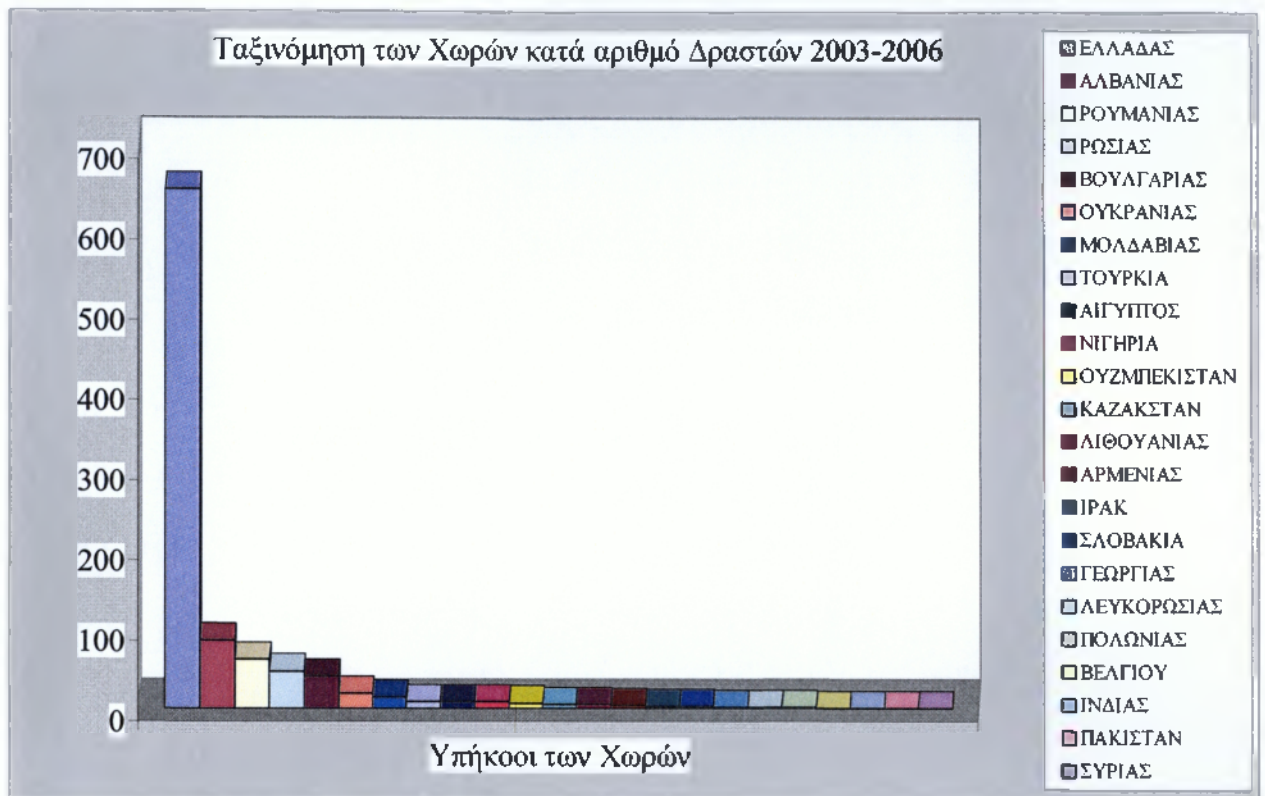
ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Ταξινόμηση χωρών κατά αριθμό δραστών trafficking 1-1-2003 έως 30-6-2006

Υπήκοοι των Χωρών	ΣΥΝΟΛΟ	Ποσοστιαία κατανομή δραστών κατά χώρα υπηκοότητας
ΕΛΛΑΔΑΣ	648	66%
ΑΛΒΑΝΙΑΣ	85	8%
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	62	6%
ΡΩΣΙΑΣ	47	5,1%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	40	3,8%
ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	19	2,2%
ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	15	1,7%
ΤΟΥΡΚΙΑ	9	1,0%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	9	0,8%
ΝΙΓΗΡΙΑ	9	0,8%
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	7	0,7%
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	5	0,6%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ	5	0,6%
ΑΡΜΕΝΙΑΣ	4	0,5%
ΙΡΑΚ	3	0,3%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	3	0,3%
ΓΕΩΡΓΙΑΣ	2	0,2%
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ	2	0,2%
ΠΟΛΩΝΙΑΣ	2	0,2%
ΒΕΛΓΙΟΥ	1	0,1%
ΙΝΔΙΑΣ	1	0,1%
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	1	0,1%
ΣΥΡΙΑΣ	1	0,1%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	980	100%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από Υπουργείο Δημόσιας Τάξης¹⁷

Από το πίνακα 7 παρατηρούμε τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων δραστών του trafficking με ποσοστό 66% ,ακολουθεί η Αλβανία με 8%, η Ρουμανία με 6% και η Ρωσία με 5,1%.

¹⁷ <http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?20/12/2ArticleID=162310>

Διάγραμμα 9: Ταξινόμηση των χωρών καταγωγής των δραστών 2003-2006

Φαίνεται ότι το Ελληνικό οργανωμένο έγκλημα είναι η κινητήριος δύναμη από την οποία απορρέει η αύξηση ή μείωση του φαινομένου του *trafficking*. Οι αλλοδαποί προκύπτει ότι παίζουν το ρόλο των μεταφορέων των γυναικών, η διαφθορά όμως συνεχίζεται και καλοπληρώνεται από Έλληνες πολίτες.

Αξίζει να αναφερθεί η περίοδος 2003-2005:

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπ. Δημόσιας Τάξης, την περίοδο 2003-2005 συνελήφθησαν για σωματεμπορία 838 άτομα, εκ των οποίων το 65% Έλληνες. Στο ίδιο διάστημα ασκήθηκαν 412 ποινικές διώξεις. Ενώπιον των δικαστηρίων εισήχθησαν 216 υποθέσεις. Εκδόθηκαν 211 αποφάσεις, εκ των οποίων οι 205 καταδικαστικές για 284 κατηγορούμενους σε σύνολο 327. Αν ο αριθμός των συλλήψεων (838) εκτιμάται ως μικρός μπροστά στο πρόβλημα, είναι ακόμη πιο απογοητευτικός ο αριθμός των κατηγορούμενων (284) που τελικά καταδικάζονται.¹⁹

¹⁹ Είναι χαρακτηριστικό ότι στην έκθεση του State Department για το trafficking στην Ελλάδα, το 2006, αναφέρεται ότι «τα ελληνικά δικαστήρια άφησαν ελεύθερους τους περισσότερους από τους κατηγορούμενους» και ότι «η κυβέρνηση δεν μπόρεσε να επιβεβαιώσει αν οποιοσδήποτε από τους διακινητές εξέτισε πραγματικά την ποινή στην οποία είχε καταδικασθεί».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρουσίαση της παρούσας εργασίας ,βάσει της ανάλυσης που προηγήθηκε συμπεραίνουμε τα εξής παρακάτω:

- Παρόλο που υπάρχει στενή συνεργασία με διεθνείς Οργανισμούς ,οι οποίοι ασχολούνται με το θέμα αυτό, συμμετέχοντας ενεργά σε κοινές δράσεις και με ποσοστά εξάρθρωσης των κυκλωμάτων αρκετά ικανοποιητικά, φαίνεται να μη επηρεάζει τους εγκληματίες που τα ποσοστά τους παραμένουν σταθερά
- Η Ευρωπαϊκή στρατηγική που έχει αναπτυχθεί για την καταπολέμηση του **human trafficking** έγκειται περισσότερο στο πλαίσιο της πολιτικής υψηλής ασφαλείας έναντι της μετανάστευσης μέσω της διασυνοριακής διεθνούς συνεργασίας παρά της πολιτικής για την προστασία και την κοινωνική ένταξη των θυμάτων
- Ο πρόσφατος Νόμος 3064/2002, εάν και έχει συμπληρώσει κενά ως προς την καταπολέμηση και την αρωγή δεν φαίνεται να έχει μειώσει την δράση των παράνομων κυκλωμάτων ,εφόσον οι εγκληματίες μέχρι την εκδίκαση των αποφάσεων τους αφήνονται ελεύθερη να συνεχίζουν την διακίνηση και την εμπορία γυναικών .²⁰ Άρα μπορούμε να συμπεράνουμε αποφεύγοντας τις αυθαιρεσίες, ότι η μείωση του **trafficking** εξαρτάται από την αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου.
- Αυτό που έχουμε να παρατηρήσουμε ως προς την παροχή αρωγής και προστασίας ,είναι το γεγονός ότι από το 2003 έως το 2006 ο αριθμός το ποσοστού των θυμάτων που δέχτηκε βοήθεια δεν ξεπέρασε το 50%
- Το γεγονός ότι το 66% των δραστών είναι Έλληνες πολίτες, μας ανησυχεί περισσότερο, λόγω του ότι τον «αλλοδαπό» λόγω προκαταλήψεων είναι πάντα ύποπτος ενώ ο Έλληνας υπήκοος είναι πάντα αφανής

Είναι φανερό λοιπόν, πώς για να καταπολεμηθεί το φαινόμενο **human trafficking** χρειάζεται η αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου, η καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος, η Ευρωπαϊκή συνεργασία και η άρτια παροχή

²⁰ Βλ.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

προστασίας/αρωγής, αλλά απαιτείται ο συνδυασμός των τεσσάρων για να υπάρξουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να συμπληρώσω ότι για την καταπολέμηση του **trafficking** και γενικά της εμπορίας ανθρώπων χρειάζεται πρωτίστως η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας. Γιατί πρέπει να αναρωτηθούμε ποιοί είναι αυτοί που διαπράττουν το έγκλημα, αυτοί που το κάνουν ή αυτοί που δεν κάνουν τίποτα για να το σταματήσουν....;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γενική Γραμματεία Υπουργείου Δικαιοσύνης, Παρεμβάσεις μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, Αθήνα, 2006
2. Γενική Γραμματεία Υπουργείου Δικαιοσύνης, «Αντιμετώπιση της Εμπορίας στο Πολιτικό Επίπεδο», Αθήνα, 2006
3. Γενική Γραμματεία Υπουργείου Δικαιοσύνης, «Δράσεις του Υ.Δ.», Αθήνα, 2006
4. Γραφείο Τύπου Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας), Σχέδιο «ΙΛΑΕΙΡΑ», Αθήνα 2006
5. Γραφείο Τύπου Υ.Δ.Τ., Σχέδιο Νόμου Ο.Κ.Ε.Α, Αθήνα 2006
6. Ε.Κ.Κ.Α, Ενημερωτικό Σημείωμα για Θύματα Trafficking, Αθήνα, 2006
7. Ιωάννου Κ., Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια, Αθήνα, 1993
8. Μπόση Μαίρη, «Ζητήματα Ασφάλειας στη νέα Τάξη Πραγμάτων», εκδ. Παπαζήση, ΑΘΗΝΑ, 1999
9. Ξανθάκος Αλέξιος Ι, «Αστυνομία Δημόσιας Ασφάλειας (γενική και ειδική θεματολογία)», ΑΘΗΝΑ, 2002
10. Στεφάνου Κ., Αρ.Φατούρας και Θ. Χριστοδουλίδης, Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές τόμος Α' (Ιστορία- Θεσμοί- Δίκαιο), εκδ. Ι.Σιδέρη, Αθήνα, 2002
11. Συριτούδης Πασχάλης, «Παραδόσεις Ποινικού Δικαίου (γενικό μέρος)», Διδυμότειχο, 2002
12. Στέργιου Αλεξιάδη, «Εγχειρίδιο Εγκληματολογίας», εκδ. Σακκούλα, Θεσσαλονίκη, 1996
13. http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_765884_16/6/2006_187696, 10/1/2006
14. http://www.mdmgreece.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=140&Itemid=12, 20/12/2006
15. http://www.ekato.org/gr/press/trafficking_gr.doc, 23/12/2006
16. http://www.obrela.gr/ekstrateia_trafficking.htm, 4/2/2007
17. http://www.undoc.org/undoc/trafficking_human_beings_tm, 22/12/2006
18. http://www.victimoftraffickingesclavagenoderre.org/pdf/trafficking_eng_grepord, 13/10/2006
19. <http://www.astynomia.gr/main/Article.jsr?ArticleID=149100>, 20/12/2006
20. <http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l33055htm>, 4.12.2006
21. <http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?ArticleID=162280>, 4.11.2006
22. <http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?ArticleID=162280>, 4.11.2006
23. <http://www.europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/l33080.htm>, 12/11/2006

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΧΑΡΤΗΣ ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ Ε.Ε

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 233 (ΦΕΚ Α' 204/28-8-2003)

Προστασία και αρωγή στα θύματα των εγκλημάτων των άρθρων 323, 323Α, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα κατά το άρθρο 12 του Ν. 3064/2002 (ΦΕΚ Α' 248).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 3064/2002 (ΦΕΚ Α 248).
2. Το άρθρο 29Α του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ Α 137) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα", το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ Α 154) και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ Α 38).
3. Την 1065956/863/ΑΟΟ06/15. 7.2003 (ΦΕΚ Β 985) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών "Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών".
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος προκαλείται ετήσια δαπάνη η οποία βαρύνει τους οικείους προϋπολογισμούς των Δημοσίων Υπηρεσιών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), το ύψος της οποίας δεν μπορεί να προϋπολογισθεί.
5. Το Προεδρικό Διάταγμα 81/2002 (ΦΕΚ Α 57) " Συγχώνευση Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών".
6. Την 328/2003 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

1. Στα θύματα των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323, 323Α, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα (εφεξής αποκαλούμενα "θύματα") παρέχεται προστασία και αρωγή, κατά το άρθρο 12 του Ν. 3064/2002, καθώς και κατά τα οριζόμενα στο παρόν Διατάγμα.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως θύματα των ανωτέρω εγκλημάτων χαρακτηρίζονται όσα πρόσωπα, ημεδαποί ή αλλοδαποί, έχουν υποστεί άμεση βλάβη στη σωματική ακεραιότητα ή στην προσωπική ή γενετήσια ελευθερία τους ή υφίσταται σοβαρός κίνδυνος ως προς τα αγαθά αυτά ή τη ζωή τους.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος οι υπηρεσίες του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που μπορούν να παράσχουν προστασία ή αρωγή θεωρούνται ως Υπηρεσίες ή Μονάδες Παροχής Προστασίας και Αρωγής.

Άρθρο 2

1. Η προστασία και αρωγή παρέχεται στα θύματα αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για τις αξιόποινες πράξεις του άρθρου 1 παρ.1, ή ανεξάρτητα από αυτήν, εφόσον το θύμα έχει προσφύγει στις Υπηρεσίες και Μονάδες Παροχής Προστασίας και Αρωγής που αναφέρονται στο Παράρτημα του παρόντος.
2. Η προστασία παρέχεται για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται ο κίνδυνος της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας, η δε αρωγή για το χρονικό διάστημα που κρίνεται απαραίτητο από τις Υπηρεσίες και Μονάδες Παροχής Προστασίας και Αρωγής, που αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος.

Άρθρο 3

Για την παροχή προστασίας και αρωγής τα αρμόδια Υπουργεία, τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι Ο.Τ.Α συνεργάζονται ή συνάπτουν, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, συμβάσεις με Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις με συναφή δραστηριότητα. Με τις συμβάσεις αυτές καθορίζονται επακριβώς τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, ο χρόνος ισχύος και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 4

1. Οι Υπηρεσίες και Μονάδες Παροχής Προστασίας και Αρωγής, που αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ασφάλεια των θυμάτων καθώς και των χώρων στους οποίους αυτά διαμένουν. Για τη λήψη των μέτρων αυτών μπορούν να ζητούν συνδρομή από τις αρμόδιες Αστυνομικές Αρχές.

2. Σε περίπτωση που παρίσταται απόλυτη ανάγκη μετακίνησης του θύματος εκτός της Μονάδας όπου φιλοξενείται και υφίσταται σοβαρός κίνδυνος κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας του, παρέχεται από την Ελληνική Αστυνομία συνδρομή για τη μετακίνηση του θύματος.

3. Η συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 159 και 161 του Π.Δ.141/1991 (ΦΕΚ Α58).

Άρθρο 5

Τα θύματα που δεν υπερβαίνουν το 18 έτος της ηλικίας τους έχουν πρόσβαση σε δημόσια σχολεία στα οποία λειτουργούν τάξεις υποδοχής ή φροντιστηριακά τμήματα ή διαπολιτισμικά προγράμματα εκπαίδευσης.

Άρθρο 6

1. Τα θύματα που δεν υπερβαίνουν το 23ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τα απαραίτητα τυπικά προσόντα εγγραφής στην Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και στα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΟΑΕΔ Α' και Β. Κύκλου, εγγράφονται καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου αριθμού εισακτέων και εκτός των τηρουμένων διαδικασιών.

2. Η "Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε." (άρθρο 9 του Ν.2956/01 ,ΦΕΚ Α' 258) μεριμνά για τη δημιουργία ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης σύμφωνα με τις διαπιστούμενες ανάγκες, για τα θύματα που έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους.

Άρθρο 7

1. Στα θύματα που είναι ανασφάλιστα παρέχεται άμεση και δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη από τις υπηρεσίες του Εθνικού Συστήματος Υγείας για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν τα μέτρα προστασίας και αρωγής.

2. Για τη θεμελίωση του δικαιώματος ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης χορηγείται βεβαίωση, ότι ο ενδιαφερόμενος υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος, από την οικεία Αστυνομική Διεύθυνση.

Άρθρο 8

Οι Υπηρεσίες και Μονάδες Παροχής Προστασίας και Αρωγής μεριμνούν για την εξασφάλιση νομικής υποστήριξης στα θύματα και διερμηνείας όταν τα θύματα αγνοούν την Ελληνική γλώσσα.

Άρθρο 9

1. Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας λειτουργεί υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας, διαρκής επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 18 του Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ Α' 107) στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι, που υποδεικνύονται από τα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

2. Σκοπός της επιτροπής αυτής είναι ο συντονισμός του έργου της προστασίας και αρωγής θυμάτων, η έκδοση εγκυκλίων σε ζητήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος, η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων και η εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση της προστασίας και αρωγής των θυμάτων.

3. Η επιτροπή μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις της και εκπρόσωπο της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής.

Άρθρο 10

Η ισχύς του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΡΩΓΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ:

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ:

- 1) Συμβουλευτικό Κέντρο Αθήνας
- 2) Συμβουλευτικό Κέντρο Πειραιά

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ:

Α) ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ:

- 1) Ίδρυμα Πρόνοιας Παιδιού "ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ" ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ ΑΘΗΝΑ
- 2) Ειδική Επαγγελματική Σχολή "ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ" Ν. ΣΜΥΡΝΗ, ΑΘΗΝΑ
- 3) "ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ", ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
- 4) "ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ", ΚΑΒΑΛΑΣ
- 5) Νεάπολης, ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
- 6) "ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ", ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
- 7) "ΑΓΙΑ ΟΛΓΑ", ΦΛΩΡΙΝΑΣ
- 8) Θηλέων Ηρακλείου, ΗΡΑΚΛΕΙΟ
- 9) Αρρένων Λαμίας, ΛΑΜΙΑ
- 10) Παπάφειο Κ.Π.Μ. Αρρένων Θεσσαλονίκης "Ο ΜΕΛΙΤΕΥΣ" ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
- 11) Θηλέων Ρόδου, ΡΟΔΟΣ

Β) ΑΝΑΡΡΩΤΗΡΙΟ ΠΕΝΤΕΛΗΣ, ΑΘΗΝΑ

Γ) ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΞΕΝΩΝΕΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ, ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ, ΑΘΗΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ:

Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (ΕΚΑΚΒ) Κέντρα Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), ΑΘΗΝΑ.

ΣΤΕΓΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ:

- 1) Πρότυπη Στέγη Ανηλίκων Περισού, ΑΘΗΝΑ

- 2) Στέγη "Καλού Ποιμένα", ΠΕΙΡΑΙΑΣ
- 3) Στέγη Ανηλίκων Βόλου, ΒΟΛΟΣ
- 4) Στέγη Ανηλίκων Ηρακλείου, ΗΡΑΚΛΕΙΟ.

Στον Υπουργό Δικαιοσύνης αναθέτουμε την δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος καθώς και του συνοδευόντος το διάταγμα αυτό Παραρτήματος.

Ρίο, 26 Αυγούστου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Ν. ΦΑΡΜΑΚΗΣ	Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ	Δ. ΡΕΠΠΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Κ. ΣΤΕΦΑΝΗΣ	Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ	
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ	

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΣΙΝΚΙ (ΕΠΣΕ)

Τ.Θ. 60820, 15304 Γλυκά Νερά, Τηλ. 2103472259 Fax: 2106018760

email: office@greekhelsinki.gr ιστοσελίδα: <http://cm.greekhelsinki.gr/>

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

11 Φεβρουαρίου 2007

Συστάσεις ΟΗΕ σε Ελλάδα για πολιτική υποεκπροσώπηση και στερεότυπα κατά γυναικών, trafficking, νόμο για ενδο-οικογενειακή βία, σαρία, διακρίσεις κατά Ρομά, αμβλώσεις ως μέσο αντισύλληψης, και απόκρυψη στοιχείων. Άλλη μια δικαίωση ΕΠΣΕ.

Το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) καλοδέχεται τα «Καταληκτικά Σχόλια της Επιτροπής για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών του ΟΗΕ (CEDAW) για την Ελλάδα» που δημοσιοποιήθηκαν στις 9 Φεβρουαρίου στη Νέα Υόρκη. Όπως μπορεί να διαπιστώσει κάθε άτομο που θα διαβάσει τα σχόλια και τις συστάσεις σε σύγκριση με το υλικό που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή του ΟΗΕ (κρατικές εκθέσεις Ελλάδας, εκθέσεις ΕΠΣΕ και Δικτύου Γυναικών Ευρώπης, διαθέσιμες σε ιστοσελίδες που αναφέρονται σε Δελτίο Τύπου του ΕΠΣΕ της 26 Ιανουαρίου 2007 http://cm.greekhelsinki.gr/uploads/2007_files/ghm856_cedaw_on_greece_greek.doc) θα διαπιστώσει πως για άλλη μια φορά επιτροπή εμπειρογνομόνων του ΟΗΕ βασίστηκε στις πληροφορίες και τις συστάσεις που της παρείχε το ΕΠΣΕ, ακόμα και όπου αυτές διαφοροποιούνταν από τις πληροφορίες, τις ωραιοποιήσεις και συχνά τα ψέματα των ελληνικών κρατικών εκθέσεων και παρουσιάσεων. Έτσι, για άλλη μια φορά, η αμφισβήτηση από την επίσημη ελληνική αντιπροσωπεία ενώπιον του ΟΗΕ (και συγκεκριμένα από τη Γενική Γραμματέα Ισότητας (ΓΓΙ) Ευγενία Τσουμάνη στην εισαγωγική παρουσίαση της 24/1/2007) της αξιοπιστίας των πληροφοριών του ΕΠΣΕ έπεσε στο κενό.

Το ΕΠΣΕ επισημαίνει πως, για άλλη μια φορά, το κρατικό Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων αποσιώπησε μέχρι τώρα το κείμενο του ΟΗΕ, όπως είχε κάνει και με τη δημόσια συζήτηση ενώπιον της Επιτροπής, όταν αρκέστηκε να αναμεταδώσει με δύο ειδήσεις της 25/1/2007 μόνο τι είπε η ελληνική αντιπροσωπεία, και ας ήταν διαθέσιμες δεκαπέντε σελίδες πρακτικών του ΟΗΕ. Το ίδιο έκανε και η ίδια η ΓΓΙ, η οποία εξέδωσε δελτίο τύπου στις 29/1/2007 (<http://www.ana.gr/anaweb/user/showprel?service=3&maindoc=5013899>) για να προβάλλει την παρουσίαση που έκανε, να τονίσει τα υπαρκτά και εθιμοτυπικά «συγχαρητήρια» για την πρόοδο σε διάφορους τομείς, αλλά και – παραπληροφορώντας το ελληνικό κοινό– τα ουδέποτε διατυπωθέντα συγχαρητήρια για την «πληρότητα και ειλικρίνεια» των απαντήσεων της Ελλάδας και να αποσιωπήσει την κριτική που δέχθηκε. Πώς είναι δυνατό η Επιτροπή να αναφερθεί σε πληρότητα και ειλικρίνεια της ελληνικής παρουσίασης όταν στα καταληκτικά σχόλια «εκφράζει τη λύπη της για την απουσία πληροφόρησης και στοιχείων» για τις γυναίκες Ρομά, τις Μουσουλμάνες και τις μετανάστριες μητέρες και ζητά στοιχεία στη νέα έκθεση (παρα. 17-18 και 31-32), ενώ «σημειώνει με ανησυχία ότι τα αποτελέσματα των ερευνών του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), ιδίως για τις μειονοτικές γυναίκες, δεν περιλήφθηκαν στην κρατική έκθεση» και παρακαλεί να

περιληφθούν στην επόμενη έκθεση και κυρίως να ληφθούν υπόψη (παρα. 35-36). Η Επιτροπή πληροφορήθηκε την ύπαρξη των (περίπου 60) ερευνών του ΚΕΘΙ από την έκθεση του ΕΠΣΕ του Ιουλίου 2006 προς την Επιτροπή (σ. 6).

Η Επιτροπή επίσης δεν πίστεψε το προφανές και επαναλαμβανόμενο διεθνώς ψεύδος της Ελλάδας πως «η πολυγαμία και οι γάμοι ανηλίκων δεν επιτρέπονται ούτε γίνονται», και ας είναι ευρύτατα γνωστό πως η πολυγαμία είναι ακόμα ανεκτή ενώ οι γάμοι ανηλίκων αποτελούν την κυρίαρχη τάση στους Ρομά και σε παραδοσιακές μουσουλμανικές κοινωνίες στη Θράκη. Για αυτό, βασιζόμενη στην αναλυτική παρουσίαση του ΕΠΣΕ που περιείχε και περίληψη της εξαιρετικής μελέτης του πανεπιστημιακού **Γιάννη Κτιστάκη**, η Επιτροπή εξέφρασε την ανησυχία της για τη σαρία, την πολυγαμία και τους γάμους ανηλίκων, και έκανε σύσταση κατάργησής τους και εφαρμογής του νόμου και της Σύμβασης του ΟΗΕ (παρα. 33-34).

Το ΕΠΣΕ θεωρεί επίσης πολύ σημαντικό πως η Επιτροπή υιοθέτησε τη θέση του ΕΠΣΕ (που αναφέρθηκε και στην ταυτόσημη θέση άλλων ΜΚΟ όπως η **Διεθνής Αμνηστία**) πως ο νέος νόμος για την ενδο-οικογενειακή βία είναι μεν ένα θετικό βήμα αλλά η προβλεπόμενη «*ποινική διαμεσολάβηση σε ποινικές υποθέσεις για μερικές μορφές ενδο-οικογενειακής βίας μπορεί να οδηγήσει σε επαναθυματοποίηση των γυναικών-θύματων βίας*» και «*ατιμωρησία των δραστών*» (παρα 19-20). Η επιμονή της ελληνικής αντιπροσωπείας στην επάρκεια της ποινικής διαμεσολάβησης και η παραπλανητική αναφορά σε «υπάρχουσα ελληνική νομική παράδοση», όπως και η θετική παρουσίαση της διαμεσολάβησης στην έκθεση του Δικτύου Γυναικών Ευρώπης, δεν έπεισαν την Επιτροπή.

Η Επιτροπή επίσης καλοδέχθηκε –και σωστά– τα υπάρχοντα μέτρα κατά της εμπορίας ανθρώπων αλλά εξέφρασε ανησυχία για την επιμονή του προβλήματος και την ανεπαρκή εφαρμογή της νομοθεσίας, ιδιαίτερα στους τομείς της πρόληψης, της αρωγής στα θύματα και της δίωξης και τιμωρίας των δραστών. Κι' ας επικαλείτο η ΓΠ την αναβάθμιση της Ελλάδας κατά μία κατηγορία από την Έκθεση του Αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών ως απόδειξη της πολιτικής της για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων...

Τέλος, η Επιτροπή εξέφρασε ανησυχίες και συστάσεις για το βαθιά ριζωμένο πατριαρχικό χαρακτήρα της ελληνικής κοινωνίας και τα στερεότυπα κατά των γυναικών, την ανεπάρκεια της έννομης προστασίας κατά των διακρίσεων, τις διακρίσεις σε βάρος των Ρομά και των Μουσουλμάνων στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, την εργασία και την υγεία, τη μεγάλη υποεκπροσώπηση των γυναικών στα εκλεγόμενα και στα συνδικαλιστικά όργανα και γενικά στους τομείς λήψης αποφάσεων, τη χρήση των αμβλώσεων ως μέσου αντισύλληψης και το μεγάλο αριθμό γεννήσεων με καισαρική τομή.

Ακολουθεί το πλήρες πρωτότυπο κείμενο της Επιτροπής.

UNITED NATIONS

(CEDAW/C/GRC/CO/6)

2 February 2007

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ-ΘΥΜΑΤΩΝ TRAFFICKING

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

25 Σεπτεμβρίου 2004

ΘΕΜΑ: «ΕΙΜΑΙ ΘΥΜΑ, ΑΛΛΑ ΜΟΥ ΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΑΝ ΥΠΟΠΤΗ» - «ΦΟΒΑΜΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ»: ΚΡΑΥΓΕΣ ΑΓΩΝΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΛΛΑ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) επισημαίνει σημερινό άρθρο για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων με αναφορές ή/και συνεντεύξεις σε τρία θύματα που το ΕΠΣΕ είτε εκπροσωπεί είτε έχει ασχοληθεί με την υπόθεσή τους. Το ΕΠΣΕ επισημαίνει πως παρ' ότι υπάρχει εγκύκλιος για τις άδειες παραμονής και εργασίας για τα αναγνωρισμένα θύματα, επί πάμπολλους μήνες μέχρι ένα χρόνο οι Περιφέρειες αρνούνται να τους χορηγήσουν τις άδειες αυτές, επικαλούμενες διάφορα προσκόμματα ενώ το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών ΔΔΑ στο οποίο έχει αναφερθεί το πρόβλημα δείχνει αδιαφορία για την άμεση επίλυσή του: μόλις προχθές η αρμόδια Περιφέρεια, μετά από οδηγίες του Υπουργείου ΕΣΔΔΑ, απέρριψε για μια ακόμα φορά την αίτηση της Τατιάνας Α. για άδεια παραμονής. Το θέμα έχει αναφερθεί στο Συνήγορο του Πολίτη τον Απρίλιο και ξανά στις αρχές Σεπτεμβρίου 2004. Το ΕΠΣΕ αναρωτιέται αν τελικά δεν πρέπει να παρέμβει και εδώ ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθηνών Δημήτρης Παπαγγελόπουλος, που έχει δείξει ειδικό ενδιαφέρον για τα θύματα, διατάσσοντας τις υπηρεσίες ... να εφαρμόσουν απλώς το νόμο εκδίδοντας τις άδειες. Μέχρι να υλοποιηθεί η σχετική νομοθεσία, το ΕΠΣΕ θεωρεί πως κάθε ισχυρισμός για παροχή αρωγής στα θύματα είναι απλώς ψευδής. Με την ευκαιρία, το ΕΠΣΕ επισημαίνει πως τα αναφερόμενα στο δημοσίευμα θύματα δεν έχουν τη συνδρομή της πολιτείας ούτε για αποτελεσματική δικαιοματική και νομική αρωγή, καθώς σχετική αίτηση για χρηματοδότηση στην ΥΔΑΣ εκκρεμεί ... εδώ και ένα χρόνο.

ΤΑ ΝΕΑ

ΠΡΩΤΗ ΣΕΛΙΔΑ (ΜΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ):

«Είμαι θύμα, αλλά μου φέρονται σαν ύποπτη»

http://ta-nea.dolnet.gr/nea/web/nta_nea.print_unique?e=A&f=18048&m=N01&aa=2

ΣΕΛΙΔΕΣ 22-23

Ελάχιστες από τις κοπέλες-θύματα του τράφικινγκ μένουν στην Ελλάδα μετά τις καταγγελίες για τους εκμεταλλευτές τους, γιατί έχουν μόνο δύο επιλογές: ή να επιστρέψουν στη χώρα τους ή να περιμένουν τρία χρόνια «λαθραία» στην Ελλάδα και να απελαθούν μετά τη δίκη

«Μας διώχουν και μένουν ατιμώρητοι οι μαστροπού»

http://ta-nea.dolnet.gr/neaweb/nta_nea.print_unique?e=A&f=18048&m=N22&aa=1

100 γυναίκες κατήγγειλαν κυκλώματα που τις εκμεταλλεύτηκαν, αλλά οι 90 έχουν ήδη φύγει!

ΑΡΕΤΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΡΑΔΕΛΗΣ

Ατιμώρητα μένουν τα μέλη των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων - τράφικινγκ - καθώς όταν οι υποθέσεις τους φθάνουν στο ακροατήριο, οι γυναίκες-θύματά τους έχουν ήδη απελαθεί και δεν τους επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα, έστω για να καταθέσουν στο δικαστήριο.

Φωτογραφία: <http://ta-nea.dolnet.gr/data/D2004/D0925/1e122a.gif>

Τατιάνα: Θέλω να πάψω να ζω με απειλές

Τα δύο τελευταία χρόνια, περισσότερες από εκατό γυναίκες κατήγγειλαν στην Αστυνομία τα κυκλώματα που τις εκμεταλλεύονταν. Όσες, όμως, παραμένουν στην Ελλάδα περιμένοντας να εκδικαστούν οι υποθέσεις τους δεν ξεπερνούν τις δέκα: οι περισσότερες γυναίκες, θύματα του τράφικινγκ, επέλεξαν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, αφού η άλλη τους επιλογή είναι να ζήσουν «λαθραία», χωρίς κανένα δικαίωμα στην Ελλάδα μέχρι τη δίκη και να απελαθούν στη συνέχεια.

Έως τώρα, μόνο σε μία γυναίκα - από τις δεκάδες που χαρακτηρίστηκαν με εισαγγελική απόφαση «θύματα εμπορίας προς καταναγκαστική πορνεία» - δόθηκε άδεια παραμονής και εργασίας. «Μας αναγκάζουν να εγκαταλείψουμε την Ελλάδα. Έτσι, μένουν οι άνθρωποι που μας εκμεταλλεύονταν έξω από τη φυλακή», καταγγέλλουν η Όλγα και η Τατιάνα, βεβαιωμένα θύματα καταναγκαστικής πορνείας.

Απροστάτευτες. Χωρίς δικαίωμα για δουλειά και με δεδομένο ότι το χρονικό διάστημα για την εκδίκαση μιας υπόθεσης τράφικινγκ ξεπερνάει τα 3 χρόνια, οι κοπέλες που αποφασίζουν να παραμείνουν στην Ελλάδα, ουσιαστικά εξωθούνται ξανά σε άλλα κυκλώματα εκμετάλλευσης. Η κρατική αρωγή δεν επαρκεί για να κάνει τη ζωή αυτών των γυναικών καλύτερη, όπως οι ίδιες επανειλημμένα έχουν καταγγείλει.

Όπως επισημαίνει η δικηγόρος κ. Ιωάννα Κούρτοβικ, που έχει αναλάβει την υπεράσπιση θυμάτων καταναγκαστικής πορνείας, «στην Ελλάδα έχουμε πολλές υποθέσεις για μαστροπεία. Πολλοί παραπέμπονται, αλλά δεν φτάνουν ποτέ σε καταδίκες, διότι συνήθως έχουν απελαθεί οι μάρτυρες-θύματα. Στις υποθέσεις που δικάζονται, ελάχιστες έχουν φτάσει να δικαστούν στα όρια που προβλέπει ο νόμος, ειδικά όταν οι υποθέσεις αυτές αφορούν μεγάλα κυκλώματα».

Από το 2002, όταν ψηφίστηκε ο νόμος 3064, η εμπορία ανθρώπων, η μαστροπεία και η σωματεμπορία μετατράπηκαν από πλημμελήματα σε κακουργήματα, ενώ προβλέπονται καθειρξεις μέχρι 10 ετών. Η τροποποίηση όμως του νόμου άλλαξε

ελάχιστα τα δεδομένα για τις γυναίκες-θύματα. «Για τις κοπέλες αυτές υπάρχει πρόβλεψη να μην απελαύνονται μέχρις ότου ολοκληρωθεί η δίκη», λέει ο δικηγόρος κ. Θόδωρος Αλεξανδρής, «ωστόσο οι περισσότερες φοβούνται για τη ζωή τους, αφού η προστασία που τους παρέχεται δεν είναι η κατάλληλη και αναγκάζονται να επιστρέψουν στις χώρες τους, κάτι που ούτως ή άλλως θα συμβεί μετά την εκδίκαση της υπόθεσής τους, αφού απελαύνονται ως παράνομες στη χώρα».

ΜΑΡΤΥΡΙΑ 23ΧΡΟΝΗΣ ΡΩΣΙΔΑΣ

«Η Πολιτεία, παρότι είμαι θύμα, μου συμπεριφέρεται ως ύποπτη»

«Δεν ξέρω ποια περιπέτεια είναι η χειρότερη που ζω. Όταν έφυγα από το σπίτι μου στη Ρωσία και βρέθηκα στα χέρια των μαστροπών ή τώρα που δεν μου επιτρέπεται να ζήσω φυσιολογικά, να δω το παιδί μου, να ξαναφτιάξω τη ζωή μου και φυσικά να πάψω να ζω με απειλές».

Η 23χρονη Τατιάνα Α. βρέθηκε στην Ελλάδα στις αρχές του 2003. Σήμερα είναι μία από τις γυναίκες που χαρακτηρίστηκαν με εισαγγελική απόφαση θύματα σωματεμπορίας και καταναγκαστικής πορνείας. «Ήμουν χωρισμένη και με ένα παιδί και προσπαθούσα να τα βγάλω πέρα στη Ρωσία όπως όπως. Μια γνωστή μου πρότεινε να έρθω στην Ελλάδα, όπου θα κέρδιζα 3.000 ευρώ τον μήνα κάνοντας τη χορεύτρια. Τα χρήματα αυτά στη Ρωσία θα τα έβγαζα σε έναν χρόνο». Η Τατιάνα δέχθηκε να έρθει στην Ελλάδα, αφού προηγουμένως η γνωστή της τη διαβεβαίωσε ότι η εργασία που της υποσχόταν, ήταν πέρα για πέρα «καθαρή» και θα μπορούσε να επιστρέψει στη Ρωσία όποτε η ίδια το επιθυμούσε. Πρώτος σταθμός της Τατιάνας ήταν η Κρήτη και στη συνέχεια η Αθήνα. «Μου πήραν όλα μου τα χαρτιά και μου είπαν ότι επειδή έκαναν έξοδα για να με μεταφέρουν από τη Ρωσία θα έπρεπε να δουλέψω ένα χρόνο δωρεάν για αυτούς».

Παράνομα χαρτιά. Το κύκλωμα, επικεφαλής του οποίου ήταν μια Ρωσίδα παντρεμένη με Έλληνα, ετοίμασε νέα χαρτιά στην Τατιάνα όπου την εμφάνιζαν ως ομογενή από τη Ρωσία. Τα χαρτιά της ελληνοποίησής της είχαν υπογραφεί από Νομαρχία της Αττικής και Αστυνομικό Τμήμα.

Ακολούθησαν ακόμη 2 εφιαλτικοί μήνες σε στριπτιζάδικα της Αθήνας και στη συνέχεια στάλθηκε στη Σύρο. Εκεί κατάφερε να ξεφύγει για μια στιγμή από την προσοχή των προαγωγών της, ειδοποίησε κάποιους φίλους της στην Αθήνα και ακολούθησε η καταγγελία της στο Αστυνομικό Τμήμα της Ερμούπολης. Τον Δεκέμβριο του 2003 η Τατιάνα Α. με απόφαση του εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Σύρου αναγνωρίστηκε ως θύμα τράφικινγκ.

«Νόμιζα ότι εκεί θα τελείωναν τα βάσανά μου και θα μπορούσα να επιστρέψω στη Ρωσία και να δω το παιδί μου. Δυστυχώς τα πράγματα είχαν άλλη εξέλιξη», λέει η Τατιάνα.

Αναστολή απέλασης. Λίγες ημέρες αφότου κατήγγειλε την περιπέτεια της, της κοινοποιήθηκε η απόφαση απέλασής της η οποία ανεστάλη με απόφαση του εισαγγελέα Εφετών Αιγαίου μέχρις ότου ολοκληρωθεί η εκδίκαση της υπόθεσής της. Δεν της δόθηκε όμως άδεια παραμονής και εργασίας στη χώρα μας. Κάτι που πρακτικά σημαίνει ότι οι επιλογές της Τατιάνας ήταν είτε να εγκαταλείψει την

Ελλάδα και να επιστρέψει στη Ρωσία, χάνοντας με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα να αποκαλύψει σε δίκη το κύκλωμα, αφού δεν είναι εξασφαλισμένη η επιστροφή στην Ελλάδα για να καταθέσει. Η άλλη θα ήταν να συνεχίσει να παραμένει στην Ελλάδα ελπίζοντας ότι οι άνθρωποι που της κατέστρεψαν τη ζωή, όπως λέει, να τιμωρηθούν. «Επέλεξα να μείνω και να παλέψω. Η Πολιτεία παρόλο που είμαι θύμα τράφικινγκ μου συμπεριφέρεται σαν ύποπτη». Πριν από μερικές ημέρες όταν η Τατιάνα πήγε σε Αστυνομικό Τμήμα για να θεωρήσει το γνήσιο της υπογραφής της συνελήφθη για «παράνομη είσοδο στη χώρα». «Τους εξήγησα πώς έχει η κατάσταση, αλλά μέχρι να φέρει ένας φίλος μου το χαρτί που αποδείκνυε τι είμαι, με ετοίμαζαν για απέλαση».

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ

Δύο ανήλικες Ρουμάνες - θύματα, οι βασικοί μάρτυρες

 φωτογραφία: <http://ta-nea.dolnet.gr/data/D2004/D0925/1e122b.gif>

Μια από τις λίγες φορές που ανεστάλη η απόφαση απέλασης θύματος μαστροπών

Στο εδώλιο του Τριμελούς Εφετείου Κακουρημάτων θα καθήσουν τη Δευτέρα - εκτός νέου απροόπτου - οι κατηγορούμενοι ως μέλη κυκλώματος που άρπαξε ανήλικα κορίτσια από τη Ρουμανία και τα εξανάγκαζε σε πορνεία στην Ελλάδα. Βασικοί μάρτυρες στη δίκη είναι δύο από τις κοπέλες-θύματα του κυκλώματος, η Τζίνα και η Καμέλια, από τη Ρουμανία. Οι δύο κοπέλες ήρθαν στην Ελλάδα μέσω συνεργών των μαστροπών σε ηλικία 16 και 15 ετών αντίστοιχα και η υπόθεση φθάνει στο ακροατήριο σχεδόν έξι χρόνια μετά την καταγγελία και την άσκηση των ποινικών διώξεων.

Πελάτες αστυνομικοί. Μετά τις καταγγελίες των δύο κοριτσιών αποκαλύφθηκε ευρύ κύκλωμα μαστροπείας, με διαμερίσματα-οίκους ανοχής σχεδόν σε όλη την Αθήνα. Οι δύο κοπέλες, μάλιστα, εκδίδονταν σε «σπίτι» ακριβώς απέναντι από το Αστυνομικό Τμήμα της Γλυφάδας - αστυνομικοί του Τμήματος, που είναι κατηγορούμενοι, ήταν «πελάτες με ειδική περιποίηση». Η υπόθεση έγινε γνωστή στις αρχές του 1999. Μέσα στον ίδιο χρόνο ολοκληρώθηκαν οι ανακρίσεις, ασκήθηκαν διώξεις και οι βασικοί κατηγορούμενοι προφυλακίσθηκαν και στη συνέχεια αφέθηκαν ελεύθεροι υπό όρους. Η υπόθεση προσδιορίζεται να εκδικασθεί στο Τριμελές Εφετείο Κακουρημάτων στις 17 Μαΐου. Η πρώτη δίκη αναβάλλεται λόγω κωλύματος του δικηγόρου του βασικού κατηγορουμένου Σωτήρη Μάνη. Την περασμένη Δευτέρα, η υπόθεση υπήρχε για δεύτερη φορά στα πινάκια του Εφετείου, αλλά αυτή τη φορά επικαλέσθηκε προσωπικό κώλυμα ο ίδιος ο κατηγορούμενος Σωτήρης Μάνης. Η νέα ημερομηνία για την έναρξη της δίκης είναι μεθαύριο, Δευτέρα 27 Σεπτεμβρίου.

Όπως λέει η δικηγόρος των δύο κοριτσιών κ. Ιωάννα Κούρτοβικ πρόκειται για μια από τις σκληρότερες υποθέσεις απαγωγής και εκμετάλλευσης ανήλικων κοριτσιών. Στο Εφετείο έχουν παραπεμφθεί συνολικά 27 άτομα, ανάμεσά τους και αλλοδαποί. Στο μεταξύ όμως, όλοι οι αλλοδαποί δράστες - πλην τριών - έχουν διαφύγει στο εξωτερικό. Από τους βασικούς κατηγορουμένους ο Ηλίας Τόσκα και η Ισαβέλλα Ζούλη κρατούνται προσωρινά, ενώ ο «μεσάζων» Φλορίν είναι άφαντος.

Ο τότε διοικητής του Αστυνομικού Τμήματος Γλυφάδας Κ. Αδαμόπουλος παραπέμπεται για «παράβαση καθήκοντος», όπως και ο αστυνομικός Στυλιανός Πούλος. Ο συνάδελφός του Κωνσταντίνος Σαρδενές παραπέμπεται για απλή συνέργεια σε βιασμό.

Η περιπέτεια για τα δύο κορίτσια ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 1998, όταν πείσθηκαν από έναν συμπατριώτη τους, τον Καταλίν Μορέα, ότι στην Αθήνα υπήρχε μέλλον και μόνιμη δουλειά σε μια καφετέρια.

Ο Καταλίν Μορέα παρέδωσε τα δύο κορίτσια έναντι αμοιβής σ' έναν σωματέμπορο, τον Φλορίν Απιτσιγκάε και ξεκίνησαν το ταξίδι για την Αθήνα. Λίγο πριν μπουν στην Ελλάδα, τους αφαίρεσαν διαβατήρια και ταυτότητες. Ο Φλορίν ανέλαβε τελικά την Τζίνα και την Καμέλια που βρέθηκαν, με λεωφορείο της γραμμής, στο σπίτι του Φλορίν στη Βούλα όπου «γνώρισαν» και τον Αλβανό Ηλία Τόσκα.

Δωδεκάωρη εργασία. Τις εγκατέστησαν στο ξενοδοχείο «Mira Mare» στη Βούλα και από εκεί καθημερινά τις οδηγούσαν στο διαμέρισμα της οδού Βουλιαγμένης 39 που εμφανιζόταν ως «στούντιο μασάζ». Τις εξανάγκασαν να «εργάζονται» σε 12ωρη βάση. Τα χρήματα εισέπραττε η Ισαβέλλα Ζούλη. Εγκέφαλος όλης της επιχείρησης είναι, σύμφωνα με το κατηγορητήριο, ο Έλληνας Σωτήρης Μάνης.

«Φοβάμαι για τη ζωή μου»

Ένας απέραντος φόβος! Αυτό είναι το κυρίαρχο συναίσθημα της Τζίνας, μιας από τις δύο ανήλικες Ρουμάνες - θύματα μαστροπών. Η επικείμενη δίκη τής έχει δημιουργήσει τρομερό άγχος, δεν τρώει, δεν κοιμάται καλά και είναι δεν είναι 40 κιλά: «Φοβάμαι για τη ζωή μου, δεν κάνω όνειρα για το μέλλον, οι σωματέμποροι είναι ελεύθεροι, βγαίνω στον δρόμο και μου κόβονται τα πόδια μήπως και συναντήσω κάποιον.... Δεν πρόκειται να ξεχάσω! Πώς είναι δυνατόν να ξεχάσει κανείς κάτι τέτοιο», λέει.

Έμειναν με την Καμέλια περίπου τρεις μήνες στα κρατητήρια της Ασφάλειας, μέχρι να βγει μια δικαστική απόφαση και να μπουν για τέσσερα χρόνια στο Ίδρυμα Αποκατάστασης Ανηλίκων στη Λ. Συγγρού 223. Εκεί έμαθαν και την τέχνη της κομμωτικής. Προς το παρόν και οι δύο εργάζονται σε εργοστάσιο.

ΤΑ ΝΕΑ , 25-09-2004 , Σελ.: Ν22

Κωδικός άρθρου: Α18048Ν221

ID:434334